

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΡΓ' (103) - ΤΕΥΧΟΣ 2 - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2026

ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ του Μακ. Αρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: Κλάδος Ἐκδόσεων τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καί Μορφωτικῆς Ὑπηρεσίας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Φιλόθεος
Διευθυντής Κλάδου Ἐκδόσεων Ε.Μ.Υ.Ε.Ε.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Ἀλέξανδρος Κατσίαρης

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΥΛΗΣ: Νικολέττα Μιχαλακάκου

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΔΟΚΙΜΙΩΝ: Δρ. Ἰωάννης Ἀκριώτης, Δρ. Ἰωάννης Παπαχρήστου

ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ - ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ - ΤΥΠΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Κλάδος Ἐκδόσεων, δρ. Γιασμίνα Μωυσείδου

ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: Β. Μπίτσης, Πρωτομαγιάς 3 - 145 68 Κρουονέρι Ἀττικῆς

Τηλ. 210-8160127 - FAX 210-8160128

Διεύθυνση περιοδικοῦ: Ἀθηνᾶς 30, 105 51 Ἀθήνα - Τηλ. 211-1825296

<http://www.ecclesia.gr> e-mail: periodika@ecclesia.gr

Γιά τίν ἀποστολή ἀνακοινώσεων καί εἰδήσεων ἀπευθύνεσθε:

- γιά τό περιοδικό ΕΚΚΛΗΣΙΑ: periodika@ecclesia.gr
- γιά τό περιοδικό ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ: efimerios@ecclesia.gr
- γιά τό περιοδικό ΘΕΟΛΟΓΙΑ: theologia@ecclesia.gr

Τό περιοδικό ΕΚΚΛΗΣΙΑ σέβεται τόν γλωσσικό τύπο τῶν ὁμιλιῶν πού δημοσιεύει

Περιεχόμενα

Τεύχος-2ο
Φεβρουάριος 2026

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟΝ	68
ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ	
• Έγκριθῆσαι Ἱερὰ Ἀκολουθία ὑπὸ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου κατὰ τὸ ἔτος 2025	69
ΛΟΓΟΙ	
Λόγος ἐπικίδειος εἰς τὸν μακαριστὸν Μητροπολίτην π. Θήρας, Ἀμοργοῦ & Νήσων κυρὸν Ἐπιφάνιον ὑπὸ τοῦ Γραμματέως τῆς Ἱ. Συνόδου Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτου κ. Νικοδήμου Ἀθανασίου (Ι.Ν. Ἁγίου Γεωργίου, Κατάπολα Ἀμοργοῦ, 25.2.2026)	70
ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ	73
ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟ	
• Ἀπόφαση ΣτΕ / Ἀριθμὸς 1067/2025	77
ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ - ΚΛΗΤΗΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΜΑΤΑ	103
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ	108

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟΝ

Στό τεύχος Φεβρουαρίου τοῦ περιοδικοῦ ΕΚΚΛΗΣΙΑ δημοσιεύουμε –στή στήλη τῶν Συνοδικῶν Ἀναλέκτων– τίς κατά τό ἔτος 2025 ἐγκριθεῖσες ὑπό τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου Ἱερές Ἀκολουθίες.

Δημοσιεύουμε ἐπίσης λόγο ἐπικίδειο εἰς τόν μακαριστόν Μητροπολίτην πρώων Θήρας, Ἀμοργοῦ & Νήσων κυρόν Ἐπιφάνιον. Τόν λόγο ἐξεφώνησε –ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος– ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Νικόδημος Ἀθανασίου στόν Ἱ. Ν. Ἁγίου Γεωργίου στή Κατάπολα τῆς Ἀμοργοῦ, ὅπου ἔλαβε χώρα ἡ ἐξόδιος Ἀκολουθία (25.2.2026).

Στή στήλη τῶν Ἐγκυκλίων θά βρεῖτε Ἐγκύκλια Σμειώματα, τά ὁποῖα ἐξαπέλυσε ἡ Διαρκής Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος σχετικά μέ σημαντικά θέματα ποῦ ἀφοροῦν τήν πολιτιστική, κοινωνική καί ἐκκλησιαστική ζωή τῆς χώρας.

Ἡ ὕλη συμπληρώνεται μέ τά ὑπηρεσιακά κείμενα τῶν Προκηρύξεων, καθὼς καί μέ τήν εἰδησεογραφική στήλη τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Χρονικῶν, στήν ὁποῖα θά βρεῖτε τό μηνιαῖο Δελτίο Τύπου γιά τίς ἐργασίες τῆς Δ.Ι.Σ., ἀλλά καί Δελτία Τύπου ποῦ ἀφοροῦν τή δραστηριότητα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος σέ θεολογικό, κοινωνικό, ἀλλά καί ἐπιστημονικό ἐπίπεδο.

ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Ἐγκριθεῖσαι Ἱεραὶ Ἀκολουθίαι
ὑπὸ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου κατὰ τὸ ἔτος 2025

1) «Ἱερά Ἀκολουθία τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Χριστοφόρου Παναγιωτοπούλου, τοῦ ἐπιλεγομένου Παπουλάκου» (ἀριθ. ἐγκρ. 914/824/10.4.2025), ποιηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἁρτης κ. Καλλινίκου καὶ ὑποβληθεῖσα πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας.

2) «Παρακλητικός Κανὼν εἰς τὸν Ἅγιον Ἐπιφάνιον Κύπρου» (ἀριθ. ἐγκρ. 401/825/10.4.2025), ποιηθεῖς ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας κ. Ἰωήλ καὶ ὑποβληθεῖς πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τοῦ ἰδίου.

3) «Παρακλητικός Κανὼν εἰς τὴν Γλυκοφιλοῦσαν Θεοτόκον, τὴν ἐπικεκλιμένην “Λιμνιάν”» (ἀριθ. ἐγκρ. 2951/2761/9.12.2025, δι’ ἐνοριακὴν καὶ μόνον χρῆσιν), ποιηθεῖς ὑπὸ τοῦ Δρος κ. Χαραλάμπους Μπούσια καὶ ὑποβληθεῖς πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος.

4) «Ἀκολουθία τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάσαφ τοῦ Βασιλέως, τοῦ δευτέρου κτίτορος τῆς

Μονῆς τοῦ Μεγάλου Μετεώρου» (ἀριθ. ἐγκρ. 3363/2763/9.12.2025), ποιηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας κ. Ἰωήλ καὶ ὑποβληθεῖσα πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τοῦ ἰδίου.

5) «Παρακλητικός Κανὼν εἰς τοὺς Ἁγίους Νεομάρτυρας Χρῖστον καὶ Πανάγον καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς, τοὺς ἐν Γαστούνη μαρτυρήσαντας ἐν ἔτει ,πρας’ (1716)» (ἀριθ. ἐγκρ. 4136/2767/9.12.2025, διὰ τοπικὴν χρῆσιν), ποιηθεῖς ὑπὸ τοῦ κ. Σωτηρίου Ν. Καράμπελα καὶ ὑποβληθεῖς πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας.

6) «Ἀσματικὴ Ἀκολουθία καὶ Παρακλητικός Κανὼν εἰς τὸν Ὁσιον καὶ Θεοφόρον Πατέρα ἡμῶν Νεῖλον τὸν Θεοφιλῆ τὸν Μετεωρίτην καὶ πρῶτον τῆς Σκίτεως τῶν Σταγῶν» (ἀριθ. ἐγκρ. 4879/2769/9.12.2025), ποιηθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Κυριάκου Πανούση καὶ ὑποβληθέντα πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σταγῶν καὶ Μετεώρων.

ΛΟΓΟΙ

Λόγος ἐπικήδειος εἰς τόν μακαριστόν Μητροπολίτην π. Θήρας,
 Ἀμοργοῦ & Νήσων κυρόν Ἐπιφάνιον
 ὑπό τοῦ Γραμματέως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
 τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτου
 κ. Νικοδήμου Ἀθανασίου

(Ι.Ν. Ἁγίου Γεωργίου, Κατάπολα Ἀμοργοῦ, 25.2.2026)

«Τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγωνίσαι, τὸν δρόμον
 τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα» (Β' Τιμ. 4, 7).

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Θήρας, Ἀμοργοῦ
 καὶ νήσων κ. Ἀμφιλόχιε, ἐκπρόσωπε τοῦ Μακα-
 ριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης
 Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
 τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,

Σεβασμιώτατοι Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,
 Ἐντιμότατοι Ἐκπρόσωποι τῶν Ἀρχῶν,
 Τίμιον Πρεσβυτέριον, Χριστοῦ Διακονία,
 Ὅσιώτατοι Μοναχοὶ καὶ Μοναχαί,
 Λαεὶ τοῦ Κυρίου Πενθηφόρε,

Μέ αὐτά τά λόγια τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν,
 ἡ Ἐκκλησία μας ἐκφράζει τὴν ἀλήθεια τῆς ζωῆς
 καὶ τῆς τελειώσεως τῶν πιστῶν δούλων τοῦ Θεοῦ,
 καὶ ἰδιαιτέρως τῶν ποιμένων τῆς. Δέν εἶναι λόγια
 θρήνου, ἀλλὰ λόγια μαρτυρίας. Δέν εἶναι ἔκφραση
 ἀπωλείας, ἀλλὰ ὁμολογία πληρότητας. Εἶναι ὁ
 λόγος ἐνός ποιμένα, ὁ ὁποῖος, φθάνοντας στό
 τέλος τῆς ἐπίγειας πορείας του, δέν στρέφεται
 πρὸς τὰ πίσω μέ λύπη, ἀλλὰ πρὸς τὰ ἄνω μέ
 εἰρήνη, διότι γνωρίζει ὅτι ἡ ζωή του ὑπῆρξε
 προσφορά καὶ διακονία ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ
 τῶν ἀνθρώπων.

Τά ἴδια αὐτά λόγια, μέ βαθιά ἐκκλησιαστικὴ
 ἐπίγνωση καὶ ἐσωτερικὴ βεβαιότητα, μπορούμε
 σήμερα νά τὰ ἀποδώσουμε καὶ στό πρόσωπο
 τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου πρώην Θήρας,
 Ἀμοργοῦ καὶ Νήσων κυροῦ Ἐπιφανίου, ὁ

ὁποῖος ὀλοκλήρωσε τὴν ἐπίγεια ἀρχιερατικὴ του
 διακονία καὶ ἐκλήθη ἀπὸ τὸν Κύριο τῆς ζωῆς καὶ
 τοῦ θανάτου σπὴν αἰώνια Βασιλεία Του. Διότι ἡ
 ζωή του δέν ὑπῆρξε ἀπλῶς μία διαδρομὴ μέσα
 στὸν χρόνο, ἀλλὰ μία διαρκὴς προσφορά, ἕνας
 ἀγῶνας πνευματικὸς καὶ μία πορεία πιστότητας
 πρὸς τὸν Χριστὸ καὶ τὴν Ἁγία Του Ἐκκλησία.

Ἦταν 9 Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους 2003, ὅταν ἡ
 σεπτὴ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
 ἐξέλεξε ὡς Μητροπολίτη Θήρας, Ἀμοργοῦ καὶ
 Νήσων τὸν μέχρι τότε Ἡγούμενο τῆς ἱστορικῆς
 Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας Χοροβιτωτίσσης Ἀμοργοῦ,
 Ἀρχιμανδρίτη Ἐπιφάνιο Ἀρτέμ, εἰς διαδοχὴν
 τοῦ ἀοιδίου καὶ μακαριστοῦ προκατόχου του,
 κυροῦ Ἀμβροσίου.

Ὁ μακαριστὸς Μητροπολίτης πρώην Θήρας
 κυρὸς Ἐπιφάνιος, ὁ κατὰ κόσμον Μιχαὴλ Ἀρτέ-
 μης, υἱὸς τοῦ Δημητρίου καὶ τῆς Εὐαγγελίας,
 γεννήθηκε τὸ ἔτος 1934 στό εὐλογημένο νησί τῆς
 Ἀμοργοῦ καὶ συγκεκριμένα στό χωριὸ Βρούτση,
 τόπο πού σφράγισε τὰ πρῶτα του βιώματα καὶ
 καλλιέργησε μέσα του τὰ σπέρματα τῆς πίστεως
 καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς.

Ἄνταποκρινόμενος ἀπὸ νεαρὴ ἡλικία στό
 κάλεσμα τοῦ Θεοῦ, ἀφιερῶθηκε στὴ διακονία
 τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ ἔτος 1958 χειροτονήθηκε
 διάκονος καὶ τὸ 1964 ἔλαβε τὸν δεῦτερο βαθμὸ
 τῆς ἱερωσύνης. Τὸ ἴδιο ἔτος ὀλοκλήρωσε καὶ τίς
 θεολογικὲς του σπουδὲς στὴ Θεολογικὴ Σχολή
 τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Μέ ζῆλο καί ἀφοσίωση ὑπηρετήσε ως ἱεροκήρυκας στήν Ἱερά Μητρόπολη Θήρας, Ἄμοργου καί Νήσων, μεταδίδοντας τόν λόγο τοῦ Θεοῦ καί ἐνισχύοντας πνευματικά τό ποίμνιο. Παράλληλα, ἀπό τό ἔτος 1965 ἕως τό 2003 διετέλεσε ἡγούμενος τῆς ἱστορικῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας Χοζοβιωτίσσης Ἄμοργου, συνδέοντας τό ὄνομά του μέ τήν πνευματική ἀναγέννηση καί τήν ἀκτινοβολία τῆς Ἱερᾶς αὐτῆς Μονῆς.

Κατά τή διάρκεια τῆς σχεδόν εἰκοσαετοῦς ἀρχιερατικῆς του διακονίας, ὁ μακαριστός Ἱεράρχης ὑπῆρξε ἀληθινός ποιμένας καί πατέρας τοῦ Λαοῦ τοῦ Θεοῦ. Μέ αἶσθημα βαθιᾶς εὐθύνης καί πλήρη ἐπίγνωση τῆς ἀποστολῆς του, ἀφιερώθηκε ὀλοκληρωτικά στή διακονία τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, φροντίζοντας γιά τήν πνευματική οἰκοδομή τοῦ ποιμνίου του, τή διαφύλαξη τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως καί τήν ἐνίσχυση τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς.

Μέ πατρική ἀγάπη στάθηκε δίπλα στούς κληρικούς του, τούς ὁποίους στήριξε καί καθοδήγησε, ἀλλά καί σέ κάθε πιστό, στόν πόνο, στίς δοκιμασίες καί στίς ἀγωνίες τῆς ζωῆς. Ὑπῆρξε πιστός λειτουργός τῶν μυστηρίων τοῦ Θεοῦ, διδάσκαλος τῆς ἀληθείας καί πνευματικός ὁδηγός, ὁ ὁποῖος μέ τόν λόγο καί τό παράδειγμά του ἐνίσχυσε τήν πίστη καί καλλιέργησε τήν ἐλπίδα στίς καρδιές τῶν ἀνθρώπων.

Ἰδιαίτερη θέση στήν ἀρχιερατική διακονία τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου κατεῖχε τό ἔργο τῆς διδασκαλίας καί τῆς κηρύξεως τοῦ θείου λόγου, τό ὁποῖο ὑπηρετήσε μέ ζῆλο, συνέπεια καί βαθειά ποιμαντική συνείδηση.

Μέ ιδιαίτερη ἐπιμέλεια συνέτασσε καί ἀπνύθινε πνευματικά μηνύματα πρὸς τό πλῆρωμα τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, ἰδίως κατά τίς μεγάλες Δεσποτικές καί Θεομπτορικές ἑορτές, παρέχοντας θεολογική καθοδήγηση καί πνευματική ἐνδυνάμωση.

Ἡ ποιμαντική του διδασκαλία διακρινόταν γιά τόν πατερικό της χαρακτήρα καί ἐπικεντρωνόταν στά θεμελιώδη στοιχεῖα τῆς πνευματικῆς ζωῆς: τήν εἰλικρινῆ μετάνοια, τή συνειδητή συμμετοχή στή

μυστηριακή ζωή τῆς Ἐκκλησίας, τήν καλλιέργεια τῆς πνευματικῆς ἐργηγόρσεως καί τήν ἐνίσχυση τῆς ἀγάπης καί τῆς ἐνότητος μεταξύ τῶν πιστῶν. Ὁ μακαριστός Ἱεράρχης δέν ὑπῆρξε ἀπλῶς διδάσκαλος τῶν λόγων, ἀλλά μέ τή στάση του καί τή συμπεριφορά του λειτουργοῦσε ὡς ἀληθινός πνευματικός πατέρας, ὁ ὁποῖος καθοδηγοῦσε τό ποίμνιό του στήν ὁδό τῆς σωτηρίας καί τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς, ἐνῶ παράλληλα μέ πατρική μέριμνα καί αἶσθημα εὐθύνης, φρόντιζε καί γιά τή διοικητική ὀργάνωση καί εὐρυθμὴ λειτουργία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, διατηρώντας τήν ἐνότητα καί τή συνοχή τῆς πολυνησιακῆς ἐκκλησιαστικῆς του περιφέρειας, ἡ ὁποία περιλαμβάνει τή Θήρα, τήν Ἄμοργό, τήν Ἴο, τήν Ἀνάφη, τή Θηρασιά, τὰ Κουφονήσια, τήν Ἡρακλειά, τή Σχοινοῦσα καί τή Δονοῦσα.

Μέσω τῆς διακριτικῆς καί συνετῆς ποιμαντορίας του, διασφάλισε τή συνέχεια τῆς ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως καί τόνωσε τή λειτουργική ζωή τῆς Μητροπόλεως, ὥστε οἱ Ἱεροί Ναοί καί οἱ Ἐνορίες νά παραμένουν ζωντανά κέντρα λατρείας, προσευχῆς καί πνευματικῆς οἰκοδομῆς.

Παράλληλα, ἡ ἀρχιερατεία του ὑπῆρξε περίοδος πνευματικῆς σταθερότητας καί ἐκκλησιαστικῆς εἰρήνης γιά τήν τοπική Ἐκκλησία. Μέ τή νηφάλια κρίση, τήν πραότητα τοῦ χαρακτήρα του καί τήν πατρική του παρουσία, κατόρθωσε νά διατηρήσει κλίμα ἐνότητας, συνεργασίας καί ἐμπιστοσύνης μεταξύ Κλήρου καί Λαοῦ, ἀποτρέποντας ἐντάσεις καί διαφυλάσσοντας ἔτσι τήν ἐκκλησιαστική τάξη καί τήν κοινωνική ἡρεμία.

Ἡ διοίκησή του χαρακτηρίστηκε ἀπό ἰσορροπία, διάκριση καί εἰρηνικό πνεῦμα, στοιχεῖα πού ἀντανάκλωσαν τό ἦθος τοῦ ἀληθινοῦ ποιμένου, ὁ ὁποῖος δέν ἐπιδιώκει νά ἐπιβληθεῖ, ἀλλά νά διακονήσει, νά οἰκοδομήσει καί νά νουθετήσῃ τό ποίμνιό του «ἐν ἀγάπῃ καί ἀληθείᾳ».

Ὑπῆρξε γνήσιος πνευματικός πατέρας, ἀναπτύσσοντας προσωπική σχέση ἀγάπης καί ἐμπιστοσύνης τόσο μέ τόν ἱερό Κλήρο ὅσο καί μέ τόν εὐσεβῆ Λαό.

Πάνω απ' όλα, όμως, ο μακαριστός Ίεράρχης διακρινόταν για τή σεμνότητα και τή βαθειά του ταπεινοφροσύνη. Παρά τήν ύψηλή ευθύνη του αρχιερατικού αξιώματος και τή μακρά και καρποφόρο διακονία του, ουδέποτε ἐπιδίωξε ἀνθρώπινες τιμές ἢ ἀναγνώριση, παρέμεινε μέχρι τέλους ταπεινός διάκονος τῆς Ἐκκλησίας. Χαρακτηριστικά, σέ ἀποχαιρετιστήριο λόγο του, μέ ἀπλότητα καί ἐκκλησιαστικό ἦθος, ἀνέφερε ὅτι δέν ἔπραξε τίποτε περισσότερο πέραν τοῦ καθήκοντος κάθε Ίερέως καί Ἀρχιερέως. Μέσα στή λιτότητα αὐτῶν τῶν λόγων ἀποκαλύπτεται τό μέγεθος τῆς ψυχῆς του καί τό βάθος τῆς πνευματικῆς του συνειδήσεως, διότι δέν ἀναζητοῦσε τή δόξα τῶν ἀνθρώπων, ἀλλά τή μαρτυρία τῆς συνειδήσεως καί τήν εὐδοκία τοῦ Θεοῦ.

Ὑστερα ἀπό μακρά, εὐλογημένη καί καρποφόρο ἀρχιερατική διακονία, ὁ μακαριστός Μητροπολίτης ὑπέβαλε στίς 28 Αὐγούστου 2021 τήν παραίτησή του ἀπό τήν ἐνεργό ποιμαντορία τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως, λόγω τῆς προχωρημένης ἡλικίας του. Ἡ παραίτηση ἔγινε ἀποδεκτή ἀπό τήν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στίς 9 Σεπτεμβρίου 2021.

Μετά τήν παραίτησή του, ἀποσύρθηκε στόν ἀγαπημένο του τόπο, τήν Ἀμοργό, στόν χῶρο ὅπου ἐπί δεκαετίες εἶχε ἀσκηθεῖ, προσευχηθεῖ καί διακονήσει, παραμένοντας ἕως τέλους ἄνθρωπος τῆς προσευχῆς καί τῆς ἡσυχίας. Μέ ἐκκλησιαστικό ἦθος καί γνήσιο πνεῦμα ταπεινώσεως, ὑποδέχθηκε μέ πατρική στοργή τόν διάδοχό του στόν μητροπολιτικό θρόνο, τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Θήρας, Ἀμοργοῦ καί Νήσων κ. Ἀμφιλόχιο, ὁ ὁποῖος ἐξ ἀρχῆς μερίμνησε γιά τόν Γηραιό Μητροπολίτη μέ υἱικό σεβασμό καί ἀφοσίωση.

Γι' αὐτό καί ἡ σημερινή ἡμέρα, ἐπανερχόμενοι στούς λόγους τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ὅσο κι ἂν εἶναι ἡμέρα πένθους καί ἀνθρώπινης λύπης, εἶναι ταυτόχρονα καί ἡμέρα ἐκκλησιαστικῆς μαρτυρίας καί ἀναστάσιμης ἐλπίδος. Διότι ἡ Ἐκκλησία δέν ἀποχαιρετᾷ ἀπλῶς ἕναν ἄνθρωπο,

ἀλλά προπέμπει ἕναν Ποιμένα, ἕναν Ἀρχιερέα τοῦ Ὑψίστου, ὁ ὁποῖος ἀγωνίστηκε τόν καλό ἀγῶνα, ὀλοκλήρωσε τόν δρόμο τῆς διακονίας του καί διαφύλαξε ἀνόθευτη τήν πίστη, τήν ὁποία παρέλαβε καί ὑπηρέτησε μέ συνέπεια μέχρι τέλους τῆς ζωῆς του.

Μέ τήν ἴδια πίστη προσευχόμεστε ὥστε ὁ Κύριος, τόν Ὅποιο ἀγάπησε καί ὑπηρέτησε μέ ἀφοσίωση ἐπί τῆς γῆς, νά τόν ἀναπαύσει «ἐν σκηναῖς δικαίων», νά τόν κατατάξει «ἐν χώρᾳ ζώντων» καί νά τόν ἀξιώσει νά ἀκούσει τή μακαρία ἐκείνη φωνή: «*Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου*».

Ἐπιφανίου τοῦ Σεβασμιωτάτου καί Θεοπροβλήτου Μητροπολίτου πρῶν Θήρας, Ἀμοργοῦ καί Νήσων, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ἀμήν.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 442
Αριθ. Αθήναι, τῆ 3ῃ Φεβρουαρίου 2026
Διεκπ. 209

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρός
τὴν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν
τίς Ἱερές Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος
τό Διορθόδοξο Κέντρο τῆς Ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος
τὴν Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος
τίς Ἱερές Συνοδικές Μονές
τά Ἱερά Ἠσυχαστήρια
τίς Ὑπηρεσίες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Θέμα: «Προσθήκη ὀνόματος χειροτονίας ἢ κουρᾶς κληρικῶν καὶ μοναχῶν στὶς ληξιαρχικὲς πράξεις»

Διὰ τοῦ παρόντος σᾶς γνωρίζουμε ὅτι, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ νόμου 5720/2026 (ΦΕΚ Α΄ 9/23.1.2026), τροποποιήθηκε τὸ ἄρθρο 1 τοῦ ν. 344/1976 (Α΄ 143) καὶ προστέθηκαν σὲ αὐτὸ τέταρτο καὶ πέμπτο ἐδάφιο, πού προβλέπουν ὅτι:

«1. ... Εἰδικά γιὰ κληρικούς παντός βαθμοῦ ιεροσύνης καὶ μοναχούς, πού ανήκουν στὴ δύναμη κληρικῶν ἢ εἶναι ἐγγεγραμμένοι στα μοναχολόγια Ἱερῶν Μονῶν καὶ Ἠσυχαστηρίων ἀντίστοιχα, τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης, τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς Δωδεκανήσου, τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας Πάτμου, τοῦ Ἁγίου Ὄρους, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τῶν ὀρθόδοξων Πατριαρχείων, ὀρθόδοξων Ἱερῶν Ἀρχιεπισκοπῶν καὶ ὀρθόδοξων Ἐκκλησιῶν, πού εἶναι δογματικῶς ἐνωμένες με τὸ Οἰκουμε-

νικὸ Πατριαρχεῖο, καταχωρίζεται ὡς προσθήκη στο πληροφοριακὸ σύστημα τοῦ ἀρθρου 8Α, τὸ ὄνομα τῆς χειροτονίας τῶν κληρικῶν ἢ τῆς κουρᾶς τῶν μοναχῶν ἐντὸς ἐνός (1) μηνός ἀπὸ τὴν ὑποβολή σχετικῆς αἰτήσεως τῶν ἐνδιαφερόμενων μαζί με βεβαίωση τῆς προϊσταμένης τοὺς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς (Πατριαρχεῖο, Ἱεράς Συνόδου, Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς ἢ Ἱεράς Μητροπόλεως κατὰ περίπτωση) γιὰ τὸ ὄνομα τῆς χειροτονίας ἢ μοναχικῆς κουρᾶς τοὺς. Σὲ περίπτωση ἀπώλειας τῆς ιδιότητος τοῦ μοναχοῦ ἢ τοῦ κληρικοῦ, ἢ ἀρμόδια ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ τοῦ τέταρτου ἐδαφίου ἢ ἡ Γενικὴ Γραμματεία Ἱεροσχευμάτων τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, Ἱεροσχευμάτων καὶ Ἀθλητισμοῦ ἐνημερώνει ἀμελλητί τὸν οἰκεῖο δῆμο γιὰ νὰ πραγματοποιηθεῖ ἡ μεταβολή».

Πλέον μετὰ τὴν ἐναρξη ἰσχύος (23.1.2026) τῆς ὡς ἄνω νομοθετικῆς τροποποιήσεως τοῦ ἀρθρου 1 τοῦ ν. 344/1976 δὲν ἀπαιτεῖται προσφυγὴ στὴ δικαστικὴ διαδικασία ἐκούσιας δικαιοδοσίας προκειμένου νὰ γίνῃ προσθήκη τοῦ ὀνόματος τῆς χειροτονίας ἢ κουρᾶς στὶς ληξιαρχικὲς πράξεις.

Ἀρκεῖ ἡ ὑποβολὴ αἰτήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου πρὸς τὴν ἀρμόδια ληξιαρχικὴ ὑπηρεσία, πού πρέπει νὰ συνοδεύεται ἀπὸ βεβαίωση τῆς ἀρμόδιας Ἱεράς Μητροπόλεως (γιὰ διακόνους, πρεσβυτέρους, μοναχούς καὶ μοναχές) ἢ τῆς Ἱεράς Συνόδου (ὡς πρὸς Μητροπολίτες καὶ Ἐπισκόπους). Ἡ ἀνωτέρω βεβαίωση τῆς ἀρμόδιας Ἱεράς Μητροπόλεως ἢ τῆς Ἱεράς Συνόδου θὰ ἀναφέρει ὡς ἐλάχιστα στοιχεῖα τὰ κατὰ κόσμον στοιχεῖα, ὀνοματεπώνυμο, πατρώνυμο, μητρώνυμο, ἡμερομηνία γεννήσεως, Α.Δ.Τ. ἢ Α.Φ.Μ. τοῦ ἐν θέματι κληρικοῦ, μοναχοῦ ἢ μοναχῆς, τὴν ἡμερομηνία καὶ τὸν Ἱερό Ναὸ ἢ Ἱερά Μονή ὅπου ἔλαβε χώρα ἡ χειροτονία ἢ κουρά καὶ τὸ ὄνομα πού ἔλαβε κατὰ τὴν χειροτονία ἢ κουρά κατὰ περίπτωση. Ἀφοῦ ὑποβληθεῖ αἴτηση τοῦ ἐνδιαφερομένου κληρικοῦ, μοναχοῦ ἢ μοναχῆς μετὰ τῆς ὡς ἄνω βεβαίωσεως στὴν ἀρμόδια ληξιαρχικὴ ὑπηρεσία,

ή όποία γίνεται δεκτή εντός ενός (1) μηνός, θά εἶναι δυνατή ή προσθήκη στην ληξιαρχική πράξη και του όνόματος τῆς χειροτονίας ή κουρᾶς και ή περαιτέρω έκδοση έγγραφων ταυτοπροσωπίας (άστυνομικής ταυτότητας, διαβατηρίου κ.λπ.) του εν θέματι κληρικού, μοναχοῦ ή μοναχῆς, που θά περιλαμβάνουν, επιπλέον του κοσμικοῦ, και τό όνομα τῆς χειροτονίας ή κουρᾶς, όπως και ή αντίστοιχη ενημέρωση κάθε άλλου κρατικοῦ μητρώου τηρήσεως τῶν στοιχείων ταυτοπροσωπίας.

Ἐντολή και Ἐξουσιοδοτήσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
† Ὁ Σκιαῦθου Ἰωάννης

Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 448
Ἀριθ. Ἀθῆναι, τῆ 3ῆ Φεβρουαρίου 2026
Διεκπ. 211

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρός
τὴν Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν και
τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος

Κοινοποιήσις:
Γενικὴν Γραμματείαν Ὁρθοσκευμάτων
Τμῆμα Α' Ἐκκλησιαστικῆς Διοικήσεως

Κατόπιν υποβληθέντος ἐρωτήματος ὑπό τῆς Γενικῆς Γραμματείας Ὁρθοσκευμάτων του Ὑπουργείου Παιδείας, Ὁρθοσκευμάτων και Ἀθλητισμοῦ, παρακαλοῦμεν ὑμᾶς ὅπως ενημερώσητε τὴν καθ' ἡμᾶς

Ἱερὰν Σύνοδον περί τῆς ὑπάρξεως ἐγγεγραμμένου Κληρικοῦ ἐν τῇ καθ' ὑμᾶς Θεοσώστῳ Ἐπαρχίᾳ ἐπ' ὀνόματι Παρασκευόπουλος Κωνσταντῖνος του Τριανταφύλλου και τῆς Ἑλένης.

Ἐντολή και Ἐξουσιοδοτήσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
† Ὁ Σκιαῦθου Ἰωάννης

Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 451
Ἀριθ. Ἀθῆναι, τῆ 3ῆ Φεβρουαρίου 2026
Διεκπ. 214

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρός
τὴν Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν
και τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς
Ἑλλάδος

Κοινοποιήσις:
1. Ὑπουργεῖον Παιδείας, Ὁρθοσκευμάτων και Ἀθλητισμοῦ
Τμῆμα Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως
και Ὁρθοσκευτικῆς Ἀγωγῆς
2. Συνοδικὴν Ἐπιτροπὴν Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως
και Ἐπιμορφώσεως του Ἐφημεριακοῦ Κλήρου

Θέμα: «Εἰσαγωγή ἱεροσπουδαστῶν εἰς τὰς Σχολὰς Μαθητείας Ὑποψηφίων Κληρικῶν (Σ.Μ.Υ.Κ.) διὰ τό ἐκπαιδευτικόν ἔτος 2026 - 2027»

Διὰ του παρόντος κοινοποιοῦμεν ὑμῖν τό ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 11669/ Θ2/30.1.2026 ἐγγρα-

φον του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Άθλητισμού (Τμήμα Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης και Θρησκευτικής Αγωγής), περί εισαγωγής ιεροσπουδαστών εις τās Σχολάς Μαθητείας Υποψηφίων Κληρικών (Σ.Μ.Υ.Κ.) διά τό εκπαιδευτικόν έτος 2026 - 2027, καί παρακαλοῦμεν ὅπως προβῆτε εις τās ἀπαραιτήτους ἐνεργείας ὡστε οἱ ἐνδιαφερόμενοι, ἀπό Τρίτης 3ης Φεβρουαρίου 2026 καί ὥρας 09:00 ἕως καί Παρασκευῆς 3ης Ἀπριλίου 2026 καί ὥρας 23:59, νά ὑποβάλουν τās σχετικές αἰτήσεις καί νά καταθέσουν τά ἀπαραίτητα δικαιολογητικά.

Ἐντολῆ καί Ἐξουσιοδοτήσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς
† Ὁ Σκιάθου Ἰωάννης

Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 812
Ἀριθ. Ἀθῆναι, τῆ 19η Φεβρουαρίου 2026
Διεκπ. 393

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρός
τὴν Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν
καί τās Ἱερὰς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Κοινοποιήσις:
Διεύθυνσιν Προσωπικοῦ
Ἱερᾶς Συνόδου

Θέμα: «Παράτασις προθεσμίας ὑποβολῆς τῆς Ἠλεκτρονικῆς Ταυτότητος Κτιρίου καί Αὐτοτελοῦς Δηρημένης Ἰδιοκτησίας (Ν. 4495/2017)»

Διά τοῦ παρόντος, ἀποστέλλομεν ὑμῖν συνημμένως τό ὑπ' ἀριθ. 9/23.1.2026 τ. Α' Φ.Ε.Κ. μέ θέμα: «ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 5270, Ρυθμίσεις για το ανθρώπινο δυναμικό του δημοσίου τομέα, τις Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών», γνωρίζοντες ὑμῖν ὅτι εις τό ἄρθρον 43 παρ. 3 προβλέπεται ὅτι «Ἡ προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 55 του ν. 4495/2017, περί προθεσμίας υποβολῆς ηλεκτρονικῆς ταυτότητος κτιρίου για τα κτίρια Κατηγορίας Ι παρατείνεται ἕως και την 1η.2.2028», καί παρακαλοῦμεν διά τά καθ' ὑμᾶς.

Ἐντολῆ καί Ἐξουσιοδοτήσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς
† Ὁ Σκιάθου Ἰωάννης

Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 902
Ἀριθ. Ἀθῆναι, τῆ 29η Φεβρουαρίου 2026
Διεκπ. 416

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρός
τὴν Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν
καί τās Ἱερὰς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Θέμα: «Δισκοφορία ὑπέρ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης Σινᾶ καί ὑπέρ τοῦ Παναγίου Ταφου»

Ἐκ Συνοδικῆς Ἀποφάσεως, ληφθείσης ἐν τῇ Συνεδριά τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 4ης μηνός Φεβρουαρίου 2026, γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι

ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἐν τῇ ῥηθείῃ Συνεδρία Αὐτῆς, ἀπεφάσισεν ὅπως ὑπομνήσῃ ὑμῖν τό καθῆκον συμπαραστάσεως τοῦ ὀρθοδόξου ἑλληνικοῦ λαοῦ εἰς τήν Ἱεράν Μονήν Ἁγίας Αἰκατερίνης Σινᾶ καί τόν Πανάγιον Τάφον καί παρακαλέσῃ ὑμᾶς ὅπως παραγγείλητε τοῖς εὐλαβεστάτοις Ἐφημεριοῖς τῆς καθ' ὑμᾶς Θεοσώστου Ἐπαρχίας τήν περιφοράν τῶν ὡς κάτωθι Δίσκων:

1. Ὑπέρ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης Σινᾶ τήν Δ΄ Κυριακὴν τῶν Νηστειῶν, 22αν Μαρτίου 2026, καταθέτοντες τό συλλεγνσόμενον ποσόν εἰς τόν ὑπ' ἀριθ. 146/558046-32

Λογαριασμόν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, IBAN GR6701101460000014655804632.

2. Ὑπέρ τοῦ Παναγίου Τάφου τό ἐσπέρας τῆς Μεγάλης Πέμπτης, 9ην Ἀπριλίου 2026, καταθέτοντες τό συλλεγνσόμενον ποσόν εἰς τόν ὑπ' ἀριθ. 146/558063-30 Λογαριασμόν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, IBAN GR05011014600000014655806330.

Ἐντολῇ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς
† Ὁ Σκιάθου Ἰωάννης

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟ

Ἀπόφαση ΣτΕ / Ἀριθμός 1067/2025
 ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
 ΤΜΗΜΑ Δ΄

Συνεδρίασε δημόσια στό ἀκροατήριό του στίς 6 Ἰουνίου 2023, μέ τήν ἐξῆς σύνθεση: Σπυριδούλα Χρυσικοπούλου, Ἀντιπρόεδρος, Πρόεδρος τοῦ Δ΄ Τμήματος, Μαρίνα Παπαδοπούλου, Ὑλγα Ζύγουρα, Βασιλική Κίντζιου, Μαρία Ἀθανασοπούλου, Σύμβουλοι, Κωνσταντίνα Σκοῦρα, Μαρία Μπάκαβου, Πάρεδροι. Γραμματέας ἡ Ἰωάννα Παπαχαραλάμπους, Γραμματέας τοῦ Δ΄ Τμήματος.

Γιά νά δικάσει τήν ἀπό 1 Ἀπριλίου 2022 αἴτηση:

τῶν ἱερῶν ἡσυχαστηρίων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μέ τήν ἐπωνυμία: 1) «Ἱερὸν Ἡσυχαστήριον Ἀναστάσιος Χριστοῦ» τῆς Ἱ. Μ. Πειραιῶς, πού ἐδρεύει στόν Πειραιᾶ (Κωπαίδος 67), 2) «Ἱερὸν Γυνακεῖον Ἡσυχαστήριον ὁ Ἀπόστολος καί Εὐαγγελιστής Ἰωάννης ὁ Θεολόγος» τῆς Ἱ. Μ. Κασσανδρείας, πού ἐδρεύει στά Βασιλικά Θεσσαλονίκης, 3) «Ἱερά Γυνακεῖα Μονή Ἁγία Τριάς (Ἅγιος Νεκτάριος) Αἰγίνης τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν καί Αἰγίνης, πού ἐδρεύει στόν Κοντό Αἰγίνης, 4) «Ἱερὸν Γυνακεῖον Κοινόβιον Ἅγιος Μηνᾶς Αἰγίνης» τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν καί Αἰγίνης, πού ἐδρεύει στήν Αἴγινα, 5) «Ἱερὸν Γυνακεῖον Κοινόβιον ἡ Ἁγία Αἰκατερίνη Αἰγίνης» τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν καί Αἰγίνης, πού ἐδρεύει στόν Κοντό Αἰγίνης (θέση Γιαχνιά), 6) «Ἱερὸν Γυνακεῖον Ἡσυχαστήριον Αἰγίνης ἡ Ἁγία Ἀναστασία ἡ Φαρμακολύτρια» τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν καί Αἰγίνης, πού ἐδρεύει στή Χλόη Αἰγίνης (θέση Ἅγιος Νικόλαος Λειβαδίου), 7) «Ἱερὸν Ἀνδρῶν Μοναστικόν Ἡσυχαστήριον Κεχαριτωμένης Θεοτόκου» τῆς

Ἱ. Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν καί Αἰγίνης, πού ἐδρεύει στήν Τροιζίνα Τροιζηνίας, 8) «Ἱερὸν Γυνακεῖον Ἡσυχαστήριον Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος» τῆς Ἱ. Μ. Κασσανδρείας, πού ἐδρεύει στήν Μεταμόρφωση Χαλκιδικῆς, 9) «Ἱερό Γυνακεῖο Κοινοβιακό Μοναστικό Ἡσυχαστήριον Ὁ Τίμιος Σταυρός» τῆς Ἱ. Μ. Κορίνθου, πού ἐδρεύει στόν Μαῦο Κορινθίας, 10) «Ἱερό Ἡσυχαστήριον Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς» τῆς Ἱ. Μ. Ἐδέσσης, Πέλλης καί Ἀλωπίας, πού ἐδρεύει στά Κουφάλια Θεσσαλονίκης, 11) «Ἱερὸν Γυνακεῖον Ἡσυχαστήριον Τιμίου Προδρόμου» τῆς Ἱ. Μ. Σιδηροκάστρου, πού ἐδρεύει στό Ἀκριτοχώρι Σιδηροκάστρου, 12) «Ἱερὸν Ἡσυχαστήριον Ὁσιος Ἀρσένιος ὁ Καππαδόκης» τῆς Ἱ. Μ. Κασσανδρείας, πού ἐδρεύει στό Βατοπέδι Ὁρμυλίας Χαλκιδικῆς, 13) «Ἱερὸν Ἡσυχαστήριον Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Ρώσσου καί Ὁμολογητοῦ» τῆς Ἱ. Μ. Κασσανδρείας, πού ἐδρεύει στό Πευκοχώρι Χαλκιδικῆς, 14) «Ἱερὸν Ἡσυχαστήριον ὁ Παντοκράτωρ» τῆς Ἱ. Μ. Λαγκαδᾶ, Λητῆς καί Ρεντίνης, πού ἐδρεύει στό Μελισσοχώριον Θεσσαλονίκης, 15) «Ἱερὸν Γυνακεῖον Ἡσυχαστήριον ἡ Ὁσία Μακρίνα» τῆς Ἱ. Μ. Ἀργολίδος, πού ἐδρεύει στόν Ἀνάβαλο Κιβερίου Ἀργολίδος, 16) «Ἱερὸν Γυνακεῖον Ἡσυχαστήριον Ἁγίου Γεωργίου Τροπαιοφόρου Ἀνύδρου» (Παναγίας Παραμυθίας), τῆς Ἱ. Μ. Γουμενίσσης, Ἀξιουπόλεως καί Πολυκάστρου, πού ἐδρεύει στό Ἄνυδρο Κιλκίς, 17) «Ἱερὸν Γυνακεῖον Ἡσυχαστήριον Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ Ἐμμαούς» τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Λαγκαδᾶ, Λητῆς καί Ρεντίνης, πού ἐδρεύει στόν Ἅγιο Βασίλειο Λαγκαδᾶ Θεσσαλονίκης, 18) «Ἱερὸν Ἡσυχαστήριον Τό Γενέσιον τῆς Θεοτόκου» τῆς

Ι. Μ. Θεσσαλονίκης, πού έδρεύει στό Πανόραμα Θεσσαλονίκης (Αναπαύσεως 18), 19) «Ιερόν Ήσυχαστήριον Παντοκράτορος Καμαρέλλας» τής Ι. Μ. Κερκύρας, Παξών καί Διαποντίων Νήσων, πού έδρεύει στους Άγίους Δούλους Έσπερίων Κέρκυρας, 20) «Ιερόν Ήσυχαστήριον Άγίας Παρασκευής Κυνοπιαστών» τής Ι. Μ. Κερκύρας, Παξών καί Διαποντίων Νήσων, πού έδρεύει στους Κυνοπιάστες Άχιλλείων Κέρκυρας, 21) «Ιερό Ήσυχαστήριο Παναγία ή Γλυκοφιλοῦσα» τής Ι. Μ. Λαρίσης καί Τυρνάβου, πού έδρεύει στή Ραφάνη Λαρίσης, 22) «Ιερά Μονή Ζωοδόχος Πηγή Άρειάς Αργολίδος» («Άγία Μονή») τής Ι. Μ. Αργολίδος, πού έδρεύει στήν Άρεία Αργολίδος καί 23) «Ιερόν Άνδρῶν Ήσυχαστήριον Ή Άγία Τριάς» τής Ι. Μ. Θεσσαλονίκης, πού έδρεύει στό Πανόραμα Θεσσαλονίκης (Αναπαύσεως 36), τά όποια παρέστησαν μέ τούς δικηγόρους: α) *** (Α.Μ.) καί β) *** (Α.Μ.) πού τούς διόρισαν μέ πληρεξούσια,

κατά τής Έκκλησίας τής Ελλάδος, ή όποία παρέστη μέ τόν δικηγόρο Θεόδωρο Παπαγεωργίου (Α.Μ. 24288), πού τόν διόρισε μέ απόφαση τής Ιεράς Συνόδου τής Έκκλησίας τής Ελλάδος.

Μέ τήν αίτηση αυτή τά αιτούντα ήσυχαστήρια επιδιώκουν νά άκυρωθει ό ύπ' αριθ. 337/2021 Κανονισμός τής Ιεράς Συνόδου τής Έκκλησίας τής Ελλάδος.

Άφοῦ μελέτησε τά σχετικά έγγραφα
Σκέφθηκε κατά τόν Νόμο

4. Έπειδή, μέ έννομο συμφέρον καί έν γενεί παραδεκτῶς άσκούν τήν ύπό κρίση αίτηση τά αιτούντα Ιερά Ήσυχαστήρια (έφεξής Ι. Ή. ή Ήσυχαστήρια) τής Έκκλησίας τής Ελλάδος, ισχυριζόμενα ότι οι πληττόμενες διατάξεις του 337/2021 Κανονισμού θίγουν τή δύναμη τῶν ίδρυτικῶν κανονισμῶν τους διοικητική καί

διαχειριστική αὐτοτέλεια-αὐτοδιοίκηση περί τῶν οικονομικῶν, καθώς καί ότι οι ρυθμίσεις αυτές στεροῦνται νομίμου ερείσματος καί παραβιάζουν διατάξεις καί αρχές του Συντάγματος καί τής Εὐρωπαϊκῆς Σύμβασης γιά τήν προάσπιση τῶν Δικαιωμάτων του Άνθρώπου καί τῶν Θεμελιωδῶν Έλευθεριῶν (Ε.Σ.Δ.Α., κυρωτ. Ν.Δ. 53/1974, Α' 256). Ειδικότερα, τούτο ισχύει καί όσον άφορά τά εκ τῶν αιτούντων Ιερά Ήσυχαστήρια «Ο Τιμος Σταυρός» καί «Ιερόν Γυναικειον Ήσυχαστήριον Ή Άνάστασις του Χριστου Έμμαούς» (9ο καί 17ο αντίστοιχως), καθ' όσον ό προβλεπόμενος στους κανονισμούς τους έλεγχος νομιμότητας τής οικονομικῆς διαχείρισης από τόν επιχώριο Μητροπολίτη δέν ταυτίζεται μέ τόν εισαγόμενο μέ τόν προσβαλλόμενο Κανονισμό τής Ιεράς Συνόδου σχετικό έποπτικό έλεγχο (βλ. άρθρα 2 περ. ή του Π.Δ. 110/1982, Α' 18 καί 28 του Π.Δ. 301/1992, Α' 151, αντίστοιχως). Συνεπῶς, ό περί έλλειψης έννόμου συμφέροντος τῶν δύο ως άνω Ιερῶν Ήσυχαστηρίων γιά τήν άσκηση τής κρινόμενης αιτήσεως ισχυρισμός τής καθ' ής Έκκλησίας τής Ελλάδος πρέπει νά άπορριφθει ως άβάσιμος.

5. Έπειδή, σύμφωνα μέ τά συνοδεύοντα τόν φάκελο τής υπόθεσης στοιχεία, ό μοναστικός τύπος του Ήσυχαστηρίου εμφανίσθηκε στήν Έλληνική Έπικράτεια μετά τήν ίδρυση του νέου Έλληνικού Κράτους μέ τό Πρωτόκολλο του Λονδίνου τής 3ης Φεβρουαρίου 1830 «περί ανεξαρτησίας τής Ελλάδος» καί τή Συνθήκη τής Κωνσταντινούπολης τής 21ης Ιουλίου 1832 «περί όριστικου διακανονισμού τῶν όρίων τής Ελλάδος» καθώς καί τήν ανακήρυξη τής Έκκλησίας τής Ελλάδος ως «Αὐτοκέφαλης» μέ τό Β.Δ. τής 23.7.1.8.1833 (Α' 23), ιδίως δέ τήν περίοδο τῶν ετών 1833-1835 κατά τή διάρκεια τής όποίας εκδόθηκαν βασιλικά διατάγματα πού επέφεραν συρρίκνωση του μοναχισμού καί εκκοσμίκευση τής Έκκλησίας. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, τό Β.Δ. τής 25.9.7.10.1833 επέβαλε τήν κατάργηση τῶν άνδρῶν Ιερῶν Μονῶν μέ λιγότερους από

ἕξι μοναχούς καί τό Β.Δ. τῆς 25.2/9.3.1834 «Περί γυναικείων μοναστηρίων» (ΦΕΚ 15/23.4.1834) προέβλεπε τή διάλυση ὅλων τῶν γυναικείων Ἱερῶν Μονῶν, πλὴν τριῶν πού ἀντιστοιχοῦσαν στίς γεωγραφικές περιοχές τῆς νησιωτικῆς Ἑλλάδας, τῆς Πελοποννήσου καί τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδας, τήν ἔνταξη τῶν Ἱερῶν Μονῶν «ὑπό διπλῆν ἐπιστάσιαν» (τοῦ κατά τόπον Ἐπισκόπου καί τῆς Συνόδου ὡς πρός τίς πνευματικές ὑποθέσεις, τοῦ Νομάρχου καί τῆς Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὡς πρός τίς κοσμικές ὑποθέσεις), καθὼς καί τήν παραίτηση ἀπὸ τῆς μοναστικῆς ζωῆς καί τήν ἐπάνοδο στόν ἐγκόσμιον βίον τῶν μοναχῶν ἡλικίας μὴ ὑπερβαίνουσας τὰ σαράντα ἔτη. Ἐπίσης, τό ἴδιο β.δ./γμα ὄρισε ὅτι οἱ μοναχὲς ὑποχρεοῦνται νά δέχονται καί περιθάλπουν «τούς παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ... στελλομένους πτωχοὺς, ἀσθενεῖς καί παράφρονες» καί νά διδάσκουν ἀμισθί «τά παρὰ τῆς Κυβερνήσεως... στελλόμενα ὄρφανά καί πτωχὰ κοράσια», ὁ δὲ Νομάρχης ὀφείλει νά συντάσσει ἔκθεση, βάσει τῆς ὁποίας ἡ Γραμματεία τῆς Ἐπικρατείας ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν προσδιορίζει τριμηνιαίως τίς πιθανές ἀνάγκες τῆς μονῆς (ἄρθρα 1, 4, 6, 7 καί 18). Μὲ τό Β.Δ. τῆς 20.4./8.5.1834 «Περί ἰδιοκτίτων μοναστηρίων καί ἐκκλησιῶν» (ΦΕΚ 50/22.8.1834) ἀπαγορεύτηκαν οἱ δωρεές-«ὅποιοιδήποτε ἀφιέρωμα» σέ «ἰδιοκτίτ[ους] να[ούς] ἢ τ[ά] λεγόμεν[α] μοναστήρι[α]» (ἄρθρο 2). Περαιτέρω, μέ τό Β.Δ. τῆς 1.12/13.12.1834 (ΦΕΚ 41/21.12.1834) συνεστήθη Ἐκκλησιαστικὸ Ταμεῖο γιὰ τή διαχείριση καί διάθεση τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας πρός ἐνίσχυση τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς δημόσιας ἐκπαίδευσης ὑπὸ τόν ἔλεγχο τῆς Πολιτείας. Στό πλαίσιο αὐτό, ὡς ἀντίρροπη τάση στήν ἀποδυνάμωση τοῦ μοναχισμοῦ καί στήν πρόσδοση στίς Ἱερές Μονές προεχόντως κοινωνικοῦ καί προνοιακοῦ χαρακτῆρα, τίς ὁποῖες ἐπέφεραν οἱ ἀνωτέρω, μεταξύ ἄλλων, ρυθμίσεις, ἄρχισαν νά συγκροτοῦνται ἄτυπες-μὴ ἀναγνωρισμένες κρατικῶς καί συνοδικῶς-

μοναστικές ἀδελφότητες πρὸς πραγμάτωση τῆς ἀπρόσκοπτης ἄσκησης τοῦ μοναχικοῦ βίου. Στίς ἐν λόγω ἀδελφότητες ἀνάγονται οἱ ἀπαρχές τῆς ἐμφάνισης τοῦ μοναστικοῦ τύπου τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων στήν Ἑλληνική Ἐπικράτεια ὡς αὐτοδιοικούμενων ὄντοτύπων πού ἐπιζητοῦν τήν ἀκώλυτη καί ἀπερίσπαστη ἀπὸ ἐπεμβάσεις λειτουργία τους σύμφωνα μέ τούς ἱερούς κανόνες καί τίς μοναστικές παραδόσεις τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας.

6. Ἐπειδή, ὁ πολιτειακὸς νομοθέτης διέλαβε τό πρῶτον στό Ν.Δ. 126/1969 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (Α΄ 27) ρητὴ πρόβλεψη γιὰ τό νομικὸ καθεστῶς τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων καί καθόρισε τό πλαίσιο ἴδρυσης καί λειτουργίας τους ὡς ἰδιαίτερου τύπου μοναστικῶν καθιδρυμάτων, ἀναγνωρίζοντας τήν ἥδη διαμορφωθείσα, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, πραγματικὴ κατάσταση. Συγκεκριμένα, ὁ τυπικὸς νομοθέτης προσέδωσε στά Ἡσυχαστήρια τή μορφή τοῦ νομικοῦ προσώπου ἰδιωτικοῦ δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), τό ὁποῖο ἰδρύεται ἀπὸ κληρικούς, μοναχούς ἢ λαϊκοὺς κατὰ τίς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικα καί λειτουργεῖ πρὸς θεραπεία τῶν πνευματικῶν ἀναγκῶν τῶν ἐγκαταβιούντων καί πρὸς ἄσκηση τοῦ μοναχικοῦ βίου ὑπὸ τήν ἐποπτεία τοῦ ἐπιχώριου Μητροπολίτη (ἄρθρο 33 παρ. 1 καί 2 ἐδ. δεύτερο). Παράλληλα, μέ τό ἄρθρο 1 παρ. 4 τοῦ Ν.Δ. 126/1969 ὀρίσθηκε τό πρῶτον ρητῶς ὅτι οἱ Ἱερές Μονές ἀποτελοῦν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.). Εἰδικότερες σχετικές ρυθμίσεις περιέλαβε ὁ, κατ' ἐπίκληση τοῦ ἄρθρου 33 παρ. 2 ἐδ. πρῶτο τοῦ ὡς ἄνω ν.δ/τος, ἐκδοθεὶς 39/1972 Κανονισμὸς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μέ τίτλο «Περί τῶν ἐν Ἑλλάδι Ὁρθοδόξων Ἱερῶν Μονῶν καί τῶν Ἡσυχαστηρίων» (Α΄ 103). Τό ἄρθρο 5 τοῦ Κανονισμοῦ αὐτοῦ, τό ὁποῖο τιτλοφορεῖται «Ἱ. Μοναὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Ἡσυχαστήρια)», ὄρισε ὅτι «Αἱ Ἱ. Μοναὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ἢ Ἡσυχαστήρια εἶναι πνευματικὰ Ἰδρύματα», ἀποτελοῦν Ν.Π.Ι.Δ. (ἡ δὲ πρόβλεψη

περί σύστασης Ήσυχαστηρίου αποκλειστικῶς μέ τή μορφή τοῦ ἰδρύματος τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικα κρίθηκε ἀνίσχυρη ὡς ἀντισυνταγματική μέ τήν ἀπόφαση Σ.τ.Ε. 866/1974 Ὁλ.), τῶν ὁποίων ὁ σκοπός συμπίπτει μέ ἐκεῖνον τῶν Ἱερῶν Μονῶν (Ν.Π.Δ.Δ.), συνιστάμενος στήν τέλεια βίωση τῆς κατά Θεόν ζωῆς μέ τήν ἄσκηση, τήν προσευχή καί τή διακονία πρὸς ψυχική σωτηρία καί θέωση. Ὅρισθηκε, ἐπίσης, ὅτι τά θέματα πού ἀφοροῦν τόσο στή διοίκηση τῶν Ήσυχαστηρίων, ὀργάνωση καί διαχείριση, ὅσο καί στήν ἐποπτεία τοῦ ἐπιχώριου Μητροπολίτη, ὅπως καί κάθε ἄλλο θέμα περὶ τῆς λειτουργίας τους, ρυθμίζονται ἀπό τόν ἰδρυτικό κανονισμό (καταστατικό) τους, ὁ ὁποῖος πρέπει νά εἶναι σύμφωνος πρὸς τοὺς ἱερούς κανόνες, τίς ἱερές παραδόσεις τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας, τοὺς νόμους τοῦ Κράτους καί τίς διατάξεις τοῦ ἐν λόγῳ Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου (ἄρθρα 5 παρ. α, β, στ καί 1 παρ. β). Περαιτέρω, ὅσον ἀφορᾷ τίς Ἱερές Μονές, ὁ ἴδιος 39/1972 Κανονισμός καθόρισε τίς προϋποθέσεις καί τή διαδικασία σύστασής τους (ἄρθρο 2) καθώς καί τήν ἀσκούμενη ἐπ' αὐτῶν ἐποπτεία τῆς τοπικῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, προσδιορίζοντας τό εὖρος τῶν ἐποπτικῶν ἀρμοδιοτήτων μέ τήν περιοριστική ἀπαρίθμησή τους (ἄρθρο 6). Συγκεκριμένα, τό ἄρθρο 6 παρ. 1 τοῦ 39/1972 Κανονισμοῦ, μέ τίτλο «Κανονικαί Δικαιοδοσίαι Ἐπισκόπου», ὄρισε ὅτι «Ἐκάστη Ἱ. Μονή διατελεῖ ὑπό τήν Κανονικὴν Δικαιοδοσίαν τοῦ κατά τόπον Ἐπισκόπου, ὅστις α) μνημονεύεται ἐν πάσαις ταῖς Ἱ. Ἀκολουθίαις, β) ἀσκεῖ τήν ἀνωτάτην ἐποπτείαν πατρικῶς καί προστατευτικῶς ἐπὶ τῆς Ἱ. Μονῆς καί παρακολουθεῖ τήν ὁμαλίην κατά τοὺς θεῖους καί Ἱ. Κανόνας λειτουργίαν αὐτῆς, γ) χειροθετεῖ τόν ἐκλεγέντα Ἡγούμενον, δ) ἐγκρίνει τὰς κουράς τῶν μοναχῶν, ε) ἀνακρίνει τὰ Κανονικά παραπτώματα τῶν ἐν αὐτῇ διαβιούντων καί φροντίζει διὰ τήν ἄμειπτον αὐτῶν βιοτήν, στ) ἐλέγχει τήν νομιμότητα τῆς οικονομικῆς διαχειρίσεως». Ἀκολουθῶς, ὁ νεώτερος καί ἰσχύων Ν. 590/1977

«Περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (Α' 146) –μέ τό ἄρθρο 74 τοῦ ὁποίου καταργήθηκε τό, καταργητικό τοῦ Ν.Δ. 126/1969, Ν.Δ. 87/1974 (Α' 278, ἄρθρο 6 παρ. 1), «μὴ ἀναβιοῦντος τοῦ κατηρημένου Ν.Δ. 126/1969»– ἐπανέλαβε στό ἄρθρο 1 παρ. 4 ἐδ. πρῶτο τή ρύθμιση τοῦ προἰσχύσαντος ἄρθρου 1 παρ. 4 τοῦ Ν.Δ. 126/1969 κατά τήν ὁποία οἱ Ἱερές Μονές ἀποτελοῦν Ν.Π.Δ.Δ., μέ τήν προσθήκη «κατά τὰς νομικὰς αὐτῶν σχέσεις». Περαιτέρω, ὁ Ν. 590/1977 διέλαβε στό ἄρθρο 39 παρ. 1 ἕως 9 ρυθμίσεις περὶ τοῦ καθεστώτος τῶν Ἱερῶν Μονῶν καί εἰδικότερα στήν παράγραφο 6, ὅπως αὐτή ἴσχυε πρὶν ἀπό τήν ἐπελθοῦσα μέ τό ἄρθρο 50 παρ. 2 περ. β, γ τοῦ Ν. 4559/2018 (Α' 142) τροποποίηση καί συμπλήρωσή της, ρύθμιση ἀντίστοιχη πρὸς ἐκεῖνη τοῦ ἄρθρου 6 παρ. 1 τοῦ 39/1972 Κανονισμοῦ ὡς πρὸς τήν ἐπ' αὐτῶν ἀσκούμενη ἐποπτεία τοῦ ἐπιχώριου Μητροπολίτη. Ἐξάλλου, διατηρώντας τό προγενεστέρως θεσπισθέν, κατά τὰ ἀνωτέρω, ἰδιαίτερο καθεστῶς τῶν Ἱερῶν Ήσυχαστηρίων, ὁ Ν. 590/1977 ὄρισε στήν παράγραφο 10 τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 39 ὅτι τὰ Ἱερά Ήσυχαστήρια ἰδρύονται ὡς Ν.Π.Ι.Δ. κατά τίς κείμενες διατάξεις (Ἀστικοῦ Κώδικα) καί λειτουργοῦν βάσει τοῦ ἰδρυτικοῦ κανονισμοῦ τους, παρέσχε δέ ἐξουσιοδότηση γιά τή θέσπιση τῶν πλαισίων λειτουργίας τους μέ κανονιστικές ἀποφάσεις τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου (Δ.Ι.Σ.), ἐγκρινόμενες ἀπό τήν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας (Ι.Σ.Ι.). Δυνάμει τῆς ἐξουσιοδότησης αὐτῆς ἐκδόθηκε ὁ μερικῶς πληττόμενος μέ τήν ὑπό κρίση αἴτηση 337/2021 Κανονισμός τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μέ τό ἄρθρο 15 παρ. 6 τοῦ ὁποίου καταργήθηκε τό περὶ Ήσυχαστηρίων προαναφερόμενο ἄρθρο 5 τοῦ 39/1972 Κανονισμοῦ (βλ. εἰδικότερα κατωτέρω σκέψεις 8 καί 11-13).

7. Ἐπειδή, ὁ Ν. 590/1977 «Περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (Α' 146, ἐφεξῆς Κ.Χ.Ε.Ε. ἢ Καταστατικός Χάρτης) ὀρίζει στό, ἐντασσόμενο στό κεφάλαιο Α' «Γενικαί

Διατάξεις» (άρθρα 1-3), άρθρο 1 ότι «1. ... 2. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος εἶναι αὐτοκέφαλος, αὐτοδιοικεῖται δέ, ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν περὶ θρησκευτικῶν ἀρθρῶν τοῦ Συντάγματος, διὰ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολιτῶν αὐτῆς. 3. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος περιλαμβάνει τὰς Μητροπόλεις τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος... καὶ τὰς Μητροπόλεις τῶν Νέων Χωρῶν. 4. [ὅπως ἢ παρ. αὐτῆ ἰσχύει μετὰ τὴν τροποποίησίν της μετὰ τὸ ἄρθρο 50 παρ. 2 περ. α τοῦ Ν. 4559/2018, σέ ὅ,τι ἀφορᾷ εἰδικῶς τὴν προσθήκην τῶν Ἱερῶν Ἑσυχαστηρίων στὰ ἀναφερόμενα νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου]. Κατὰ τὰς νομικὰς αὐτῶν σχέσεις ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, αἱ Μητροπόλεις, αἱ ἐνορίαὶ μετὰ τῶν Ἑνοριακῶν αὐτῶν Ναῶν, αἱ Μοναί, ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία, ὁ ΟΔΕΠ, τὸ TAKE, τὸ Διορθόδοξον Κέντρον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, εἶναι Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου. Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ὁρφανοτροφεῖον Βουλιαγμένης, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ Ἐκκλησιαστικὰ Καθιδρύματα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ τῶν Μητροπόλεων, τὰ λειτουργοῦντα μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καὶ κεκτημένα νομικὴν προσωπικότητα, εἶναι Νομικὰ Πρόσωπα Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, ὅπως καὶ τὰ Ἱερά Προσκυνήματα, τὰ ἐκκλησιαστικὰ Ἱδρύματα, τὰ ἐκκλησιαστικὰ Μουσεία καὶ τὰ Ἱερά Ἑσυχαστήρια, λειτουργοῦν δέ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑφισταμένων μέχρι σήμερον ὀργανισμῶν αὐτῶν, οἵτινες δύνανται νὰ συμπληροῦνται καὶ νὰ τροποποιῶνται ἐφ' ἐξῆς διὰ κανονιστικῶν ἀποφάσεων, ἐκδιδομένων ὑπὸ τῆς Ι.Σ.Ι. ἢ τῆς Δ.Ι.Σ. κατόπιν προτάσεως τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως, δι' ὧν θὰ ρυθμίζονται τὰ τῆς διοικήσεως, διαχειρίσεως, ἐλέγχου καὶ ἐν γένει λειτουργίας αὐτῶν, ὡς καὶ τὰ τῆς ὑπηρεσιακῆς ἐν γένει καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν. Τὸ ἄρθρο 3 παρ. 1 τοῦ ἀνωτέρω Καταστατικοῦ Χάρτη ὀρίζει ὅτι «Ἀνωτάτη Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας (Ι. Σ. Ι.), συγκροτουμένη ἐκ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, ὡς

Προέδρου, καὶ ἐκ πάντων τῶν διαποικισμένων Μητροπόλεων Ἀρχιερέων, διαρκὲς δέ διοικητικὸν ὄργανον αὐτῆς εἶναι ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος (Δ.Ι.Σ.)...». Περαιτέρω, ὁ Κ.Χ.Ε.Ε. ὀρίζει, στὸ περιλαμβανόμενο στὸ κεφάλαιο Β' «Περὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας» (άρθρα 4-6), ἄρθρο 4 ὅτι «Ἡ Ι.Σ.Ι. τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀποφαίνεται ἐπὶ παντός ζητήματος ἀφορῶντος εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Εἰδικότερον αὕτη: α)... στ) Ἀσκεῖ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτείαν καὶ τὸν ἔλεγχον ἐπὶ τῶν πράξεων τῆς Δ.Ι.Σ., τῶν Ἀρχιερέων, τῶν διοικητικῶν ὀργάνων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὡς καὶ τῶν ἐπὶ μέρους Ἐκκλησιαστικῶν Νομικῶν Προσώπων, κατὰ τὰς κεκλιμένας διατάξεις. ζ)... ἰβ) Ἀσκεῖ τὰς ἐκ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ λοιπῶν Ἐκκλησιαστικῶν διατάξεων ἀπορροεούσας ἀρμοδιότητας. ἰδ)...» καὶ στὸ, περιλαμβανόμενο στὸ κεφάλαιο Γ' «Περὶ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου» (άρθρο 7-9), ἄρθρο 9 ὅτι «1. Ἡ Δ.Ι.Σ., ὡς διαρκὲς διοικητικὸν ὄργανον τῆς Ἐκκλησίας, ἀσκεῖ τὰς κάτωθι ἀρμοδιότητας: α)... θ) Ἐπαγρυπνεῖ ἐπὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων τῶν κληρικῶν καὶ τῶν μοναχῶν. ι)...». Ὁ ἴδιος Καταστατικὸς Χάρτης προβλέπει στὸ, ἐμπύπτον στὸ κεφάλαιο Η' «Περὶ τῶν ἀρμοδιοτήτων καὶ τῶν καθηκόντων τῶν Ἀρχιερέων» (άρθρα 29-34), ἄρθρο 29 παρ. 1 ὅτι «Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ποιμαίνοντος τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν, ὡς καὶ ἕκαστος ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολίτης, ὡς Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ τῆς κληρωθείσης αὐτῷ Μητροπόλεως, ἀσκοῦν ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς Μητροπόλεως τῶν, τὴν ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων, τῶν Ἐκκλησιαστικῶν διατάξεων καὶ τῶν νόμων ἐν γένει τῆς Πολιτείας προβλεπομένην ἐξουσίαν».

8. Ἐπειδὴ, περαιτέρω, ὁ Κ.Χ.Ε.Ε. ὀρίζει στίς παραγράφους 1 ἕως 4 τοῦ ἄρθρου 39 «Περὶ τῶν Ἱερῶν Μονῶν» (κεφάλαιο ΙΑ') τὰ ἐξῆς: «1. Ἡ Ἱερά Μονὴ εἶναι θρησκευτικὸν καθίδρυμα διὰ τὴν ἄσκησιν τῶν ἐν αὐτῇ ἐγκαταβιούντων ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν, συμφώνως πρὸς τὰς μοναχικὰς ἐπαγγελίας καὶ τοὺς περὶ μοναχικοῦ βίου

ιερούς Κανόνας και παραδόσεις της Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. 2. Ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος λειτουργοῦν Ἱεραὶ Μοναί, τελοῦσαι ὑπὸ τὴν πνευματικὴν ἐποπτεῖαν τοῦ ἐπιχωρίου Ἀρχιερέως, καὶ Συνοδικαὶ Σταυροσπηγικαὶ Ἱεραὶ Μοναί, τελοῦσαι ὑπὸ τὴν πνευματικὴν ἐποπτεῖαν τῆς Δ.Ι.Σ. 3. Ἡ ἴδρυσις νέων καὶ ἡ διάλυσις ἢ συγχώνευσις ὑφισταμένων Μονῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος συντελεῖται διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδόμενου, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ ἐπιχωρίου Ἀρχιερέως καὶ ἔγκρισιν τῆς Δ.Ι.Σ., προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων... 4. [ὅπως ἡ παρ. αὐτὴ ἰσχύει μετὰ τὴν προσθήκην δευτέρου ἐδαφίου μετὰ τὸ ἄρθρον 51 παρ. 3 τοῦ Ν. 4301/2014, Α' 223]. Τὰ τῆς ὀργανώσεως καὶ προαγωγῆς τοῦ πνευματικοῦ βίου καὶ τῆς διοικήσεως τῆς Μονῆς καθορίζονται ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου συμφώνως πρὸς τοὺς Ἱερούς Κανόνας, τὰς μοναχικὰς παραδόσεις καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, δι' ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ, δημοσιευομένου διὰ τοῦ Δελτίου «Ἐκκλησία». Οἱ ἐσωτερικοὶ καὶ οἱ ἰδρυτικοὶ κανονισμοὶ τῶν Μονῶν, ἀνεξαρτήτως νομικῆς μορφῆς, ἐλέγχονται καὶ ἐγκρίνονται ὡς πρὸς τὴν νομιμότητα καὶ κανονικότητά τους ἀπὸ τὸν ἐπιχώριον Μητροπολίτην καὶ τὴν Διαρκῆ Ἱερά Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὶν τὴν δημοσίευσίν τους». Τὸ ὡς ἄνω ἄρθρον 39 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη ὀρίζει στὸ πρῶτον ἐδάφιον τῆς παραγράφου 6 τὰ ἀκόλουθα: «Ὁ Μητροπολίτης ἀσκεῖ ἐπὶ τῶν Ἱερῶν Μονῶν τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ τὴν κατὰ τοὺς Ἱερούς κανόνας πνευματικὴν ἐποπτεῖαν διὰ τὴν κανονικὴν μνημόνευσιν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐν ταῖς Ἱεραῖς Ἀκολουθίαις, τὴν χειροθεσίαν τοῦ Ἡγουμένου, τὴν ἔγκρισιν τῆς κουρᾶς τῶν μοναχῶν, τὴν ἀνάκρισιν τῶν κανονικῶν παραπτωμάτων, τὴν μέριμναν διὰ τὴν κατὰ τοὺς Ἱερούς κανόνας λειτουργίαν τῆς Μονῆς καὶ τὸν ἔλεγχον τῆς νομιμότητος τῆς οικονομικῆς διαχειρίσεως αὐτῆς». Μὲ τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «Θέματα Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» ἄρθρον 50 παρ. 2 περ. β τοῦ Ν. 4559/2018 (Α'

142/3.8.2018) προστέθηκε «[σ]τὴν παρ. 6 τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ Ν. 590/1977... δευτέρου ἐδαφίου ὡς ἐξῆς: «Τὰ ἄνωτέρω ἰσχύουν καὶ ὡς πρὸς τὰ Ἱερά Ἡσυχαστήρια ἀσχέτως νομικῆς μορφῆς». Σύμφωνα δὲ μετὰ τὰ ὀριζόμενα στὴν περίπτωσιν γ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 50 τοῦ Ν. 4559/2018, «Ἡ διάταξις τῆς προηγουμένης περιπτώσεως [δηλ. τῆς περ. β τῆς παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 50] ἐφαρμόζεται καὶ στὰ ὑφισταμένα Ἱερά Ἡσυχαστήρια ἀσχέτως ἀντίθετων προβλέψεων στὰ ἰδρυτικὰ τους κείμενα καὶ τοῦ ἕως σήμερον καθεστῶτος λειτουργίας τους». Ἐξάλλου, στὴν παράγραφο 10 τοῦ ἴδιου ἄρθρου 39 τοῦ Κ.Χ.Ε.Ε. ὀρίζεται ὅτι «Διὰ κανονιστικῶν ἀποφάσεων τῆς Δ.Ι.Σ., ἐγκρινομένων ὑπὸ τῆς Ι.Σ.Ι. καὶ δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως θεσπίζονται τὰ πλαίσια λειτουργίας τῶν ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Ὁρθοδόξων Ἡσυχαστηρίων, ἅτινα ἰδρύονται ὡς νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις καὶ λειτουργοῦν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἰδρυτικοῦ αὐτῶν κανονισμοῦ».

9. Ἐπειδὴ, σέ ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν προαναφερόμενην περί Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων νεώτερες ρυθμίσεις τοῦ ἄρθρου 50 παρ. 2 τοῦ Ν. 4559/2018, σέ σχέσιν μετὰ τὴν ἕως τότε ἰσχύουσαν διατάξιν τῶν ἄρθρων 1 παρ. 4 καὶ 39 παρ. 6 τοῦ Κ.Χ.Ε.Ε., διαλαμβάνονται στὴν αἰτιολογικὴ ἔκθεσις τῆς ὑπ' ἀριθ. γενικό: 1730 καὶ εἰδικό: 189 τροπολογίας-προσθήκης, πού υἱοθετήθηκε ἀπὸ τὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων ὡς ἄρθρον 50 παρ. 2 περ. α-γ τοῦ Ν. 4559/2018, τὰ ἀκόλουθα: «Τὰ Ἡσυχαστήρια τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος δὲν ἀπαριθμοῦνται ρητῶς στὸ ἄρθρον 1 παρ. 4 τοῦ Ν. 590/1977..., ἀλλὰ ἀναφέρονται σέ ἄλλη διάταξιν τοῦ ἴδιου νόμου (ἄρθρον 39). Γιά νομοτεχνικούς λόγους, μετὰ τὴν παρ. 2, προστίθενται τὰ Ἡσυχαστήρια στὸν κατάλογο ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων τοῦ ἄρθρου 1 παρ. 4 τοῦ Ν. 590/1977, καθὼς ἀρκετὰ νομοθετήματα παραπέμπουν, ἀντὶ ἀναλυτικῆς ἀπαρίθμησις, στὸ ἄρθρον 1 παρ. 4 τοῦ Ν. 590/1977. Προστίθενται, ἐπίσης, τὰ Ἡσυχαστήρια στὴν

παρ. 6 του άρθρου 39 του Ν. 590/1977, όπου προβλέπονται οι αρμοδιότητες του επιχώριου Μητροπολίτη επί των Ίερων Μονών, ώστε να είναι σαφές ότι οι έποπτικές αρμοδιότητες καταλαμβάνουν και τα Ήσυχαστήρια, εφόσον και αυτά είναι Ίερες Μονές, με μόνη διαφορά ότι είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου...». Συναφώς, στην «έκθεση αξιολόγησης συνεπειών ρυθμίσεων» (παρ. 1.1. έδ. ζ), η οποία συνοδεύει την ως άνω τροπολογία-προσθήκη, παρατίθεται ότι «Μέ το έβδομο άρθρο [ήδη 50 παρ. 2 του Ν. 4559/2018] ρυθμίζονται σημαντικά ζητήματα για την καλύτερη λειτουργία της Εκκλησίας της Ελλάδος... τά Ήσυχαστήρια... προστίθενται στον κατάλογο εκκλησιαστικών νομικών προσώπων και καθίσταται σαφές ότι οι έποπτικές αρμοδιότητες του επιχώριου Μητροπολίτη καταλαμβάνουν και τά Ήσυχαστήρια».

10. Έπειδή, εξάλλου, τό άρθρο 46 του Κ.Χ.Ε.Ε., τό όποιο περιλαμβάνεται στό έπιγραφόμενο «Περί της Έκκλησιαστικής Περιουσίας» κεφάλαιο ΙΖ' (άρθρα 46-48), όρίζει τά έξής: «1...2. [όπως ή παρ. αυτή τροποποιήθηκε μέ τό άρθρο 68 παρ. 6 του Ν. 4235/2014, Α' 32]. Ό τρόπος διοίκσεως, έλέγχου, διαφυλάξεως και καταγραφής λογιστικής διαχειρίσεως, αναθέσεως, έκπονήσεως και διενέργειας έργων, μελετών, προμηθειών και ύπηρεσιών, έκποίσεως και έκμισθώσεως και γενικά κάθε ζήτημα της διαχειρίσεως και αξιοποιήσεως της περιουσίας κάθε νομικού προσώπου του άρθρου 1 παράγραφος 4 του παρόντος καθορίζεται, κατόπιν έισηγήσεως του επιχώριου Μητροπολίτη ή του αρμοδίου όργάνου της Εκκλησίας της Ελλάδος (προκεκμένου για την περιουσία που διοικεί και διαχειρίζεται), μέ Κανονισμούς της Δ.Ι.Σ. και βάσει των Ίερων Κανόνων, δημοσιευόμενων στην Έφημερίδα της Κυβερνήσεως. Κανονισμοί, που άφορούν τί διοίκηση, διαχείριση, έλεγχο, διαφύλαξη, καταγραφή και αξιοποίηση του συνόλου της εκκλησιαστικής περιουσίας ψηφίζονται από τί Δ.Ι.Σ. και κατόπιν έγκρίσεώς τους από

την Ι.Σ.Ι. δημοσιεύονται στην Έφημερίδα της Κυβερνήσεως. 3. [όπως ή παρ. αυτή ίσχύει μετά την τροποποίησή της μέ τό άρθρο 55 παρ. 3 του Ν. 4386/2016, Α' 83]. Τά νομικά πρόσωπα του άρθρου 1 παράγραφος 4 δύνανται να συνιστούν εταιρείες κάθε νομικής μορφής, μονοπρόσωπες ή μή, μέ άποκλειστικό σκοπό την ύποστήριξη του θρησκευτικού, μορφωτικού, πολιτιστικού και φιλανθρωπικού τους έργου. Στίς εταιρείες αυτές δέν έπιτρέπεται ή μέ όποιονδήποτε τρόπο συμμετοχή φυσικού προσώπου ή νομικού προσώπου, όταν μέ αυτή επιδιώκεται ό προσπορισμός κέρδους. 4...».

11. Έπειδή, κατ' έφαρμογή της προαναφερόμενης έξουσιοδοτικής διάταξης του άρθρου 39 παρ. 10 του Κ.Χ.Ε.Ε. εκδόθηκε ό μερικώς προσβαλλόμενος μέ την κρινόμενη αίτηση 337/4.10.2021 Κανονισμός της Ίερας Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος μέ τίτλο «Περί των Ίερων Ήσυχαστηρίων της Εκκλησίας της Ελλάδος» (Α' 37/28.2.2022). Ό έν λόγω Κανονισμός περιλαμβάνει, στά άρθρα 1 έως 14, ρυθμίσεις οι όποιες αναφέρονται στά έφεξης ιδρυόμενα Ίερά Ήσυχαστήρια και έχουν ως άντικείμενο την ίδρυσή τους (άρθρο 1), τίς προϋποθέσεις αναγνώρισης από την Εκκλησία της Ελλάδος (άρθρο 2), τον σκοπό (άρθρο 3), τον ιδρυτικό Κανονισμό τους (άρθρο 4), τί δημοσίευση έγκριθέντος Κανονισμού (άρθρο 5), την άσκηση από τον επιχώριο Μητροπολίτη πνευματικής έποπτείας και έλέγχου νομιμότητας της οικονομικής διαχείρισης (άρθρο 6), τά μέλη τους και τί διαβίωση (άρθρα 7, 8, 9), τά περιουσιακά στοιχεία των υποψήφιων μοναχών και μοναχικών ύποσχέσεων (άρθρο 10) τό προσωπικό και περιουσιακό καθεστώς των μοναχών (άρθρο 11), τά όργανα διοίκησης (άρθρο 12), τον πνευματικό της Άδελφότητας (άρθρο 13) και τίς προϋποθέσεις διάλυσής τους, την τύχη της περιουσίας καθώς και τά μετόχια (άρθρο 14). Ειδικότερα, ό 337/2021 Κανονισμός όρίζει, μεταξύ άλλων, τά έξής: Άρθρο 1 «1. Τά προβλεπόμενα στην παρ. 10 του άρθρου 39 του Καταστατικού Χάρτη της Εκκλησίας

τῆς Ἑλλάδος (ν. 590/1977...) Ἱερά Ἡσυχαστήρια ἰδρύονται ὡς νομικά πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτήρα κατὰ τίς κείμενες διατάξεις (σωματεία, ἰδρύματα, ἀστικές ἐταιρεῖες μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτήρα ἢ ἐκκλησιαστικά ἰδρύματα παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ Ν. 590/1977 ἢ ὅποια ἄλλη μορφή Ν.Π.Ι.Δ. μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτήρα θεσπισθεῖ στό μέλλον). Τά Ἡσυχαστήρια συνιστοῦν Ἱερά Μονή κατὰ τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ Ν. 590/1977... καί ἰσχύουν ἐπ' αὐτῶν οἱ σχετικοί μέ τίς Μονές Ἱεροί Κανόνες, μοναστικές παραδόσεις καί κείμενες διατάξεις ὑπό τήν ἐπιφύλαξη τοῦ ἰδιαίτερου καθεστώτος τους κατὰ τόν παρόντα Κανονισμό, τίς καταστατικές τους ρυθμίσεις καί τήν μορφή τους ὡς Ν.Π.Ι.Δ.

2. Ὁ παρῶν Κανονισμός εἰσάγει ρυθμίσεις γιά τίς προϋποθέσεις ἀναγνωρίσεως ἀπό τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος νομικῶν προσώπων ἰδιωτικοῦ δικαίου μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτήρα ὡς Ἡσυχαστηρίων τῆς παρ. 4 τοῦ ἄρθρου 1 καί τῆς παρ. 10 τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ Ν. 590/1977 καί τήν ἄσκηση ἐποπτείας ἐπ' αὐτῶν. Ὁ παρῶν Κανονισμός δέν θεσπίζει κανόνες γιά τήν κτήση νομικῆς προσωπικότητας τῶν Ἡσυχαστηρίων καί ὡς πρός αὐτήν ἰσχύει ἡ κείμενη νομοθεσία γιά τά εἶδη καί τόν τρόπο ἰδρύσεως τῶν νομικῶν προσώπων ἰδιωτικοῦ δικαίου μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτήρα».

Ἄρθρο 2 «1. Ὡς Ἱερά Ἡσυχαστήρια ἀναγνωρίζονται ὅσα νομικά πρόσωπα: α) ἔχουν τούς σκοπούς τοῦ ἄρθρου 3, β) ἰδρύονται μετά ἀπό προηγούμενη ἐγγραφή συναίνεση τοῦ ἐπιχωρίου Ἀρχιερέως ὁ ὁποῖος, ἀσκῶν τήν κατὰ τούς Ἱερούς Κανόνες ποιμαντική του ἐξουσία καί διακριτική του εὐχέρεια, ἐκτιμᾷ τή συνδρομή τῶν πνευματικῶν λόγων πού συνηγοροῦν ὑπέρ τῆς συστάσεως καί γ) συστήνονται μετά ἀπό τήν τήρηση τῶν προϋποθέσεων καί τῆς διαδικασίας τοῦ παρόντος ἄρθρου καί τοῦ ἄρθρου 4. Κατόπιν χορηγήσεως τῶν ἀνωτέρω ἀδειῶν καί ἐγκρίσεων, τά Ἡσυχαστήρια ἰδρύονται ὡς νομικά πρόσωπα κατὰ τή νόμιμη διαδικασία συστάσεως τῶν

ἐπώνυμων μορφῶν Ν.Π.Ι.Δ. μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτήρα. 2. Νομικά πρόσωπα Ἰδιωτικοῦ Δικαίου μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτήρα ἰδρυσόμενα, χωρὶς τή συναίνεση τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτη ἢ κατὰ παρέκκλιση τοῦ παρόντος ἄρθρου ἢ τῶν ἄρθρων 3 καί 4, μέ καταστατικό σκοπὸ νά λειτουργήσουν ὡς «Ἱερά Ἡσυχαστήρια», δέν ἀναγνωρίζονται ἀπό τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ὡς Ἱερά Ἡσυχαστήρια κατὰ τήν ἔννοια τῆς παρ. 4 τοῦ ἄρθρου 1 καί τῆς παρ. 10 τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ Ν. 590/1977 παρά τόν ὁποιοδήποτε τίτλο, ἐπωνυμία ἢ διάταξη στήν ἰδρυτική πράξη ἢ τό καταστατικό ἢ ὄργανισμό τους».

Ἄρθρο 3 «Σκοπὸς τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων «συμφώνως πρός τὰς παραδόσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, εἶναι ἡ ἐν Κοινοβιακῇ πολιτείᾳ ἀδιάλειπτος τοῦ ἐν Τριάδι Θεοῦ δοξολογία, ἡ διά λειτουργικῶν καί κατ' ἴδιαν προσευχῶν, διά συνεχοῦς κατὰ Θεὸν ἀσκήσεως καί ἐν Ἀγίαις διακονίαις νέκρωσις τῶν παθῶν τῶν ἐν αὐτῇ ἀσκουμένων καί ἡ ὑπ' αὐτῶν τελεία βίωσις τῆς κατὰ Θεὸν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ Μυστικῆς ζωῆς εἰς ψυχικὴν αὐτῶν σωτηρίαν καί θέωσιν» (παρ. β τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Κανονισμοῦ 39/1972, Α' 103)».

Ἄρθρο 4 «1. Ἡ ὀργάνωση καί προαγωγή τοῦ πνευματικοῦ βίου τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων καί ἡ ὀργάνωση, διοίκηση καί διαχείριση καί ἐν γένει λειτουργία αὐτῶν καθορίζονται διά τοῦ ἰδρυτικοῦ κανονισμοῦ τους συμφώνως πρός τούς Ἱερούς Κανόνες, τίς μοναστικές παραδόσεις καί τούς νόμους. 2. Ὁ ἰδρυτικὸς Κανονισμὸς διαλαμβάνει ὑποχρεωτικῶς περὶ τῆς ἐπωνυμίας τοῦ Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου, ἡ ὁποία δέον νά περιέχει τόν ὄρο «Ἱερό Ἡσυχαστήριο», τῆς ἔδρας, τοῦ σκοποῦ, τῆς διοικήσεως, τῶν μελῶν, τῆς διαλύσεως, περὶ τῶν κανόνων οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας του καί τῆς τύχης τῆς περιουσίας τῶν μελῶν καί τῆς περιουσίας τοῦ Ἡσυχαστηρίου σέ περίπτωσι διαλύσεώς του βάσει τῆς ἐπαγγελίας τῆς ἀκτημοσύνης. 3...».

Ἄρθρο 12 «Ἐκαστο Ἡσυχαστήριο διοικεῖται ὑπὸ τοῦ Ἡγουμένου καί τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου (Γεροντίας) αὐτοῦ κατὰ τά εἰδικότερον ὀριζόμενα στόν ἰδρυτικὸ Κανονισμό...».

12. Ἐπειδή, σχετικά μέ τήν ἄσκηση ἐποπτείας ἐπί τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων, τό ἄρθρο 6 τοῦ ὡς ἄνω 337/2021 Κανονισμοῦ ὀρίζει τά ἀκόλουθα: «1. Ὁ Μητροπολίτης ἀσκεῖ ἐπί τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων τῆς ἐπαρχίας του τήν κατά τούς Ἱερούς Κανόνες πνευματική ἐποπτεία γιά τήν κανονική μνημόνευση τοῦ ὀνόματός του στίς Ἱερές Ἀκολουθίες, τήν χειροθεσία τοῦ Ἱγουμενίου, τήν ἔγκριση τῆς κουράς τῶν μοναχῶν, τήν ἀνάκριση τῶν κανονικῶν παραπτωμάτων, τήν μέριμνα γιά τήν κατά τούς Ἱερούς κανόνες λειτουργία τῶν Ἡσυχαστηρίων, καθῶς καί τόν ἔλεγχο νομιμότητας τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεώς τους (περ. β-γ τῆς παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 50 τοῦ Ν. 4559/2018...). 2. Ὁ ἀνωτέρω ἔλεγχος νομιμότητας τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως συνίσταται σέ ἔλεγχο τηρήσεως τοῦ ἰδρυτικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου, τῶν Ἱερῶν Κανόνων καί τῆς κείμενης νομοθεσίας. Εἰδικότερα ὁ ἔλεγχος νομιμότητας ἀσκεῖται: α) καταστατικῶς ἤτοι κατόπιν λήψεως τῆς διαχειριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου καί εἴτε πρῖν εἴτε μετά ἀπό τήν ὑλοποίησή της, β) τακτικῶς ἤ ἐκτάκτως, γ) ἀπό τόν Μητροπολίτη ἤ ἀπό ὄργανο πού ὀρίζει ἤ συγκροτεῖ μέ ἀπόφασί του ἤ ἀπό τή Διεύθυνση Δημοσιονομικοῦ Ἐλέγχου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατόπιν αἰτήματος τοῦ οἰκείου Μητροπολίτη (κατά τόν σχετικό Κανονισμό 210/2010 Α' 135), καί πάντα τά ἀνωτέρω κατ' ἐπιλογή τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτη δι' ἀποφάσεώς του».

13. Ἐπειδή, ὡς πρὸς τά ὑφιστάμενα Ἱερά Ἡσυχαστήρια κατά τήν ἔναρξη ἰσχύος τοῦ ἀνωτέρω 337/2021 Κανονισμοῦ στίς 28.2.2022 –ἡμερομηνία ἢ ὁποία συμπίπτει μέ ἐκείνη τῆς δημοσίευσής του στήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (βλ. ἄρθρο 16 παρ. 2)–, στό ἄρθρο 15 παρ. 3 καί 4 αὐτοῦ ὀρίζονται τά ἑξῆς: «3. Οἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἰσχύουν συμπληρωματικῶς πρὸς τίς διατάξεις τῶν καταστατικῶν τῶν ὑφισταμένων Ἡσυχαστηρίων γιά τό μέλλον καί ὑποχωροῦν ἔναντι τῶν ρυθμίσεων τοῦ καταστατικοῦ τους,

πού ρυθμίζουν μέ ἀντίθετο τρόπο τά ἴδια θέματα μέ τόν παρόντα Κανονισμό, μέ τήν ἐπιφύλαξη τῶν ρυθμίσεων γιά τήν ἄσκηση διοικητικῆς καί πνευματικῆς ἐποπτείας τοῦ ἄρθρου 6, οἱ ὁποῖες ὑπερισχύουν καί ἐφαρμόζονται σέ κάθε νομικῆς μορφῆς ὑφιστάμενο Ἡσυχαστήριο (περ. β-γ τῆς παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 50 τοῦ Ν. 4559/2018...). 4. Ὁ παρῶν Κανονισμός δέν ἐπιηρεάζει τό κῦρος γενόμενων πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος του συμβάσεων καί ἐν γένει δικαιοπραξιῶν τῶν ὑφισταμένων Ἡσυχαστηρίων καί τῶν μελῶν τους». Σύμφωνα δέ μέ τήν παράγραφο 6 τοῦ ἴδιου ἄρθρου 15, «Τό ἄρθρο 5 [μέ τίτλο «Ἱ. Μοναί Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Ἡσυχαστήρια)»] τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπ' ἀρ. 39/1972 (Α' 103) καταργεῖται». Ἐπίσης, στίς παραγράφους 1 καί 2 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ Κανονισμοῦ διαλαμβάνονται εἰδικές ρυθμίσεις περί ἀντιμετώπισης ὡς Ἡσυχαστηρίων, μέ νομική προσωπικότητα ἰδρύματος, Μονῶν προγενέστερων τῆς ἔναρξης ἰσχύος τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικα (23.2.1946) καθῶς καί περί λειτουργούντων Ἡσυχαστηρίων ἐκουσίως ὑπαγόμενων μετά τή σύστασή τους στόν ἐπιχώριο ὀρθόδοξο Μητροπολίτη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί τῶν ἐσωτερικῶν Κανονισμῶν τους.

14. Ἐπειδή, κατά τά ἀναφερόμενα στό προοίμιό του, ὁ μνησθεῖς 337/2021 Κανονισμός τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐκδόθηκε δυνάμει τῆς ἐξουσιοδοτικῆς διάταξης τῆς παρ. 10 τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ Κ.Χ.Ε.Ε., τῆς προστεθείσας, μέ τό ἄρθρο 50 παρ. 2 περ. β τοῦ Ν. 4559/2018, διάταξης τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τῆς παρ. 6 τοῦ ἴδιου ἄρθρου 39 καί ἐκείνης τῆς περ. γ τῆς παρ. 2 τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 50 καί ἀφοῦ ἐλήφθη ὑπόψη «[ἡ] ἀνάγκη θεσπίσεως κανονιστικοῦ πλαισίου ἰδρύσεως, ὀργανώσεως, λειτουργίας καί ἐποπτείας τῶν Ἱερῶν Μονῶν μέ νομική προσωπικότητα ἰδιωτικοῦ δικαίου («Ἡσυχαστηρίων») τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί ἀναγνωρίσεώς τους ὡς Ἡσυχαστηρίων ἀπό τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος». Ἐπίσης, στό

προοίμιο του άνωτέρω 337/2021 Κανονισμού γίνεται μνεία των εισηγήσεων 34/30.7.2020 (άρ. πρωτ. ΔΙΣ: 2313/ 31.5.2021) της επί του Μοναχικού Βίου Συνοδικής Έπιτροπής της Έκκλησίας της Ελλάδος και 11/3.5.2021 του Ειδικού Νομικού Συμβούλου της Ίερᾶς Συνόδου καθώς και των αποφάσεων από 26.8.2021 της Δ.Ι.Σ. και από 4.10.2021 της Ι.Σ.Ι. (βλ. ειδικότερα τις τρεις έπόμενες σκέψεις).

15. Έπειδή, τό ζήτημα του έλέγχου νομιμότητας της οικονομικής διαχείρισης των Ίερῶν Ήσυχαστηρίων στό πλαίσιο έκδοσης του κατ' άρθρο 39 παρ. 10 του Κ.Χ.Ε.Ε. σχετικού Κανονισμού είχε αποτελέσει αντικείμενο διαβούλευσης στους κόλπους της Έκκλησίας της Ελλάδος και πρίν από τον Ν. 4559/2018. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τά στοιχεία του φακέλου, τό έτος 2009 συντάχθηκε από τί Συνοδική Έπιτροπή επί του Μοναχικού Βίου σχέδιο Κανονισμού «Περί Ίδρύσεως και λειτουργίας Ίερῶν Ήσυχαστηρίων της Έκκλησίας της Ελλάδος» -έγκριθέν, κατά τά αναφερόμενα στό προοίμιο του, από τί Δ.Ι.Σ. και τήν Ι.Σ.Ι.- τό οποίο διέλαβε στό άρθρο 6 ρύθμιση για τά ιδρυθησόμενα Ίερά Ήσυχαστήρια όμοίου περιεχομένου μέ εκείνη του άρθρου 39 παρ. 6 (ήδη έδ. πρώτο) του Κ.Χ.Ε.Ε. και δέν περιείχε ρύθμιση περί έλέγχου νομιμότητας της οικονομικής διαχείρισης των ύφισταμένων Ήσυχαστηρίων. Τό έτος 2010 καταρτίσθηκε από Ειδική Έπιτροπή Νομοτεχνικής Έπεξεργασίας σχέδιο Κανονισμού «Περί των έν Ελλάδα Ι'Ορθοδόξων Ίερῶν Ήσυχαστηρίων» -έγκριθέν, κατά τά αναφερόμενα στό προοίμιο του, από τί Δ.Ι.Σ. και τήν Ι.Σ.Ι.- τό οποίο επανέλαβε τί ρύθμιση του άρθρου 6 του προηγούμενου σχεδίου και όμοίως δέν περιείχε ρύθμιση περί των ύφισταμένων Ήσυχαστηρίων. Κατόπιν διατύπωσης των απόψεων των Ήσυχαστηρίων, τά έν λόγω σχέδια Κανονισμού («Σχέδιο Α» και «Σχέδιο Β») έτυχαν μελέτης από τήν πρὸς τοῦτο συσταθεῖσα ὑποεπιτροπή, της οποίας τό πόρισμα, μετά των συνοδευόντων αυτό στοιχείων,

τέθηκε υπόψη της Συνοδικής Έπιτροπής επί του Μοναχικού Βίου, ή οποία διαμόρφωσε τό «Προτεινόμενον Σχέδιον Κανονισμού περί των Ίερῶν Ήσυχαστηρίων». Τό σχέδιο αυτό Κανονισμού, τό οποίο αποτέλεσε αντικείμενο συζήτησης σε ειδική ήμερίδα που διοργανώθηκε από τήν Ι.Σ.Ι. και πραγματοποιήθηκε στις 15.3.2012 υπό τήν Προεδρία του Αρχιεπισκόπου Αθηνῶν και πάσης Ελλάδος, διέλαβε για τά ιδρυθησόμενα Ίερά Ήσυχαστήρια τί ρύθμιση του άρθρου 39 παρ. 6 (ήδη έδ. πρώτο) του Κ.Χ.Ε.Ε. περί άσκήσεως από τον Μητροπολίτη πνευματικής έποπτείας και έλέγχου νομιμότητας της οικονομικής διαχείρισής τους μέ τήν προσθήκη ότι ο έλεγχος αυτός άσκειται «διά της έγκρίσεως του προϋπολογισμού και άπολογισμού» (άρθρο 6), δέν περιέλαβε δέ ρύθμιση περί έλέγχου νομιμότητας της οικονομικής διαχείρισης των ύφισταμένων Ήσυχαστηρίων. Μετά τήν επεξεργασία του σχετικού σχεδίου Κανονισμού κατά τήν ως άνω ήμερίδα, επί τη βάσει των διατυπωθεισών παρατηρήσεων, μεταξύ άλλων, και των Ήσυχαστηρίων, ή Συνοδική Έπιτροπή επί του Μοναχικού Βίου συνέταξε τό «Σχέδιον Κανονισμού περί των Ίερῶν Ήσυχαστηρίων» στην τελική μορφή, τό οποίο υπέβαλε στί Δ.Ι.Σ., δίχως, ωστόσο, να προκύπτει ή περαιτέρω πρόοδος της οικείας διαδικασίας. Στό σχέδιο αυτό Κανονισμού περιελήφθησαν άφ' ενός ή περί ιδρυθησόμενων Ήσυχαστηρίων ρύθμιση του άρθρου 6 του προτεινόμενου προηγούμενου σχεδίου, μέ άπάλειψη της προαναφερόμενης προσθήκης «διά της έγκρίσεως του προϋπολογισμού και άπολογισμού» (άρθρο 6) και άφ' έτέρου ειδική ρύθμιση περί μή εφαρμογής του Κανονισμού στα ύφισταμένα Ήσυχαστήρια, σύμφωνα μέ τήν οποία «Ο παρών Κανονισμός θα διέπνι τά υπό τήν ισχύν του ιδρυθησόμενα Ήσυχαστήρια. Όσα έχουν ήδη ιδρυθῆ, θα έξακολουθήσουν να διέπονται από τήν ιδρυτικήν των πρᾶξιν, τον έγκεκριμένον οργανισμόν των (καταστατικό) και τήν έγκριτικήν εκκλησιαστικήν και κρατικήν

πραξίν (ἀπόφασιν τῆς Ἱ. Συνόδου καί Βασιλικόν ἢ Προεδρικόν Διάταγμα)» (ἄρθρο 16).

16. Ἐπειδή, μετά τή δημοσίευση τοῦ Ν. 4559/2018 συντάχθηκε τό ἔτος 2019 σχέδιο Κανονισμοῦ περί τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων ἐπιγραφόμενο «Σχέδιο Ἐπιτροπῆς (2010)... Ἐπικαιροποιημένο (Αὐγούστος 2019)» στό πλαίσιο ἔκδοσης τοῦ κατ' ἄρθρο 39 παρ. 10 τοῦ Κ.Χ.Ε.Ε. σχετικοῦ Κανονισμοῦ. Τό σχέδιο αὐτό Κανονισμοῦ περιεῖχε τίς βασικές ρυθμίσεις τοῦ καταρτισθέντος τό ἔτος 2010 σχεδίου Κανονισμοῦ «Περί τῶν ἐν Ἑλλάδι Ὀρθοδόξων Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων» (βλ. σχετικῶς τήν προηγουμένη σκέψη), ἑναρμονισμένες πρός τίς νεώτερες ρυθμίσεις τοῦ ἄρθρου 50 παρ. 2 τοῦ Ν. 4559/2018. Εἰδικότερα, τό ἐν λόγῳ «ἐπικαιροποιημένο» σχέδιο Κανονισμοῦ –τό ὁποῖο εἶχε ἀποσταλεῖ, μέ τό 4204/18.9.2019 «ἐγκύκλιο σημείωμα» τῆς Δ.Ι.Σ., στήν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν καί στίς Ἱερές Μητροπόλεις καί δι' αὐτῶν στά Ἱερά Ἡσυχαστήρια πρός διατύπωση τῶν ἀπόψεών τους– δέν περιέλαβε ρητή ρύθμιση περί ἐλέγχου νομιμότητας τῆς οἰκονομικῆς διαχείρισης τῶν ὑφισταμένων Ἡσυχαστηρίων, στό δέ ἄρθρο 6, ἀφοῦ διέλαβε ρύθμιση γιά τά Ἱερά Ἡσυχαστήρια ταυτόσημου περιεχομένου μέ ἐκείνη τοῦ ἄρθρου 39 παρ. 6 ἐδ. πρῶτο τοῦ Κ.Χ.Ε.Ε. περί ἀσκίσεως ἀπό τόν Μητροπολίτη πνευματικῆς ἐποπτείας ἐπί τῶν Ἱερῶν Μονῶν καί ἐλέγχου νομιμότητας τῆς οἰκονομικῆς διαχείρισίς τους (παρ. 1), προέβλεπε κατασταλτικό ἔλεγχον νομιμότητας τῆς οἰκονομικῆς διαχείρισης ἀσκούμενο, τακτικῶς ἢ ἐκτάκτως, ἀπό τόν οἰκεῖο Μητροπολίτη ἢ ἀπό τή Διεύθυνση Δημοσιονομικοῦ Ἐλέγχου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατόπιν αἰτήματός του κατὰ τόν 210/2010 Κανονισμό (παρ. 2) καί κατ' ἐξαίρεση προληπτικό ἔλεγχον ἀπό τόν Μητροπολίτη τῆς τήρησης τοῦ Κανονισμοῦ τῶν Ἡσυχαστηρίων, τῶν ἱερῶν κανόνων καί τῶν νόμων σέ περιπτώσεις συμβάσεων ἐκμίσθωσης ἀκινήτων τους, σύστασης ἐπ' αὐτῶν ἐμπράγματων βαρῶν καί ἐκποίησης ἐμπράγματων δικαιωμάτων (παρ. 3). Μέ τό

ἀπευθυνόμενο στή Δ.Ι.Σ. 34/30.7.2020 (ἀρ. πρωτ. ΔΙΣ: 2313/ 31.5.2021) εἰσηγητικό ἔγγραφό της, ἡ Συνοδική Ἐπιτροπή ἐπί τοῦ Μοναχικοῦ Βίου διατύπωσε τίς προτάσεις της ἐπί τοῦ ἀνωτέρω σχεδίου Κανονισμοῦ, σέ συνέχεια τῆς ἀπό 2.7.2020 γνωμοδότησης τοῦ μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς-νομικῆς συμβούλου τῆς Ι.Σ.Ι. Ἐπακολούθησε ἡ σύνταξη (τόν μῆνα Ἰούνιο τοῦ ἔτους 2021) νέου σχεδίου Κανονισμοῦ περί τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων, τό ὁποῖο ἡ Δ.Ι.Σ., μέ τήν ἀπό 26.8.2021 ἀπόφασί της, ἐνέκρινε μέ ὀρισμένες τροποποιήσεις. Στό νεώτερο σχέδιο Κανονισμοῦ ἐπαναλήφθηκαν οἱ προαναφερθεῖσες ρυθμίσεις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ προηγουμένου σχεδίου καί περιελίφθησαν, στό ἄρθρο 15 παρ. 3, ρυθμίσεις περί τῶν ὑφισταμένων Ἡσυχαστηρίων, παρεμφεροῦς περιεχομένου μέ ἐκείνες τοῦ ἄρθρου 15 παρ. 3 καί 4 τοῦ 337/2021 Κανονισμοῦ. Σχετικά μέ τά ὑφιστάμενα Ἡσυχαστήρια, στή συνοδύουσα τό ὡς ἄνω ἐγκριθέν σχέδιο Κανονισμοῦ εἰσηγητική ἔκθεση, ἡ ὁποία καταχωρίσθηκε στά πρακτικά τῆς ἀπό 26.8.2021 συνεδρίασης τῆς Δ.Ι.Σ., διαλαμβάνονται τά ἑξῆς: «Ὁ προτεινόμενος Κανονισμός... δέν ἀναιρεῖ τούς ἰσχύοντες Κανονισμούς τῶν ὑφισταμένων Ἡσυχαστηρίων, θεσπίζει ὁμως σέ ἐκτέλεση τοῦ Ν. 4559/2018 ἐποπτεία νομιμότητας τοῦ Μητροπολίτη ἐπί τῆς διαχείρισεως τοῦ Ἡσυχαστηρίου. ...[Ο] συγκεκριμένος ἔλεγχος... δέν εἶναι ἔλεγχος σκοπιμότητας ἐπί τῶν ἀποφάσεων τοῦ Ἡσυχαστηρίου, ἀλλά ἀφορᾷ τήν τήρηση τῆς νομιμότητας, δηλαδή κατατείνει μόνο σέ ἔλεγχον ἐάν τό Ἱερό Ἡσυχαστήριο συμμορφώνεται μέ τόν δικό του Κανονισμό καί τήν κείμενη νομοθεσία... καί σέ...ελάχιστο ἔλεγχον νομιμότητας. Δέν εἶναι δυνατόν τά Ἱερά Ἡσυχαστήρια νά φέρουν τήν ιδιότητα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (βλ. ἄρθρο 1 παρ. 4 Ν. 590/1977), ἀλλά νά ἑλλεῖπει ἐπ' αὐτῶν ὁποιοσδήποτε ἔλεγχος νομιμότητας ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐάν τηροῦν τόν δικό τους Κανονισμό». Συναφῶς, στήν ἀνωτέρω εἰσηγητική ἔκθεση ἐπισημαίνεται ὅτι «α) Ὁ

Κανονισμός παράγει έννομες συνέπειες ως προς τὰ ύφισταμένα Ήσυχαστήρια γιά τό μέλλον, δέν άναίρει τό καταστατικό τους και έφαρμόζεται συμπληρωματικώς προς αυτό (δηλαδή γιά όσα θέματα δέν ρυθμίζει), ούτε έπηρεάζει τό κύρος γενόμενων πρό τής ενάρξεως ισχύος του δικαιοπραξιών τών ιδίων και τών μελών τους, β) ό προτεινόμενος Κανονισμός δέν επηρεάζει τήν ισχύ διατάξεων ύφισταμένων καταστατικών Ήσυχαστηρίων κατά τήν έναρξη ισχύος του... πού ρυθμίζουν μέ αντίθετο τρόπο τά ίδια θέματα..., εκτός τής θεστίσεως τής άσκίσεως διοικητικής και πνευματικής έποπτείας (του άρθρου 6)....».

17. Έπειδή, συμφώνως προς τά όριζόμενα στό άρθρο 39 παρ. 10 του Κ.Χ.Ε.Ε., ή έγκριτική του ως άνω σχεδίου Κανονισμού από 26.8.2021 απόφαση τής Διαρκούς Ήρας Συνόδου διαβιβάσθηκε στην Ήρά Σύνοδο τής Ήραρχίας, ή όποία ενέκρινε, κατά τή συνεδρίαση τής 4ης.10. 2021 (πρακτικά Ι.Σ.Ι., συνεδρία Α'), τόν 337/2021 Κανονισμό «Περί τών Ήρών Ήσυχαστηρίων τής Έκκλησίας τής Έλλάδος» και ειδικότερα τίσ πληπτόμενες μέ τήν υπό κρίση αίτηση προπαρατιθέμενες ρυθμίσεις τών άρθρων 6 παρ. 2 και 15 παρ. 3, όσον άφορᾶ στην άσκηση, από τόν επιχώριο Μητροπολίτη, έλέγχου νομιμότητας τής οικονομικής διαχείρισης τών ύφισταμένων Ήρών Ήσυχαστηρίων. Αναφορικά μέ τίσ σχετικές ρυθμίσεις του σχεδίου Κανονισμού, στην εισήγηση του Μητροπολίτη Γουμένισσης, Άξιουπόλεως και Πολυκάστρου ενώπιον τής Ι.Σ.Ι. διατυπώνονται τά ακόλουθα: «Η ένιαία εκκλησιαστική ταυτότητα μονών και ήσυχαστηρίων συνεπάγεται ένιαίες εκκλησιολογικές ύποχρεώσεις... Από τό 2018 [Ν. 4559] ισχύουν... και τά Κανονικά πλαίσια έλέγχου και επιτήρησης [των Ι.Η.], έφόσον θέλουν νά ανήκουν επίσημα στον εκκλησιαστικό χώρο και νά αναγνωρίζονται από τό Κράτος ως τοιαύτα εκκλησιαστικά Ν.Π.Ι.Δ. έξομοιώνονται μέ τίσ Μονές [Ι.Μ.] γιά ελάχιστες στοιχειώδεις ύποχρεώσεις: ως προς τόν στοιχειώδη έλεγχο στά Κανονικά παραπτώματα και ως προς τόν

έλεγχο νομιμότητας από τήν θεσμική Έκκλησία... Γίνεται σαφές ότι έχουμε μιά προσαρμογή νομιμότητας σε νέα δεδομένα... τά Ήσυχαστήρια... έποπτεύονται στοιχειωδώς από τήν Έκκλησία τής Έλλάδος στή νομιμότητα τής λειτουργίας τους βάσει του Καταστατικού τους... έλέγχ[ον]ται...[ό]χι γενικευμένα, αλλά ειδικά άν τηρούνται οί νόμοι και τό σύνταγμα, άν τηρείται τό ιδιαίτερο καταστατικό, άν τηρούνται οί ιεροί κανόνες... [μ]έσα σε όρια κανονικότητας και νομιμότητας... “τό γράμμα” του σχετικού Νόμου [Ν. 4559/2018] και “τό γράμμα” του τελικού Κανονισμού [ήδη 337/2021] αποβλέπουν στή νομοθετική αναγνώριση τής εκκλησιαστικής έξομοίωσης τών Ήσυχαστηρίων μέ τίσ Ή. Μονές. Δέν καταργούνται οί άλλες προβλέψεις του Άστικού δικαίου και τό Καταστατικό τών Ήσυχαστηρίων... Εισάγεται όμως τό δικαίωμα στή θεσμική Έκκλησία νά έλέγχει ενεργητικά άν τηρούν τελικά αυτές τίσ Καταστατικές δεσμεύσεις, άν τηρούν τούς Κανόνες, άν τηρούν τό Σύνταγμα» (βλ. τό δημοσιευμένο κείμενο τής εισήγησης στό επίσημο Δελτίο «Έκκλησία», τεύχος 9/Οκτώβριος 2021). Κατά τή συζήτηση πού ακολούθησε, ό Προεδρεύων τής από 4.10.2021 συνεδρίασης τής Ι.Σ.Ι. Αρχιεπίσκοπος Άθηνών και πάσης Έλλάδος, αφού έπεσήμανε ότι «ύπάρχουν... ύποδειγματικά Ήσυχαστήρια», έξέφρασε προβληματισμό και άνησυχία γιά περιπτώσεις Ήσυχαστηρίων τά όποια φέρονται ότι έχουν διενεργήσει διαχειριστικές πράξεις μί σύμφωνες προς τόν σκοπό τους και διατύπωσε τή «βασική παρατήρηση» ότι «ή σκοπιμότητα είναι άρμοδιότητα του Ήσυχαστηρίου... [ό]μως πρέπει νά μίν καταστρατηγείται ή νομιμότητα. Νά μίν ύπάρχει επέμβαση στα έσωτερικά τους [των Ι.Η.]..., αλλά νά ύπάρχει ενημέρωση του Επιχωρίου Μητροπολίτου γιά τό τί γίνεται και πώς γίνεται». Περαιτέρω, σχετικά μέ τίσ ρυθμίσεις του άρθρου 15 παρ. 3 του σχεδίου του Κανονισμού ό παραστάς κατά τή συνεδρίαση Ειδικός Νομικός Σύμβουλος τής Ι.Σ.Ι. ανέφερε,

μεταξύ άλλων, τά ἐξῆς: «Οἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ὑποχωροῦν ἔναντι τῶν ὑφισταμένων Καταστατικῶν Ἑσυχαστηρίων πού ρυθμίζουν μέ ἀντίθετο τρόπο τά ἴδια θέματα μέ τόν παρόντα Κανονισμό. Μέ τήν ἐπιφύλαξη μόνο τῆς διοικητικῆς καί πνευματικῆς ἐποπτείας τοῦ ἄρθρου 6. Συνελόντι εἰπεῖν: τά ὑφιστάμενα Ἑσυχαστήρια πού ἔχουν τά Καταστατικά τους δέν ἐπηρεάζονται ἀπό τόν παρόντα Κανονισμό γιά ὅσα θέματα ρυθμίζουν. Ἄν ὅμως ἕνα θέμα δέν τό ρυθμίζουν... ἐφαρμόζεται ὁ Κανονισμός συμπληρωματικά. Ἀλλά, ἂν τυχόν ἔχουν ἄρθρα πού ρυθμίζουν μέ τό δικό τους τρόπο ἀντίθετα, ὑπερισχῶν τό δικό τους Καταστατικό. Ἄρα, δέν ὑπάρχει θέμα ἀναίρεσης τῶν σωματειακῶν, ἰδρυματικῶν καί ἄλλων Καταστατικῶν πού εἶχαν τά Ἑσυχαστήρια... Ὁ νόμος τοῦ 2018 [Ν. 4559] ἔχει ... ρύθμιση ὅτι ἔλεγχος νομιμότητας δέν θά ἔχουν μόνον τά ἰδρυθנסόμενα ἀλλά καί τά ὑφιστάμενα Ἑσυχαστήρια... Εἶναι ἔλεγχος, ἂν τηροῦν τόν δικό τους Κανονισμό... Δέν ἐλέγχονται οἱ παλιές πράξεις τους, οἱ παλιές δικαιοπραξίες τους... Τά Ἑσυχαστήρια ἔχουν διαφορά... Εἶναι ἡ ἐξῆς: ...τό Μοναστήρι Δημοσίου Δικαίου... διέπεται ἀπό κρατική νομοθεσία στή περιουσιακά του. Διπλαδί, ὑπάρχει τό διάταγμα τοῦ 1932 καί τοῦ 1948 γιά τίς ἐκμισθώσεις καί ἐκποιώσεις καί ὁ Κανονισμός του δέν μπορεῖ νά τό παραβιάσει. Ἐνῶ γιά τά Ἑσυχαστήρια ἰσχύει τό ἰδιωτικό Δίκαιο καί διέπονται ἀπό τοῦς Κανονισμούς τους...».

18. Ἐπειδή, μέ τήν ὑπό κρίση αἴτηση προβάλλεται ὅτι οἱ ρυθμίσεις τοῦ ἄρθρου 50 παρ. 2 περ. β καί γ τοῦ Ν. 4559/2018, πού ἔχουν τεθεῖ σέ συμπλήρωση ἐκείνων τοῦ ἄρθρου 39 παρ. 6 τοῦ Κ.Χ.Ε.Ε., περὶ ἐποπτικοῦ ἐλέγχου νομιμότητας τῆς οικονομικῆς διαχείρισης τῶν ὑφισταμένων Ἑσυχαστηρίων εἶναι ἀντίθετες πρὸς: α) τά ἄρθρα 13 παρ. 1 τοῦ Συντάγματος καί 9 τῆς Ε.Σ.Δ.Α., διότι ἐπιφέρουν ἀναγκαστική μεταβολή τῶν σχετικῶς προβλεπόμενων στοῦς κανονισμούς τῶν Ἑσυχαστηρίων, καταλύουν

τόν σκληρό πυρῆνα τοῦ αὐτοδιοίκτου καί παραβιάζουν τή συνταγματική ἀπαίτηση τῆς ἀνεμπόδιστης ἄσκησης τῆς λατρείας στό πλαίσιο τῆς ἐλευθερίας θρησκευτικῆς συνένωσης. Ἐπίσης, προβάλλεται ὅτι ἡ θέσπιση δευτέρου, πέραν τοῦ κρατικοῦ, οικονομικοῦ ἐλέγχου ἀντίκειται στή συνταγματική ἀρχή τῆς ἀναλογικότητας καί ὅτι ὁ ἐν λόγω διπλός –κρατικός καί ἐκκλησιαστικός– οικονομικός ἔλεγχος προσβάλλει τήν ἀρχή τῆς ἴσης ἐποπτείας τῶν θρησκείων, ὅπως κατοχυρώνεται στήν παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Συντάγματος, διότι δέν ἀπαντᾶται σέ θρησκευτικές ἐνώσεις ἄλλων γνωστῶν θρησκείων, β) τό ἄρθρο 4 παρ. 1 τοῦ Συντάγματος, ἥτοι τήν ἀρχή τῆς ἰσότητας ἐνώπιον τοῦ νόμου, ὑπό τήν ὀπτική τῆς ὑποχρέωσης ἀνόμοιας μεταχείρισης ἀνόμοιων καταστάσεων, διότι ἡ ἐπέκταση τοῦ ἐλέγχου τῆς οικονομικῆς διαχείρισης στή ὑφιστάμενα Ἑσυχαστήρια ἐπιφέρει ἀνεπιτρέπτως ἐξομοίωσή τους μέ τίς Ἱερές Μονές, οἱ ὁποῖες ὡς Ν.Π.Δ.Δ. ὑπόκεινται σέ αὐστηρότερη ἐποπτεία- ἢ μέ Ν.Π.Ι.Δ. ἰδρῶμενα, κατ' ἄρθρο 29 παρ. 2 τοῦ Κ.Χ.Ε.Ε., ὡς ἐκκλησιαστικά ἰδρύματα γιά νά ἐπικουροῦν ἐκκλησιαστικά Ν.Π.Δ.Δ., γ) τή συνταγματική ἀρχή τῆς προστατευόμενης ἐμπιστοσύνης λόγω ἀντισυνταγματικῆς μὴ γνήσιας ἀναδρομικότητας τοῦ ἄρθρου 50 παρ. 2 περ. γ τοῦ Ν. 4559/2018, σέ συνδυασμό μέ τό ὅτι δέν συντρέχει οὔτε προκύπτει λόγος γενικότερου δημοσίου συμφέροντος πρὸς ἐξυπηρέτηση τοῦ ὁποῖου θεσπίσθηκε τακτικός οικονομικός ἔλεγχος τῶν ὑφισταμένων Ἑσυχαστηρίων, ἀνεξάρτητος ἀπό ὑπόνοια τέλεσης κανονικῶν παραπτωμάτων, δ) τά ἄρθρα 12 παρ. 1 καί 3 τοῦ Συντάγματος καί 11 παρ. 1 τῆς Ε.Σ.Δ.Α., καθ' ὅσον θίγουν δυσανάλογα τόν πυρῆνα τῆς ἐλεύθερης συνένωσης προσώπων γιά θεμιτό θρησκευτικό σκοπό ὑπό τή νομοθετικῶς καί κανονικῶς ἀναγνωρισμένη μορφή τοῦ Ἑσυχαστηρίου, ὅπως αὐτή ἐκφράζεται στή καταστατικά τῶν Ἑσυχαστηρίων, τά ὁποῖα καθορίζουν τά ὅρια ἐπέμβασης τοῦ οἰκείου Μητροπολίτη στό πλαίσιο τῆς πνευματικῆς

έποπτείας. Περαιτέρω, προβάλλεται ότι οι συνδυαστικώς εφαρμοζόμενες με τό άρθρο 50 παρ. 2 περ. β, γ του Ν. 4559/2018 βασικές για τό καθεστώς των ύφισταμένων Ήσυχαστηρίων ρυθμίσεις των άρθρων 1 παρ. 4 καί 46 παρ. 2 του Κ.Χ.Ε.Ε. οι όποιες άποτελούν νομοθετικά έρείσματα του προσβαλλόμενου Κανονισμού αντίκεινται, ως καταργητικές του αυτόδιοίκτου χαρακτήρα τους, στά άρθρα 13 παρ. 1 καί 12 παρ. 1, 3 του Συντάγματος καθώς καί στά άρθρα 9 καί 11 παρ. 1 της Ε.Σ.Δ.Α.. Προβάλλεται, επίσης, ότι οι αυτές νομοθετικές διατάξεις αντίκεινται στά άρθρα 17 παρ. 2 του Συντάγματος καί 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α., διότι επιφέρουν ανεπίτρεπτη de facto άπαλλοτριώση της ιδιοκτησίας-περιουσίας των ύφισταμένων Ήσυχαστηρίων, «ή όποία συνιστά βίαιη μεταβολή του ύφιστάμενου καθεστώτος, διά των άρθρων 50 παρ. 2 του Ν. 4559/2018 καί 15 παρ. 3 έδ. β του 337/2021 Κανονισμού, δίχως νά βασιζέται σέ κανενός είδους δημόσιο συμφέρον ή νά επιδιώκει δημόσια ώφέλεια». Σέ συνάφεια προς τά άνωτέρω, τά αίτουντα Ι.Η. ισχυρίζονται ότι κατά τό γράμμα καί τήν έννοια της διάταξης του άρθρου 39 παρ. 6 του Κ.Χ.Ε.Ε., ό «έλεγχος της νομιμότητας της οικονομικής διαχείρισης» των Ήρωων Μονών, όπως πλέον καί των Ήρωων Ήσυχαστηρίων, έντάσσεται στην έννοια της άσκούμενης από τόν επιχώριο Μητροπολίτη «πνευματικής έποπτείας» επ' αυτών καί άποτελεί, μέ τις, επίσης έμπίπτουσες στην έν λόγω έποπτεία, «ανάκριση κανονικών παραπτωμάτων» καί «μέριμνα για τήν κατά τούς ιερούς κανόνες λειτουργία», άυτοτελή ένότητα άρμοδιότητας οι όποιες συνεχονται προς ύπόνοια παραπτωμάτων, μή νοουμένου, έντεϋθεν, τακτικού ή έκτακτου οικονομικού έλέγχου διενεργούμενου όποτεδήποτε καί άσυνδέτως προς ύπόνοια παραπτώματος. Κατά τά αίτουντα, στό πλαίσιο της πνευματικής έποπτείας, ό Μητροπολίτης άσκει έλεγχο νομιμότητας της οικονομικής διαχείρισης μόνο «κατά τήν ανάκριση» κανονικών παραπτωμάτων

ή στό πλαίσιο δικαιολογημένης «μέριμνας» για τήν κατά τούς ιερούς κανόνες λειτουργία, όταν ύφίσταται σοβαρή καί στοιχειοθετημένη ένδειξη άντικανονικότητας παραπεμπτών στην έκκλησιαστική δικαιοσύνη. Τά άνωτέρω δέ ισχύουν «κατά μείζονα λόγο για τά Ήσυχαστήρια, λόγω του αυτόδιοίκτου...καί της κατά τούς Έσωτερικούς Κανονισμούς λειτουργία τους...».

19. Έπειδή, ως προς τό έννοιολογικό περιεχόμενο της προαναφερόμενης διάταξης του άρθρου 1 παρ. 4 του Κ.Χ.Ε.Ε., μετά τήν προσθήκη των Ήρωων Ήσυχαστηρίων στά άναφερόμενα σέ αυτήν έκκλησιαστικά Ν.Π.Ι.Δ. μέ τό άρθρο 50 παρ. 2 περ. α του Ν. 4559/2018, παρατηρούνται τά ακόλουθα σέ σχέση ειδικότερα μέ τήν περίπτωση των ύφισταμένων Ήρωων Ήσυχαστηρίων, στην όποία άφορά ή παρούσα δίκη: Σέ αντίθεση μέ τά Ήρά Ήσυχαστήρια τά όποία άποτελούν άυτοτελή καί αυτόδιοικούμενα μοναστικά καθιδρύματα ιδρυόμενα κατά τις διατάξεις του Άστικού Κώδικα, τά έτερα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που άναφέρονται στό άρθρο 1 παρ. 4 του Κ.Χ.Ε.Ε. καί συγκεκριμένα «[τ]ο Έκκλησιαστικό Όργανοτροφείον Βουλιαγμένης... τά λοιπά Έκκλησιαστικά Καθιδρύματα της Αρχιεπισκοπής Άθηνών καί των Μητροπόλεων... τά έκκλησιαστικά Ίδρύματα...» άποτελούν παρεπόμενα-έξηρητημένα έκκλησιαστικά ιδρύματα που επικουρούν έκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου προς προαγωγή μί κερδοσκοπικών φιλανθρωπικών, μορφωτικών, κοινωνικών καί πολιτιστικών σκοπών, κατά τό άρθρο 29 παρ. 2 του Κ.Χ.Ε.Ε., όπως ισχύει. Σύμφωνα μέ τά όριζόμενα στό έν λόγω άρθρο 29 παρ. 2 έδ. τρίτο, όπως τό έδάφιο αυτό προστέθηκε μέ τό άρθρο 68 παρ. 5 περ. α του Ν. 4235/2014 (Α' 32), «...Η Δ.Ι.Σ. δύναται κατόπιν σχετικής προτάσεως του επιχώριου Μητροπολίτη, νά συστήνει μέ άποφάσεις της έκκλησιαστικά Ίδρύματα για τήν προαγωγή...[των προμνησθέντων σκοπών] τά όποία άποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου... Μέ τήν άπόφαση αυτή έγκρίνεται ό Κανονισμός του έκκλησιαστικού

ιδρύματος, ό όποιος περιέχει τούς έν γένει κανόνες λειτουργίας καί διαχείρισής του, μέ τούς όποίους καθορίζεται όπωσδήποτε... ό σκοπός του καί τό έκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου πού τό έκκλησιαστικό ίδρυμα έπικουρεί, ή διοίκησή του, οί πόροι καί οί κανόνες διαχείρισης τής περιουσίας του, καθώς καί οί όροι διάλυσής του. Σέ περίπτωση διάλυσης του έκκλησιαστικού ιδρύματος, ή περιουσία του περιέρχεται αὐτοδικαίως στό έκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, τούς σκοπούς του όποίου έπικουρεί...». Κατά τήν περίπτωση β τής παρ. 5 του ως άνω άρθρου 68 του Ν. 4235/2014 «Η ισχύς τής προηγουμένης [άμέσως άνωτέρω παρατιθέμενης] ρύθμισης για τά προϋφιστάμενα του παρόντος έκκλησιαστικά Ίδρύματα άνατρέχει στον χρόνο δημοσίευσης κάθε Κανονισμού ... Κανονισμοί έκκλησιαστικών Ίδρυμάτων, πού δέν πληροϋν τούς παραπάνω όρους, όφείλουν νά προσαρμοστοϋν μέ άποφάσεις τής Δ.Ι.Σ. κατά τά άνωτέρω ..., διαφορετικά συνεχίζουν νά λειτουργοϋν ως άποκεντρωμένη ύπηρεσία του έκκλησιαστικού νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου πού έπικουροϋν ...». Έπίσης διάφορος τών Ίερών Ήσυχαστηρίων είναι ό χαρακτήρας τών «έκκλησιαστικών μουσείων» καί «Ίερών Προσκυνημάτων» τών άρθρων 45 παρ. 5 καί 59 παρ. 1 του Κ.Χ.Ε.Ε., πού συμπεριελήφθησαν στα Ν.Π.Ι.Δ. του άρθρου 1 παρ. 4 μέ τό άρθρο 68 παρ. 4 του Ν. 4235/2014 (όπως καί «τά έκκλησιαστικά Ίδρύματα»), επί τών όποιων εφαρμόζονται άναλόγως οί διατάξεις του τρίτου εδάφιο τής παρ. 2 του ως άνω άρθρου 29 σύμφωνα μέ τό τελευταίο εδάφιο τής ίδιας παραγράφου του άρθρου 29 καί οί διατάξεις τής περίπτωσης β τής παρ. 5 του άρθρου 68 του Ν. 4235/2014 σύμφωνα μέ τό τελευταίο εδάφιο τής ίδιας περίπτωσης τής παρ. 5 του άρθρου 68. Ειδικότερα, τό μέν άρθρο 45 παρ. 5 όρίζει ότι τά έκκλησιαστικά μουσεία συνιστώνται σέ Ίερες Μητροπόλεις, κατόπιν πρότασης του οικείου Μητροπολίτη, μέ άπόφαση τής Δ.Ι.Σ. έγκρινόμενης από τήν Ι.Σ.Ι. πρός καταγραφή, φύλαξη,

συντήρηση κειμηλίων, ιερών εικόνων καί λοιπών έργων έκκλησιαστικής τέχνης, τό δέ άρθρο 59 παρ. 1 όρίζει ότι ή διοίκηση καί ή διαχείριση τών κειμένων στην περιοχή τής Έκκλησίας τής Ελλάδος καί τεθειμένων σέ δημόσια λατρεία Ίερών Προσκυνημάτων καθορίζεται μέ άπόφαση τής Δ.Ι.Σ. έγκρινόμενης από τήν Ι.Σ.Ι. Σέ συνάφεια πρός τήν προεκτεθείσα φύση τους προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 59 ότι «Πρόεδροι τών Έκκλησιαστικών Ίδρυμάτων, ως καί τών κατά τήν παράγραφο 1... Ίερών Προσκυνημάτων, είναι αὐτοδικαίως οί οικείοι Μητροπολίται». Έξάλλου, κατά τά ειδικότερα διαλαμβανόμενα στην αίτιολογική έκθεση του Ν. 4559/2018, ή ρητή συμπερίληψη τών Ίερών Ήσυχαστηρίων στα έκκλησιαστικά Ν.Π.Ι.Δ. του άρθρου 1 παρ. 4 κρίθηκε άναγκαία για νομοτεχνικούς λόγους (βλ. σκέψη 9), ένω στην προσθήκη αυτή άναφέρεται, μεταξύ άλλων, τό 3359/13.7.2015 έγγραφο τής Ίερας Συνόδου τής Έκκλησίας τής Ελλάδος πρός τό Ύπουργείο Πολιτισμοϋ, Παιδείας καί Θρησκευμάτων ως προτεινόμενη βελτιωτική ρύθμιση του άρθρου 1 παρ. 4, προκειμένου νά τυχουν εφαρμογής καί επί τών Ίερών Ήσυχαστηρίων ευεργετικές για τά Ν.Π.Ι.Δ. του άρθρου αυτού διατάξεις. Τούτων έπεται ότι ή ρύθμιση του άρθρου 1 παρ. 4 του Κ.Χ.Ε.Ε., κατά τήν όποία τά μνημονευόμενα Ν.Π.Ι.Δ. «λειτουργοϋν... επί τη βάσει τών ύφισταμένων μέχρι σήμερα οργανισμών αυτών, οΐτινες δύνανται νά συμπληροϋνται καί νά τροποποιωνται έφ' έξής διά κανονιστικών άποφάσεων, εκδιδομένων υπό τής Ι.Σ.Ι. ή τής Δ.Ι.Σ. κατόπιν προτάσεως του οικείου Αρχιερέως, δι' όν θα ρυθμίζονται τά τής διοικήσεως, διαχειρίσεως, έλέγχου καί έν γένει λειτουργίας αυτών, ως καί τά τής ύπηρεσιακής έν γένει καταστάσεως του προσωπικού αυτών...», άφορᾶ, κατά τήν άληθή έννοιά της, μόνο τά Ν.Π.Ι.Δ. μέ τά άνωτέρω περιγραφόμενα χαρακτηριστικά (έκκλησιαστικά ιδρύματα, έκκλησιαστικά μουσεία καί Ίερά Προσκυνηματα) τά όποία ιδροϋνται μέ άπόφαση τής έκκλησιαστικής Ίεραρχίας κατόπιν πρότασης

του οικείου Μητροπολίτη και όχι τά Ίερά Ήσυχαστήρια τά οποία έντάχθηκαν στην κατηγορία των Ν.Π.Ι.Δ. του άρθρου 1 παρ. 4 μεταγενεστέρως μέ τό άρθρο 50 παρ. 2 περ. α του Ν. 4559/2018. Διακρινόμενα, σύμφωνα μέ τά άνωτέρω, από τά λοιπά Ν.Π.Ι.Δ. του άρθρου αυτού, τά Ίερά Ήσυχαστήρια δέν έμπíπτουν στο πεδίο έφαρμογής τής προαναφερόμενης ρύθμισης του άρθρου 1 παρ. 4, αλλά εξακολουθούν νά διέπονται από τίς, μή περιέχουσες, άλλωστε, αντίστοιχη ρύθμιση, ειδικές διατάξεις του άρθρου 39 παρ. 10 του Κ.Χ.Ε.Ε. περί ίδρυσης κατά τίς διατάξεις του Άστικού Κώδικα («κείμενες διατάξεις», σωματεία, ιδρύματα, άστικές εταιρείες μή κερδοσκοπικού σκοπού) και λειτουργίας «έπί τή βάσει του ιδρυτικού αυτών κανονισμού» (ήδη έγκρινόμενου κατά ρητή πρόβλεψη του άρθρου 39 παρ. 4 έδ. δεύτερο του Καταστατικού Χάρτη, όπως ισχύει, –«κανονισμοί των Μονών, άνεξαργήτως νομικής μορφής»– ως προς τί νομιμότητα και κανονικότητά του από τον έπιχώριο Μητροπολίτη και τί Δ.Ι.Σ.) και του άρθρου 15 παρ. 3 του κατ' έξουσιοδότηση έκδοθέντος 337/2021 Κανονισμού τής Ίεράς Συνόδου. Κατ' ακολουθίαν, ή ως άνω ρύθμιση του άρθρου 1 παρ. 4 του Κ.Χ.Ε.Ε. ούδόλως αίρει, ούτε μεταβάλλει τήν άρμοδιότητα των ύφισταμένων Ίερών Ήσυχαστηρίων, για τήν έκκίνηση τής διαδικασίας τροποποίησης και συμπλήρωσης του έγκριθέντος, κατά τίς διατάξεις τής πολιτειακής και έκκλησιαστικής νομοθεσίας, κανονισμού τους, ούτε, άλλωστε, επάγεται έξομοίωση των Ήσυχαστηρίων μέ τά επικουρούντα έκκλησιαστικά Ν.Π.Δ.Δ. έκκλησιαστικά ιδρύματα-Ν.Π.Ι.Δ. του άρθρου 29 παρ. 2 έδ. τρίτο του Κ.Χ.Ε.Ε., όπως έσφαλμένως ύπολαμβάνουν τά αίτούντα. Περαιτέρω, ύπό τό πρίσμα του άνωτέρω εκτιθέμενου έννοιολογικού περιεχομένου τής διάταξης του άρθρου 1 παρ. 4 του Καταστατικού Χάρτη, όπως ισχύει, διαλαμβάνονται στο 3765/9.8.2018 «έγκύκλιο σημείωμα» τής Ίεράς Συνόδου τής Έκκλησίας τής Ελλάδος μέ θέμα

«Τροποποιήσεις του Ν. 4559/2018 επί του ... Ν. 590/1977» τά ακόλουθα: «Η κατά τά ως άνω ύπαγωγή των ύφισταμένων Ήσυχαστηρίων εις τό άρθρο 1 παρ. 4 του Ν. 590/1977 ούδόλως μεταβάλλει τήν μέθοδο τροποποίησης των ισχυόντων έως σήμερα καταστατικών των Ήσυχαστηρίων (μέ νομική μορφήν σωματείου, ιδρύματος, άστικής εταιρείας), καθ' όσον διά πάσαν τροποποίησιν του καταστατικού των εξακολουθεί νά απαιτείται ή πρωτοβουλία και συγκατάθεσις των Ήσυχαστηρίων κατά τάς κείμενας διατάξεις, τά οποία παραμένουν ύπό τήν αυτήν νομική μορφήν του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου, τήν όποία είχαν και πρό του Ν. 4559/2018». Όμοίως, στην από 4.10.2021 συνεδρίαση τής Ίεράς Συνόδου (πρακτικά Ι.Σ.Ι., συνεδρία Α'), κατά τήν όποία έλήφθη ή έγκριτική του 337/2021 Κανονισμού άπόφαση σέ συνέχεια τής από 26.8.2021 άπόφασης τής Διαρκούς Ίεράς Συνόδου, ό Ειδικός Νομικός Σύμβουλος τής Ι.Σ.Ι. έπεσήμανε, κατόπιν σχετικώς τεθέντος έρωτήματος, ότι «στό άρθρο 1 [παρ. 4] μήπως δοθεί ή δυνατότητα ν' αλλάζουν οι Κανονισμοί... [των Ι.Η.] μονομερως από τον Μητροπολίτη. [Ό]χι...Ό Μητροπολίτης δέν τροποποιεί τον Κανονισμό των Ήσυχαστηρίων, όπως κάμει για τά ιδρύματα τής Μητροπόλεως του κ.λπ.,... Δέν γίνεται κάτι έρήμην τους. Αντίθετα, μέ τήν ύπαγωγή τους στο άρθρο 1 [παρ. 4] αποκτούν όλα τά δικαιώματα που έχουν τά Ίδρύματα, τά Μουσεία... έχουν όλα τά προνόμια που έχουν τά Πρόσωπα Ίδιωτικού Δικαίου». Συναφώς δέ, όπως αναφέρεται στην από 4.5.2023 έκθεση των άπόψεων τής Έκκλησίας τής Ελλάδος επί τής ύπόθεσης, «είναι αναληθές ότι τό άρθρο 1 παρ. 4 του Ν. 590/1977 δήθεν έπιτρέπει σέ Μητροπολίτη νά εκδίδει κανονισμούς λειτουργίας Ήσυχαστηρίων, διότι ύφίσταται ή ειδικότερη διάταξη του άρθρου 39 παρ. 10 του ίδιου νόμου, κατά τήν όποία τό γενικό πλαίσιο λειτουργίας ρυθμίζει Κανονισμός τής Ίεράς Συνόδου τής Ίεραρχίας, ένω αυτά λειτουργούν βάσει των καταστατικών τους». Επίσης, στην

από 2.6.2023 συμπληρωματική έκθεση των απόψεων της Ίερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῆς ὑπόθεσης (ἀρ.πρωτ: 2721/1.6.2023 διαβιβαστικό ἔγγραφο τῆς Ι.Σ.Ι. πρὸς τὸ Σ.τ.Ε.) διαλαμβάνονται (καὶ ἀναπτύσσονται εἰδικότερα στὸ ἀπὸ 28.6.2023 ὑπόμνημα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος) τὰ ἑξῆς: «τὸ ἄρθρο 1 παρ. 4 τοῦ Ν. 590/1977... [δ]ὲν ἐννοεῖ ὅτι ὁ ἐπιχώριος Μητροπολίτης εἰδικὰ γιὰ τὰ Ἑσυχαστήρια δύναται νὰ προτείνει μεταβολὴ ἢ κατάργηση τοῦ Κανονισμοῦ τους χωρὶς τὴν ὑποβολὴ σχετικῆς εἰσήγησης-αἰτήματος τοῦ κάθε Ἑσυχαστηρίου πρὸς αὐτόν... [Ἐνόψει] τῆς συστηματικῆς σχέσεως τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 παρ. 4, 39 παρ. 10 τοῦ Ν. 590/1977, ...[δ]ὲν ἐννοεῖ... τὸ ἄρθρο 1 παρ. 4 ὅτι μπορεῖ ὁ Μητροπολίτης νὰ ζητήσει τροποποίηση Κανονισμοῦ Ἑσυχαστηρίου χωρὶς προηγουμένως νὰ ζητήσουν τὴ σχετικὴ μεταβολὴ με ἀιτήμα τους πρὸς αὐτόν τὰ οἰκεία καταστατικά ὄργανα τῶν Ἑσυχαστηρίων, οὔτε ὅτι Ὁργανισμὸς ἰδρύματος ἢ καταστατικὸ σωματείου ἢ ἀστικῆς ἐταιρείας (Ν.Π.Ι.Δ.) πού ἀναγνωρίζεται ὡς Ἑσυχαστήριον τροποποιεῖται μόνο με τὴν κανονιστικὴ ἀπόφαση τῆς Δ.Ι.Σ., κατ' ἐξαίρεση δηλαδὴ τῶν διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικα γιὰ τὰ ἰδρύματα, τὰ σωματεία καὶ τὶς ἀστικές ἐταιρεῖες». Ἐπομένως, ἐν ὄψει αὐτῶν, οἱ παρατιθέμενοι στή δέκατη ὄγδοη σκέψη περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγοι ἀκυρώσεως πρέπει νὰ ἀπορριφθοῦν ὡς νόμῳ ἀβάσιμοι.

20. Ἐπειδὴ, σέ ἀντιστοιχία πρὸς τὰ ἀνωτέρω γενόμενα δεκτὰ περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου 1 παρ. 4 τοῦ Κ.Χ.Ε.Ε. καὶ γιὰ τὴν ταυτότητα τοῦ νομικοῦ λόγου ἀναγόμενου στὸ εἰδικὸ κανονιστικὸ καθεστῶς στὸ ὁποῖο, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ὑπάγονται τὰ Ἑσυχαστήρια ἐν ὄψει τῆς διαφορῆς νομικῆς φύσης τους ἀναφορικά με τὰ λοιπὰ νομικά πρόσωπα τοῦ ἄρθρου 1 παρ. 4, ἢ ἐνταξί τῶν ὑφισταμένων Ἑσυχαστηρίων, στά ὁποῖα περιορίζεται τὸ ἀντικείμενο τῆς παρούσας δίκης, στά ἐκκλησιαστικά Ν.Π.Ι.Δ. τοῦ ἐν λόγω ἄρθρου, δέν ἐπάγεται, ἀντιθέτως πρὸς τὰ ὑποστηριζόμενα ἀπὸ τὰ αἰτοῦντα, κατάργηση-ἀποστέρηση τῆς

δυνάμει τοῦ ἰδρυτικοῦ κανονισμοῦ ρυθμιστικῆς ἐξουσίας τους ἐπὶ κάθε ζητήματος σχετιζόμενου με τὴν ἐν γένει διοίκηση, διαχείριση καὶ ἀξιοποίηση τῆς περιουσίας τους. Εἰδικότερα, ἢ ρηθεῖσα ἐνταξί δέν ἐπισύρει τὴν ἐφαρμογὴ ἐπὶ τῶν Ἑσυχαστηρίων τῆς περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας διατάξης τοῦ ἄρθρου 46 παρ. 2 τοῦ Κ.Χ.Ε.Ε., ὅπως αὐτὴ τροποποιήθηκε με τὸ ἄρθρο 68 παρ. 6 τοῦ Ν. 4235/2014, κατὰ τὴν ὁποῖα «Ὁ τρόπος διοικήσεως..., διαφυλάξεως καὶ καταγραφῆς λογιστικῆς διαχειρίσεως, ἀναθέσεως, ἐκπονήσεως καὶ διενέργειας ἔργων, μελετῶν, προμηθειῶν καὶ ὑπηρεσιῶν, ἐκπονήσεως καὶ ἐκμισθώσεως καὶ γενικά κάθε ζήτημα τῆς διαχειρίσεως καὶ ἀξιοποιήσεως τῆς περιουσίας κάθε νομικοῦ προσώπου τοῦ ἄρθρου 1 παράγραφος 4 τοῦ παρόντος καθορίζεται, κατόπιν εἰσηγήσεως τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτου... με Κανονισμοὺς τῆς Δ.Ι.Σ. καὶ βάσει τῶν Ἱερῶν Κανόνων...» (βλ. καὶ σκέψη 10). Σχετικῶς δέ, στὸ ἀπὸ 28.6.2023 ὑπόμνημα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀναφέρεται ὅτι «σέ σχέση με τὸ ἄρθρο 46 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977... ἐπικρατεῖ ὡς εἰδικότερη ἢ διάταξη τοῦ ἄρθρου 39 παρ. 10..., συνεπῶς δέν ὑπάρχει δυνατότητα ψήφισης Κανονισμοῦ περιουσιακῆς διαχείρισης ἀπὸ τὴ Δ.Ι.Σ., ὁ ὁποῖος θὰ εἰσάγει περιουσιακοῦ περιεχομένου διατάξεις κατὰ τροποποίηση τοῦ ὀργανισμοῦ ἢ καταστατικοῦ ὁποιοῦδήποτε Ν.Π.Ι.Δ.-Ἑσυχαστηρίου χωρὶς τὴ θέλησί του». Ἐπομένως, ἐν ὄψει τούτων, οἱ προαναφερόμενοι σχετικοὶ λόγοι ἀκυρώσεως (σκέψη 18) πρέπει νὰ ἀπορριφθοῦν ὡς νόμῳ ἀβάσιμοι.

21. Ἐπειδὴ, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐποπτικὴ ἀρμοδιότητα τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτη ἐπὶ τῶν ὑφισταμένων Ἑσυχαστηρίων παρατηροῦνται τὰ ἑξῆς σέ σχέση εἰδικότερα με τὸν ἔλεγχο τῆς οικονομικῆς διαχειρίσεώς τους: Σέ ἐναρμόνιση πρὸς τοὺς ἱερούς κανόνες Δ' τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου τῆς Χαλκηδόνος (451 μ.Χ. «...μηδὲ συνιστᾶν μοναστήριον, ἢ εὐκτήριον οἶκον, παρὰ γνώμην τοῦ τῆς πόλεως ἐπισκόπου, τοὺς δὲ καθ'

ἐκάστην πόλιν καὶ χώραν μονάζοντας, ὑποτετάχθαι τῷ ἐπισκόπῳ... Τὸν μὲν τοι ἐπίσκοπον τῆς πόλεως, χρὴ τὴν δέουσαν πρόνοιαν ποιεῖσθαι τῶν μοναστηρίων») καὶ Α΄ τῆς Πρωτοδευτέρας Συνόδου τῆς Κωνσταντινούπολης (861 μ.Χ. «... Ὁρίσεν οὖν διὰ ταῦτα ἡ ἀγία σύνοδος, μηδενὶ ἐξεῖναι μοναστήριον οἰκοδομεῖν ἄνευ τῆς τοῦ ἐπισκόπου γνώμης καὶ βουλῆς...»), ὁ πολιτειακὸς νομοθέτης, ἀρχικὰ μὲ τὸ Ν.Δ. 126/1969 (ἄρθρο 33 παρ. 2 ἐδ. δεύτερο) καὶ τὸν κατ' ἐξουσιοδότηση ἐκδοθέντα 39/1972 Κανονισμό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου (ἄρθρο 5 παρ. β καὶ στ), ἔθεσε ὑπὸ τὴν ἐγκριση τοῦ Ἐπιχώριου Μητροπολίτη τὴν ἴδρυση τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων (μὲ τὸν προηγούμενο ἔλεγχο τοῦ ἰδρυτικοῦ κανονισμοῦ ὡς πρὸς τὴ νομιμότητα καὶ κανονικότητά του) καὶ ὑπὸ τὴν ἐποπτεία τοῦ ἰδίου τῆ λειτουργία τους. Ὡστόσο, σὲ ἀντίθεση μὲ τὸν ἐπακριβῆ προσδιορισμὸ στοῦ ἄρθρου 6 παρ. 1 τοῦ 39/1972 Κανονισμοῦ τῆς «κανονικῆς δικαιοδοσίας» τῆς τοπικῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς ἐπὶ τῶν Ἱερῶν Μονῶν μὲ τὴν περιοριστικὴ ἀπαρίθμηση τῶν ἐποπτικῶν ἀρμοδιοτήτων πού ἀφοροῦν ζητήματα πνευματικά καὶ διοικητικά, στὰ ὅποια συμπεριλαμβάνεται ὁ ἔλεγχος νομιμότητας τῆς οικονομικῆς διαχείρισης, μὲ τὸ ἄρθρο 5 παρ. στ τοῦ ἀνωτέρω Κανονισμοῦ ἐπετράπη, ἐν ὄψει τοῦ προπεριγραφέντος ἰδιαίτερου καθεστώτος τους, ἡ ἀσκούμενη ἐπὶ τῶν Ἡσυχαστηρίων ἐποπτεία τοῦ ἐπιχώριου Μητροπολίτη νὰ ρυθμίζεται ἀπὸ τὸν ἰδρυτικὸ κανονισμό ἐκάστου ἐξ αὐτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὸ καθοριζόμενο εὔρος τῶν διοικητικῆς φύσης ἐποπτικῶν ἀρμοδιοτήτων νὰ διαφέρει ἀνὰ Ἡσυχαστήριον, ἀποκλειομένου κατὰ περίπτωσιν τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἐλέγχου ἐπὶ τῆς οικονομικῆς διαχείρισίς τους κατ' ἐπίκλησιν τῆς ἀρχῆς τοῦ αὐτοδιοίκητου-τῆς αὐτονομίας τῆς διοίκησης καὶ διαχείρισης τῆς περιουσίας τους. Ἦδη, ἡ προβλεπόμενη στοῦ ἄρθρου 39 παρ. 6 τοῦ μεταγενέστερου Ν. 590/1977 ἐποπτεία τοῦ ἐπιχώριου Μητροπολίτη ἐπὶ τῶν Ἱερῶν Μονῶν, μὲ περιεχόμενο ἀντίστοιχο πρὸς τὸ περιεχόμενο τῆς

ἐποπτείας τοῦ ἄρθρου 6 παρ. 1 τοῦ 39/1972 Κανονισμοῦ, ἐπεκτάθηκε στὰ νεοἰδρυόμενα καὶ ὑφιστάμενα Ἱερὰ Ἡσυχαστήρια μὲ τὸ ἄρθρο 50 παρ. 2 περ. β καὶ γ τοῦ Ν. 4559/2018 στοῦ πλαίσιο ἐνιαίας κανονιστικῆς ρύθμισης τοῦ καθεστώτος ἐκκλησιαστικῆς ἐποπτείας πού διέπει τίς Ἱερές Μονές καὶ τὰ Ἱερὰ Ἡσυχαστήρια ὅσον ἀφορᾷ εἰδικότερα τὸ διοικητικῆς φύσης ζήτημα τοῦ ἐλέγχου τῆς οικονομικῆς διαχείρισίς τους. Τοῦτο διότι καὶ τὰ Ἱερὰ Ἡσυχαστήρια ἀνήκουν στοῦ κλίμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀποτελοῦν Ἱερές Μονές ἰδιωτικοῦ δικαίου (βλ. καὶ τὸν τίτλο τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ 39/1972 Κανονισμοῦ) οἱ ὁποῖες ἀπὸ νομοκανονικῆς ἄποψης δὲν διαφέρουν ἀπὸ τίς Ἱερές Μονές δημοσίου δικαίου, καθ' ὅσον ἔχουν ἐνιαία ἐκκλησιολογικὴ ταυτότητα προσδιοριζόμενι ἀπὸ τὸν ταυτὸσημο σκοπὸ καὶ τὴν ἄσκηση ἴδιου κοινοβιακοῦ μοναχικοῦ βίου (βλ. τὴ σχετικὴ αἰτιολογικὴ ἔκθεση καὶ τὸ 3359/13.7.2015 ἔγγραφο τῆς Ι.Σ.Ι. πρὸς τὸ Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ, Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων περὶ προτεινόμενης προσθήκης τῶν Ι.Η. στὴ ρύθμιση τοῦ ἄρθρου 39 παρ. 6). Περαιτέρω, ὁ κατ' ἄρθρο 39 παρ. 6 τοῦ Κ.Χ.Ε.Ε. ἐποπτικὸς ἔλεγχος τῆς οικονομικῆς διαχείρισης τῶν Ἡσυχαστηρίων καθορίζεται ὡς ἔλεγχος νομιμότητας καὶ ὄχι σκοπιμότητας. Ὁ ἔλεγχος αὐτὸς συνίσταται στὴ διακριβῶσι καὶ διασφάλισιν τῆς τήρησης ἐκ μέρους τῶν Ἡσυχαστηρίων τῶν Ἱερῶν κανόνων, τῆς ἐκκλησιαστικῆς-πολιτειακῆς νομοθεσίας καθὼς καὶ τοῦ ἰδρυτικοῦ κανονισμοῦ τους κατὰ τὴ διαχείριση τῶν οικονομικῶν τους ἐν γένει καὶ ὄχι μόνον σὲ συνάρτησιν πρὸς τὴν ὑπαρξὴ ὑπόνοιαν κανονικοῦ παραπτώματος, ὅπως διατείνονται τὰ αἰτοῦντα κατ' ἐσφαλμένη ἐκδοχὴ περὶ τῆς ἔννοιας τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου 39 παρ. 6. Ἐν ὄψει αὐτῶν, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὰ γενόμενα δεκτὰ περὶ τῆς ἔννοιας τῶν ἄρθρων 1 παρ. 4 καὶ καὶ 46 παρ. 2 τοῦ Κ.Χ.Ε.Ε., ἡ ἐν λόγῳ καθιερούμενη ἐκκλησιαστικὴ ἐποπτεία τῆς οικονομικῆς διαχείρισης τῶν ὑφισταμένων Ἡσυχαστηρίων, ἡ ὁποία εἶναι σύμφυτη μὲ τὴν ἔννοια τῆς αὐτοδιοίκησης (πρβλ. Σ.τ.Ε. 1484/2018

σκ. 9), δέν θίγει τήν οικονομική αὐτοτέλειά τους, καθ' ὅσον δέν ἐπιφέρει μεταβολή στήν ἐξουσία τους, βάσει τοῦ οἰκείου ἰδρυτικοῦ κανονισμοῦ, νά ἀποφασίζουν δι' ἰδίων ὀργάνων ἐπί ζητημάτων σχετικῶν μέ τή διοίκηση καί διαχείριση τῶν οικονομικῶν τους, οὔτε ἐπάγεται ἐπισκοπική παρέμβαση/ἐπέμβαση ἐπ' αὐτῶν ἢ συνδιαχείριση (πρβλ. Σ.τ.Ε. 510/2015 7μ. σκ.12-13) καί, ἐπομένως, δέν παραβιάζει τή συνταγματικῶς κατοχυρωμένη (ἄρθρο 3 παρ. 1) καί προβλεπόμενη στόν Κ.Χ.Ε.Ε. (ἄρθρο 1 παρ. 2-4) αὐτοδιοίκηση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, στό σῶμα τῆς ὁποίας ἀνήκουν καί τά Ἑσυχαστήρια. Ἄλλωστε, τό αὐτοδιοικητο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, στήν ὁποία περιλαμβάνονται τά ἐκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα, μεταξύ τῶν ὁποίων καί τά Ἑσυχαστήρια, στό πλαίσιο, μάλιστα, ἀμφισβήτησης τοῦ ὡς ἄνω ἀμιγῶς ὀργανωτικοῦ ζητήματος τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐποπτείας, θεσπίζεται ἔναντι τοῦ Κράτους καί ὄχι ἔναντι τῆς διοικούσας Ἐκκλησίας, ὄργανο τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ καί ὁ ἐποπτεῶν ἐπιχώριος Μητροπολίτης (πρβλ. ἀπόφαση Ε.Δ.Δ.Α., τῆς 9.12.1994, Ἱερές Μονές κατά Ἑλλάδος, σκ. 49). Ἐπίσης, ἐν ὄψει τοῦ εἰδικοῦ συνταγματικοῦ καί νομοθετικοῦ καθεστῶτος τῶν σχέσεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί τῆς Πολιτείας, τά Ἑσυχαστήρια, ὡς ἀνήκοντα στό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, δέν τελοῦν ὑπό τίς ἴδιες συνθήκες μέ τίς λοιπές θρησκευτικές κοινότητες τῆς Χώρας (πρβλ. Σ.τ.Ε. 210/2020 Ὁλ. σκ. 21). Ἐξάλλου, ἡ ρύθμιση τοῦ ἄρθρου 39 παρ. 6 τοῦ Κ.Χ.Ε.Ε., ὅπως συμπληρώθηκε μέ τό ἄρθρο 50 παρ. 2 περ. β καί γ τοῦ Ν. 4559/2018, ὑπαγορεύθηκε –κατά τήν ὑποκείμενη σέ ὀριακό ἔλεγχο ἀπό τό Δικαστήριον ἐκτίμηση τοῦ νομοθέτη– ἀπό πρόδηλο σκοπό δημοσίου καί γενικότερου συμφέροντος ἀναγόμενου στήν περιφρούρηση τοῦ κύρους καί τῆς ἀξιοπιστίας τῆς Ἐκκλησίας καθῶς καί στή διαφύλαξη τῆς τάξης στήν Πολιτεία. Δέν παρίσταται δέ ἡ ἐν λόγῳ ρύθμιση προδήλως ἀπρόσφορη ἢ μὴ ἀναγκαία γιά τήν ἐπίτευξη τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδιωκόμενου ἀπό τόν νομοθέτη

σκοποῦ, οὔτε θεσπίζει σύστημα ἐποπτείας δυσανάλογο, καί μάλιστα προδήλως, σέ σχέση πρὸς αὐτόν (πρβλ. Σ.τ.Ε. 319/2021 σκ. 21, 1393/2017 σκ. 22, 4596/2014 σκ. 15, 3291/1976 σκ. 5). Συναφῶς, γιά τήν ταυτότητα τοῦ νομικοῦ λόγου, ἡ ρύθμιση τοῦ ἄρθρου 39 παρ. 6, ὅπως ἰσχύει, δέν ἀντίκειται στίς συνταγματικές διατάξεις τῶν ἄρθρων 13 παρ. 1, 2 12 παρ. 1, 3 καί 17 παρ. 2 καθῶς καί στίς ἀντίστοιχες διατάξεις τῶν ἄρθρων 9, 11 παρ. 1 τῆς Ε.Σ.Δ.Α. καί 1 τοῦ Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου τῆς Εὐρωπαϊκῆς αὐτῆς Σύμβασης, οὔτε παραβιάζει τή συνταγματική διάταξη τοῦ ἄρθρου 13 παρ. 3 καί τίς συνταγματικές ἀρχές τῆς ἰσότητος ἐνώπιον τοῦ νόμου καί τῆς ἀναλογικότητας (ἄρθρα 4 παρ. 1 καί 25 παρ. 1 ἐδ. τέταρτο). Ἐπίσης, ἡ μνησθεῖσα νομοθετική ρύθμιση –καί ἡ κατ' ἐξουσιοδότηση σχετική κανονιστική ρύθμιση, ὅπως ἡ πλεπτόμενη τοῦ 337/2021 Κανονισμοῦ– ὑπερισχύει τῶν διατάξεων τοῦ ὀργανισμοῦ/κανονισμοῦ (π.δ/γμα, καταστατικό) Ἱεροῦ Ἑσυχαστηρίου (Ν.Π.Ι.Δ. τοῦ Α.Κ.), καθ' ὅσον ἡ συστατική αὐτή πράξη δέν ἀποτελεῖ κανονιστική διοικητική πράξη (Π.Ε. 60/2003 σκ. 2). Περαιτέρω, ἡ ἐπίμαχη μὴ γνησίως ἀναδρομική ρύθμιση τοῦ ἄρθρου 50 παρ. 2 περ. γ τοῦ Ν. 4559/2018, κατά τήν ὁποία ὁ ἐποπτικός ἔλεγχος νομιμότητας τῆς οικονομικῆς διαχείρισης «ἐφαρμόζεται καί στά ὑφιστάμενα Ἱερά Ἑσυχαστήρια ἀσχέτως ἀντίθετων προβλέψεων στά ἰδρυτικά τους κείμενα καί τοῦ ἕως σήμερα καθεστῶτος λειτουργίας τους», δέν ἀντίκειται στή συνταγματική ἀρχή τοῦ κράτους δικαίου καί στίς ἀπορρέουσες ἀπό αὐτήν ἀρχές τῆς ἀσφάλειας δικαίου καί τῆς προστατευόμενης ἐμπιστοσύνης τοῦ διοικουμένου. Καί τοῦτο διότι μέ τήν ἐν λόγῳ ρύθμιση ἐπέρχεται μεταβολή τοῦ προγενέστερου καθεστῶτος τῶν Ι.Η. κατά τρόπο γενικό, ἀπρόσωπο καί ἀντικειμενικό καί σύμφωνα μέ τίς ἐπιταγές τοῦ συντρέχοντος, κατά τήν ἐκτίμηση τοῦ τυπικοῦ νομοθέτη, προαναφερόμενου δημοσίου καί γενικότερου συμφέροντος σκοποῦ, στήν ἐξυπηρέτηση τοῦ ὁποίου κατατείνει (πρβλ.

Σ.τ.Ε. 41/2023 σκ. 22, 1591/2023 σκ. 23, όπου και περαιτέρω παραπομπές στή νομολογία). Έν ὄψει τούτων, σέ συνδυασμό μέ τά ἀνωτέρω γενόμενα δεκτά περί τῆς ἔννοιας τῶν διατάξεων τῶν ἀρθρῶν 1 παρ. 4 καί 46 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977, ἡ προαναφερόμενη ρύθμιση τοῦ ἀρθροῦ 39 παρ. 6 τοῦ ἴδιου νόμου ἔχει τεθεῖ συμφώνως πρὸς τό Σύνταγμα καί τήν Ε.Σ.Δ.Α. Τοῦτο ἰσχύει λαμβανομένων, ἐπίσης, ὑπόψη ἀφ' ἑνός ὅτι ὁ ἔλεγχος πού ἀσκεῖται ἀπό τίς φορολογικές ἀρχές ἐπὶ τῶν Ἡσυχαστηρίων ἀφορᾷ τήν τήρηση τῆς φορολογικῆς ἐν γένει νομοθεσίας καί, ἐντεῦθεν, διαφέρει τοῦ κατ' ἀρθρο 39 παρ. 6 τοῦ Κ.Χ.Ε.Ε. ἐλέγχου τῆς οικονομικῆς διαχειρίσεώς τους καί ἀφ' ἑτέρου ὅτι τά Ἡσυχαστήρια (Ν.Π.Ι.Δ.) δέν ὑπάγονται, κατά τόν κρίσιμο χρόνο, στόν κρατικό ἔλεγχο πού προβλέπει τό ἀρθρο 46 παρ. 4 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη, κατά τό ὁποῖο «Αἱ πράξεις διαχειρίσεως τῶν εἰς τὰς προηγουμένας παραγράφους τοῦ παρόντος ἀρθροῦ περιουσιακῶν στοιχείων [βλ. παρ. 2 καί 3, σκέψη 10] ὑπόκεινται εἰς οικονομικόν ἔλεγχον, διενεργούμενον ὑπό Ἐπιθεωρητῶν Δημοσίων Διαχειρίσεων, ὀριζομένων διά κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί Ἐθνικῆς Παιδείας καί Θρησκευμάτων. Εἰς τόν αὐτόν ἔλεγχον ὑπόκεινται καί αἱ κατά τήν προηγουμένην παράγραφον συνιστώμεναι ἑταιρεῖαι, πέραν τῶν προβλεπομένων δι' αὐτάς ἐλέγχων ὑπό τῆς κειμένης περί αὐτῶν νομοθεσίας». Εἰδικότερα, σύμφωνα μέ τήν κείμενη νομοθεσία δέν ὑφίσταται δυνατότητα ἄσκησης διαχειριστικοῦ ἐλέγχου στά Ν.Π.Ι.Δ. τοῦ ἀρθροῦ 1 παρ. 4 τοῦ Κ.Χ.Ε.Ε. καί συγκεκριμένα στά Ἡσυχαστήρια δυνάμει τοῦ ἀρθροῦ 46 παρ. 4 τοῦ ἴδιου Καταστατικοῦ Χάρτη. Τοῦτο, διότι πρῖν καί μετά τήν ἔναρξιν ἰσχύος τοῦ Ν. 4559/2018, ὅπως καί τοῦ 337/2021 Κανονισμοῦ, οἱ ὀργανικές διατάξεις τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν –στίς ὁποῖες, κατά τήν ἔννοιά του, ἀναφέρεται τό ἀρθρο 46 παρ. 4– δέν προβλέπουν ὅτι οἱ ἐπιθεωρητές δημοσίων διαχειρίσεων καί ἡ ἐν συνεχείᾳ συσταθεῖσα Γενική Διεύθυνση Δημοσιο-

νομικῶν Ἐλέγχων (Γ.Δ.Δ.Ε., στήν ὁποία περιῆλθαν οἱ σχετικές ἐλεγκτικές ἀρμοδιότητες, πρβλ. Σ.τ.Ε. 3619/2015 σκ. 9) τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομίας καί Οἰκονομικῶν ἔχουν καθ' ὕλην ἀρμοδιότητα γιά τήν ἄσκηση (ἔκτακτου) διαχειριστικοῦ ἐλέγχου ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν Ν.Π.Ι.Δ. γενικῶς καί τῶν Ἡσυχαστηρίων εἰδικῶς (πρὸ τῆς ἔνταξίς τους στά Ν.Π.Ι.Δ. τοῦ ἀρθροῦ 1 παρ. 4 τοῦ Κ.Χ.Ε.Ε.). Συναφῶς, τά ἐν λόγω νομικά πρόσωπα δέν συμπεριλαμβάνονται στόν κατάλογο μέ τούς ὑποκείμενους στόν ἀνωτέρω οἰκονομικό ἔλεγχο φορεῖς, τόν ὁποῖο περιέχουν οἱ κατ' ἐξουσιοδότηση ἐκδοθεῖσες κοινές ὑπουργικές ἀποφάσεις τοῦ ἔτους 2013 καί ἡδὴ 2019, ὅποτε ἐξαιρέθηκαν τοῦ ἐλέγχου καί ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ὅπως καί τά λοιπά ἐκκλησιαστικά Ν.Π.Ι.Δ. (βλ. ἰδίως ἀρθρα 1, 2, 3, 24 παρ. 1, 26 τοῦ Ν. 3492/2006, Α' 210, ἀρθρα 1 παρ. β, 2, 4 παρ. 1, 4 περ. ε τοῦ Π.Δ. 24/2008, Α' 48, παρ. Α περ. 2 τῆς ὑ.ἀ. 2/70212/0004/2012, Β' 2871, παρ. Δ περ. 23, παρ. Ε τῆς κ.ὑ.ἀ. 2/34287/ΔΥΕΠ/2013, Β' 911, παρ. β τῆς κ.ὑ.ἀ. 2/52141/ΑΥΕΠ/2013, Β' 1370 καί παρ. Ε τῆς κ.ὑ.ἀ. 2/20491/ΔΣΜΕΚ/2019, Β' 902). Συνεπῶς, κατόπιν τούτων, πρέπει νά ἀπορριφθοῦν ὡς ἀβάσιμοι οἱ ἀναφερόμενοι στή δέκατη ὄγδοη σκέψη σχετικοί λόγοι ἀκυρώσεως.

22. Ἐπειδή, ἐξάλλου, ὁ τυπικός νομοθέτης διέλαβε εἰδικές διατάξεις σχετικές μέ τό ἰδιαίτερο καθεστῶς τῶν Ἡσυχαστηρίων ὡς αὐτοδιοικούμενων μοναστικῶν καθιδρυμάτων καί θέσπισε τίς διέπουσες αὐτό βασικές ρυθμίσεις πού ἀφοροῦν τή νομική προσωπικότητά τους ὡς ἰδιωτικοῦ δικαίου, τήν ἴδρυσή τους κατά τίς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικα, τή λειτουργία τους βάσει τοῦ ἰδρυτικοῦ κανονισμοῦ τους καί τήν ἀσκούμενη ἐπ' αὐτῶν, νεοἰδρυόμενων καί ὑφισταμένων, ὀριοθετημένη ἐποπτεία τοῦ ἐπιχώριου Μητροπολίτη ἀναφορικά μέ τά περιοριστικῶς καθοριζόμενα πνευματικά καί διοικητικά ζητήματα, μεταξύ τῶν ὁποίων ὁ ἔλεγχος νομιμότητος τῆς οικονομικῆς διαχειρίσεώς τους (ἀρθρα 1 παρ. 4 καί 39 παράγραφοι 4 ἐδ.

δεύτερο, 6 και 10 του Ν. 590/1977, όπως ισχύουν). Στο νομοθετικώς καθοριζόμενο ρυθμιστικό αυτό πλαίσιο, με την εξουσιοδοτική διάταξη του άρθρου 39 παρ. 10 του ίδιου Κ.Χ.Ε.Ε. παρέχεται στή Διαρκή Ίερά Σύνοδο αρμοδιότητα έκδοσης κανονιστικής απόφασης, εγκρινόμενης από την Ίερά Σύνοδο της Ίεραρχίας, για τη θέσπιση των «πλαισίων λειτουργίας» των Ὁρθόδοξων Ἡσυχαστηρίων στην περιοχή της Ἐκκλησίας της Ἑλλάδος, ἥτοι για τη ρύθμιση ἐπὶ μέρους ζητημάτων πρὸς ἐξειδίκευση τῶν προσδιοριστικῶν στοιχείων τοῦ καθεστώτος πού τὰ διέπει. Μὲ τὸ περιεχόμενο αὐτὸ ἢ ἐν λόγῳ εξουσιοδοτικῆς διάταξης εἶναι εἰδική καὶ ὀρισμένη κατὰ τὴν ἔννοια τοῦ ἀρθρου 43 παρ. 2 τοῦ Συντάγματος, διότι προσδιορίζει κατὰ τρόπο συγκεκριμένο τὸ ρυθμιστικὸ ἀντικείμενό της. Περαιτέρω, τὸ ἐπίμαχο στὴν ἀνοίγισα μὲ τὴν ὑπὸ κρίση αἴτηση δίκη ζήτημα πού σχετίζεται μὲ τὴν ἐξειδίκευση ἀπὸ τὸν κανονιστικὸ νομοθέτη τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἐποπτικοῦ ἐλέγχου τῆς νομιμότητας τῆς οἰκονομικῆς διαχείρισης τῶν ὑφισταμένων Ἡσυχαστηρίων ἀποτελεῖ «εἰδικότερο θέμα», κατὰ τὴν ἔννοια τοῦ ἀρθρου 43 παρ. 2 ἐδ. δεύτερο τοῦ Συντάγματος, σὲ σχέση μὲ τὴν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, βασικὴ οὐσιαστικὴ ρύθμιση πού θεσπίζει ὁ τυπικὸς νομοθέτης. Τὸ ζήτημα δὲ αὐτὸ ἀποτελεῖ ἐπιπρεπτῶς κατὰ τὸ Σύνταγμα ἀντικείμενο νομοθετικῆς εξουσιοδότησης, διότι δὲν θίγει, κατὰ τὰ προεκτιθέμενα, τὴ διοικητικὴ καὶ διαχειριστικὴ αὐτοτέλεια τῶν Ἡσυχαστηρίων περὶ τῶν οἰκονομικῶν τους καί, ἐντεῦθεν, δὲν ἐπιφέρει νομικὴ ἀλλοίωση τοῦ αὐτοδιοικητοῦ χαρακτήρα τους, ἐν ὅψει καὶ τῶν γενομένων δεκτῶν περὶ τῆς ἔννοιας τῶν διατάξεων τῶν ἀρθρων 1 παρ. 4 καὶ 46 παρ. 2 τοῦ Κ.Χ.Ε.Ε. Ἐπομένως, κατόπιν αὐτῶν, πρέπει νὰ ἀπορριφθοῦν ὡς ἀβάσιμοι οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου προβαλλόμενοι λόγοι ἀκυρώσεως. Κατὰ τὴν εἰδικότερη δὲ γνώμη τῆς Συμβούλου Βασιλικῆς Κίντζιου, δοθέντος ὅτι ἡ εἰδικὴ ὀριοθέτηση ἀπὸ τὸν νόμο τῆς ἀσκούμενης ἐποπτείας ἀπὸ τὸ

ἀρμόδιο ὄργανο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῶν Ἡσυχαστηρίων, καὶ δὴ τῶν ὑφισταμένων ἐξ αὐτῶν, εἶναι οὐσιῶδες στοιχεῖο τοῦ καθιερούμενου συστήματος αὐτοδιοίκησής τους (πρβλ. Σ.τ.Ε. 1075/2019 7μ. σκ. 11), ἡ μνησθεῖσα διάταξη τοῦ ἀρθρου 39 παρ. 10 παρέχει, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιά της, εξουσιοδότηση γιὰ τὸν καθορισμὸ τοῦ κανονιστικοῦ ἐκείνου πλαισίου πού προσιδιάζει στὸν θεσμοθετημένο ἰδιαίτερο χαρακτήρα τους κατὰ τρόπο ὥστε νὰ ἐξασφαλίζεται κατ' ἀρχὴν ἰσορροπία μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς τοῦ ἐν λόγῳ χαρακτήρα καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν ἀπαιτήσεων συντρέχοντος δημοσίου συμφέροντος συνισταμένου, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, στὴν περιφρούρηση τοῦ κύρους καὶ τῆς ἀξιοπιστίας τῆς Ἐκκλησίας καθὼς καὶ στὴ διαφύλαξη τῆς τάξης στὴν Πολιτεία. Ὑπὸ τὸ πρῖσμα τοῦτο, ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἐποπτικὸ ἔλεγχο νομιμότητας τῆς οἰκονομικῆς διαχείρισης τῶν ὑφισταμένων Ἡσυχαστηρίων καὶ εἰδικότερα τὸν κατ' εξουσιοδότηση εἰσαγόμενο –τοῦ νόμου μὴ διακρίνοντος– ὡς (κατασταλτικὸ) τακτικὸ, αὐτὸς πρέπει νὰ προσδιορίζεται εἰδικῶς ἀπὸ τὸν κανονιστικὸ νομοθέτη σὲ συνάρτηση μὲ τὸν ἰδιαίτερο χαρακτήρα τους, ὁ ὁποῖος, ἐντεῦθεν, ὀφείλει νὰ προβεῖ στὸν ἐπακριβῆ καθορισμὸ τῆς ἐλεγχόμενης οἰκονομικῆς διαχείρισης, τοῦ χρόνου διενέργειας τοῦ ἐλέγχου καὶ τοῦ τυχόν –πέραν τοῦ ἐπιχώριου Μητροπολίτη– ἐπιλαμβανόμενου, κατόπιν ἀπόφασής του, ἀρμόδιου ἐποπτικοῦ ὄργανου, ὅπως, ἐπίσης, τῆς ἀκολουθητέας διαδικασίας. Τοῦτο δέ, ἐν ὅψει καὶ τοῦ ὅτι ὁ ἀσκούμενος ἐπὶ τῶν ὑφισταμένων Ἡσυχαστηρίων (Ν.Π.Ι.Δ.) ἐκκλησιαστικὸς ἐποπτικὸς ἔλεγχος περιοριζόταν σὲ ἔκτακτο κατασταλτικὸ ἔλεγχο (βλ. ἀρθρα 3, 4 τοῦ 210/2010 Κανονισμοῦ τῆς Ι.Σ.Ι., Α' 135).

23. Ἐπειδὴ, ὁ ἐκδοθεὶς δυνάμει τῆς εξουσιοδοτικῆς διατάξης τοῦ ἀρθρου 39 παρ. 10 τοῦ Κ.Χ.Ε.Ε. 337/2021 Κανονισμὸς τῆς Ίεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐπαναλαμβάνοντας καὶ ἀποδίδοντας, ἀντιστοίχως, στὰ ἀρθρα 6 παρ. 1 καὶ 15 παρ. 3 τὴ νομοθετικὴ ρύθμιση τοῦ ἀρθρου

39 παρ. 6 του Κ.Χ.Ε.Ε., όπως διαμορφώθηκε για τὰ ύφιστάμενα Ήσυχαστήρια μέ τό ἄρθρο 50 παρ. β καί γ του Ν. 4559/2018, ἐξειδικεύει μέ τίς πλιπτόμενες ρυθμίσεις τῶν ἄρθρων 6 παρ. 2 καί 15 παρ. 3 τόν κατά νόμον ἐποπτικό ἔλεγχο νομιμότητας τῆς οικονομικῆς διαχείρισής τους. Συγκεκριμένα, τό ἄρθρο 6 παρ. 2 διαλαμβάνει ρυθμίσεις μέ τίς ὁποῖες προσδιορίζεται ὅτι ὁ ἐν λόγω ἐποπτικός ἔλεγχος εἶναι κατασταλτικός –καί ὄχι προληπτικός– ἀσκούμενος «ἥτοι κατόπιν λήψεως τῆς διαχειριστικῆς ἀποφάσεως του Ἱεροῦ Ἁσυχαστηρίου καί εἴτε πρῖν εἴτε μετά ἀπό τήν ὑλοποίησή της» καί ὅτι διενεργεῖται «τακτικῶς ἢ ἐκτάκτως», παραλλήλως δέ, ἀποσαφηνίζεται ὅτι ἢ κατ' ἄρθρο 39 παρ. 6 του Κ.Χ.Ε.Ε. ἐποπτεία τῶν οικονομικῶν «συνίσταται σέ ἔλεγχο τηρήσεως του ἰδρυτικοῦ Κανονισμοῦ του Ἱεροῦ Ἁσυχαστηρίου, τῶν Ἱερῶν Κανόνων καί τῆς κείμενης νομοθεσίας». Προβλέπεται, περαιτέρω, ὅτι ὁ κατασταλτικός αὐτός ἔλεγχος ἀσκεῖται εἴτε ἀπό τόν ἀρμόδιο κατά τόπο («ἐπιχώριο») Μητροπολίτη εἴτε, κατόπιν ἀπόφασής του, «ἀπό ὄργανο πού ὀρίζει ἢ συγκροτεῖ... ἢ ἀπό τή Διεύθυνση Δημοσιονομικοῦ Ἐλέγχου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ἡ ὁποία ἐπιλαμβάνεται μετά ἀπό αἴτησή του γιά τή διενέργεια κατασταλτικοῦ ἔκτακτου ἐλέγχου ἐπί ἐκκλησιαστικῶν Ν.Π.Ι.Δ., σύμφωνα μέ τίς οἰκείες διατάξεις του ἄρθρου 3 παρ. 1 περ. β του 210/2010 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, στόν ὁποῖο ρητῶς παραπέμπει τό ὡς ἄνω ἄρθρο 6 παρ. 2 (βλ. καί τήν ἐπόμενη σκέψη). Μέ τό περιεχόμενο αὐτό, οἱ ἐπίμαχες ρυθμίσεις, μέ τίς ὁποῖες προσδιορίζεται τό εἶδος καί ἡ διαδικασία του ἀσκούμενου ἐπί τῶν ὑφισταμένων Ἁσυχαστηρίων ἐκκλησιαστικοῦ ἐποπτικοῦ ἐλέγχου, ἀφοροῦν «εἰδικότερο θέμα» κατά τήν ἔννοια του ἄρθρου 43 παρ. 2 ἐδ. δεύτερο του Συντάγματος καί εὐρίσκουν νόμιμο ἐξουσιοδοτικό ἔρεισμα, ὡς κείμενες ἐντός τῶν ὁρίων τῆς ἐξουσιοδοτικῆς διατάξης του ἄρθρου 39 παρ. 10 του Κ.Χ.Ε.Ε. Συνεπῶς, ἐν ὄψει αὐτῶν σέ συνδυασμό μέ τὰ γινόμενα δεκτά περὶ τῆς ἔννοιας τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 παρ. 4, 39

παρ. 6 καί 46 παρ. 2 του ἴδιου Καταστατικοῦ Χάρτη, οἱ περὶ του ἀντιθέτου προβαλλόμενοι λόγοι ἀκυρώσεως πρέπει νά ἀπορριφθοῦν ὡς ἀβάσιμοι. Μειοψήφησε ἡ Σύμβουλος Βασιλική Κίντζίου, κατά τή γνώμη τῆς ὁποίας, ὅσον ἀφορᾷ στό πρᾶγμα «εἰδικότερο θέμα» του εἰσαγόμενου ὡς τακτικοῦ ἐλέγχου νομιμότητας, ἢ κατ' ἐξουσιοδότηση θεσπισθεῖσα, μέ τὰ προπεριγραφόμενα χαρακτηριστικά, κανονιστική ρύθμιση δέν στοιχεῖ στήν ἀπαιτούμενη ἀπό τήν ἐξουσιοδοτική διάταξη, κατά τήν παρατιθέμενη στήν προηγούμενη σκέψη εἰδικότερη γνώμη, ὀριοθέτηση καί ἐξειδίκευση του ἐν λόγω τακτικοῦ ἐλέγχου ἐπί τῶν οικονομικῶν τῶν ὑφισταμένων Ἁσυχαστηρίων καί, κατά τό μέρος αὐτό, ἔχει τεθεῖ κατά παράβασή της. Ἐξάλλου, σύμφωνα καί μέ τὰ ρητῶς ἀναφερόμενα στά συνοδεύοντα τόν προσβαλλόμενο Κανονισμό προπαρασκευαστικά στοιχεῖα, ὁ ἔλεγχος νομιμότητας τῆς οικονομικῆς διαχείρισής τους ἀφορᾷ σέ «ἐλάχιστο ἔλεγχος νομιμότητας» καί σέ «ἐλάχιστες στοιχειώδεις ὑποχρεώσεις», ἄλλως σέ «στοιχειώδως» ἀσκούμενη ἐπ' αὐτῶν ἐποπτεία τῶν οικονομικῶν τους (βλ. σκέψεις 14-16). Ἐπομένως, γιά τόν λόγο αὐτό, βασίμως προβαλλόμενο, θά ἔπρεπε νά ἀκυρωθοῦν οἱ ρυθμίσεις τῶν ἄρθρων 6 παρ. 2 καί 15 παρ. 3, κατά τό μέρος πού προβλέπουν τόν προαναφερόμενο κατασταλτικό τακτικό ἔλεγχος τῆς οικονομικῆς διαχείρισης τῶν ὑφισταμένων Ἁσυχαστηρίων.

24. Ἐπειδή, προβάλλεται, περαιτέρω, ὁ εἰδικότερος λόγος ἀκυρώσεως κατά τόν ὁποῖο κείται ἐκτός τῶν ὁρίων τῆς ἐξουσιοδότησης του ἄρθρου 39 παρ. 10 του Κ.Χ.Ε.Ε. ἡ διάταξη του ἄρθρου 6 παρ. 2 ἐδ. τελευταῖο του 337/2021 Κανονισμοῦ, διότι παραπέμπει στόν 210/2010 Κανονισμό γιά τή διενέργεια τακτικοῦ ἢ ἔκτακτου οικονομικοῦ ἐλέγχου καί, κατ' ἀποτέλεσμα, τὰ Ἁσυχαστήρια καθίστανται ἐκκλησιαστικοί ὑπόλογοι κατ' ἄρθρο 5 παρ. Α ὑποπαρ. 2 του 210/2010 Κανονισμοῦ μέ ἐλεγκτή τόν Μητροπολίτη, ἂν καί, ὡς πρός αὐτά, δέν

συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της εν λόγω διάταξης, εφόσον δέν διαχειρίζονται δημόσιο χρήμα, δέν λαμβάνουν κρατική επιχορήγηση, ούτε μετέχει στην παρουσία τους οποιοδήποτε εκκλησιαστικό Ν.Π.Δ.Δ. κατά κάποιο ποσοστό. Ο 210/2010 Κανονισμός της Ίερᾶς Συνόδου μέ τίτλο «Διεύθυνσις Δημοσιονομικοῦ Ἐλέγχου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (Α΄ 135), στόν ὁποῖο παραπέμπει τό ἄρθρο 6 παρ. 2 τοῦ 337/2021 Κανονισμοῦ, ὀρίζει στό ἄρθρο 1 παρ. 4 ὅτι «Ἡ Διεύθυνσις Δημοσιονομικοῦ Ἐλέγχου (Δ.Δ.Ε.) τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διαφεῖται εἰς: Α) Τμῆμα Ἐκκλησιαστικοῦ Προληπτικοῦ Ἐλέγχου (Τ.Ε.Π.Ε.), Β) Τμῆμα Ἐκκλησιαστικοῦ Κατασταλτικοῦ Ἐλέγχου (Τ.Ε.Κ.Ε.)...» καί στό ἄρθρο 3 ὅτι «1. Τό Τμῆμα Ἐκκλησιαστικοῦ Κατασταλτικοῦ Ἐλέγχου... διενεργεῖ κατασταλτικούς ἐλέγχους, τακτικούς μέν κατ' ἔτος ἐπί τῆς χρηματικῆς διαχειρίσεως καί τῆς διαχειρίσεως ὑλικοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐκτάκτους δέ ἐπί τῶν διαχειρίσεων τῶν λοιπῶν ἐκκλησιαστικῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου καί Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, ὡς ἀκολουθῶς: α) Τακτικοί καί ἔκτακτοι ἔλεγχοι διενεργοῦνται...ἐπί τῶν διαχειρίσεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. β) Ἐκτακτοί ἔλεγχοι διενεργοῦνται ἐπί παντός ἑτέρου ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου εἴτε τοῦ ἄρθρου ἄρθρου 2 παρ. 1.Β [μέ τίτλο «Τμῆμα Ἐκκλησιαστικοῦ Προληπτικοῦ Ἐλέγχου- Ἀρμοδιότητες»] εἴτε τῆς περιφερείας ἐκάστης Μητροπόλεως (ἄρθρα 1 παρ. 4, 29-31, 35-36, 39, 59 τοῦ Ν. 590/1977) μόνον μετ' αἴτησιν τοῦ ἐπιχωρίου Ἀρχιερέως ἢ τοῦ συλλογικοῦ ὀργάνου διοικήσεως τοῦ νομικοῦ προσώπου, κατόπιν ἐγκρίσεως τῆς Δ.Ι.Σ. καί μετ' ἔκδοσιν ἐντολῆς τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Διευθύνσεως Δημοσιονομικοῦ Ἐλέγχου. Ὁ τακτικός ἔλεγχος ἀναφέρεται εἰς τό σύνολον τῆς οικονομικῆς διαχειρίσεως τοῦ ἐλεγχόμενου νομικοῦ προσώπου διά τό χρονικόν διάστημα, τό ὁποῖον προσδιορίζει ἢ ἐντολή ἐλέγχου, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τόν ἔκτακτον ἔλεγχον, ὁ ὁποῖος ἀναφέρεται εἰς ἀτομικῶς προσδιοριζόμενον

ἀντικείμενον ἐλέγχου. Ἡ διενέργεια καί περαίωσις τοῦ τακτικοῦ ἐλέγχου δέν ἀποκλείει τήν διενέργειαν ἐκτάκτου ἐλέγχου ἐπί ἐξετασθέντος διά τακτικοῦ ἐλέγχου ἀντικείμενου ἐλέγχου καί χρονικῆς περιόδου. 2...». Τό ἄρθρο 5 τοῦ ὡς ἄνω 210/2010 Κανονισμοῦ διαλαμβάνει, μεταξύ ἄλλων, τά ἐξῆς: «Α) Δημοσιολογιστικά ὄργανα. 1...2. Ἐκκλησιαστικός ὑπόλογος εἶναι ὁ διαχειριζόμενος χρήματα, ἀξίας ἢ ὑλικόν τῶν ἐκκλησιαστικῶν Ν.Π.Δ.Δ. (τοῦ ἄρθρου 1 παρ. 4 τοῦ Ν. 590/1977), ἔστω καί ἄνευ νομίμου ἐξουσιοδοτήσεως, καθῶς καί οἰοσδήποτε ἄλλος θεωρεῖται ἐκ τοῦ νόμου δημόσιος ὑπόλογος (ἄρθρα 40, 41 τοῦ κανονισμοῦ 5/1978). Ἐκκλησιαστικός ὑπόλογος εἶναι καί ὁ ὑπό οἰανδήποτε ιδιότητα, ἔστω καί ἄνευ ἐξουσιοδοτήσεως, διαχειριστής χρημάτων, ἀξιῶν καί ὑλικῶν τῆς περιουσίας ἢ ὁ διαχειριστής αὐτῆς προερχομένης ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους, τῶν Ν.Π.Δ.Δ., τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως ἢ ἄλλων Διεθνῶν Ὄργανισμῶν χρηματοδοτήσεως ἢ ἐπιχορηγήσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν Νομικῶν Προσώπων Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), ἢτοι τῶν Ἡσυχαστηρίων καί τῶν Ν.Π.Ι.Δ., εἰς τά ὁποῖα μετέχουν, κατά ποσοστόν ἴσον ἢ ἀνώτερον τοῦ 50% τοῦ κεφαλαίου ἢ τῆς περιουσίας τῶν ἢ ὀρίζουν τήν διοίκησίν των, ἐν ἢ πλείονα ἐκκλησιαστικά Ν.Π.Δ.Δ. τοῦ ἄρθρου 1 παρ. 4 τοῦ Ν. 590/1977 ἢ ὁμοειδῆ κατά τά ἀνωτέρω στοιχεῖα Ν.Π.Ι.Δ.». Ἀπό τίς προπαρατιθέμενες διατάξεις τοῦ 210/2010 Κανονισμοῦ συνάγεται, πρῶτον, ὅτι τά Ἡσυχαστήρια, ὡς ἐκκλησιαστικά Ν.Π.Ι.Δ. κατ' ἄρθρο 39 παρ. 10 καί ἥδη 1 παρ. 4 τοῦ Κ.Χ.Ε.Ε., ὑπῆγοντο ἀποκλειστικῶς σέ κατασταλτικό ἔκτακτο ἔλεγχον νομιμότητας, διενεργούμενο μετὰ ἀπό αἴτησιν τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτη, κατόπιν ἐγκρίσεως τῆς Δ.Ι.Σ. καί σχετικῆς ἐντολῆς τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Διεύθυνσεως Δημοσιονομικοῦ Ἐλέγχου, ἀπό τό Τμῆμα Ἐκκλησιαστικοῦ Κατασταλτικοῦ Ἐλέγχου τῆς ἐν λόγω Διεύθυνσεως καί, δεύτερον, ὅτι τά Ἡσυχαστήρια ἀποκοτοῦν τήν ιδιότητα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ὑπολόγου κατ' ἄρθρο 5 παρ. Α ὑποπαρ. 2 ἐδ. δεύτερο τοῦ 210/2010

Κανονισμού, έφ' όσον συντρέχουν οί τασσόμενες σέ αυτό προαναφερόμενες προϋποθέσεις. Τούτων έπεται ότι ή παραπομπή του άρθρου 6 παρ. 2 έδ. τελευταίο του 337/2021 Κανονισμού στον 210/2010 Κανονισμό άφορᾶ, κατά τί σαφή έννοιά της, τίν προβλεπόμενη από τό άρθρο 3 παρ. 1 περ. β άρμοδιότητα της Διεύθυνσης Δημοσιονομικού Έλέγχου για τί διενέργεια, διά του Τμήματος Έκκλησιαστικού Κατασταλτικού Έλέγχου, κατασταλτικού έκτακτου έλέγχου νομιμότητας επί των Ήσυχαστηρίων κατόπιν αιτήματος του επιχώριου Μητροπολίτη και όχι προληπτικού ή τακτικού οικονομικού έλέγχου, όπως έσφαλμένως υπολαμβάνουν τά αιτούντα. Περαιτέρω, παρά τά περί του αντιθέτου υποστηριζόμενα, μόνη ή παραπομπή αυτή στον 210/2010 Κανονισμό δέν καθιστά τά Ήσυχαστήρια έκκλησιαστικούς υπολόγους του άρθρου 5 παρ. Α υποπαρ. 2 έδ. δεύτερο του ίδιου Κανονισμού, καθ' όσον για τίν υπαγωγή στό πεδίο εφαρμογής της έν λόγω διάταξης απαιτείται νά συντρέχουν οί προβλεπόμενες σέ αυτήν προϋποθέσεις. Συνεπώς, ό άνωτέρω λόγος άκυρώσεως πρέπει νά άπορριφθεί ως έρειδόμενος επί έσφαλμένης έκδοχής περί της έννοιας της πληττόμενης ρύθμισης του άρθρου 6 παρ. 2 έδ. τελευταίο του 337/2021 Κανονισμού.

25. Έπειδή, έξάλλου, μέ τό προεκτεθέν περιεχόμενό της, ή επίδικη ρύθμιση του άρθρου 6 παρ. 2 του 337/2021 Κανονισμού –ή όποία, κατά τά όριζόμενα στό άρθρο 15 παρ. 3 του ίδιου Κανονισμού σέ έναρμόνιση προς τό άρθρο 50 παρ. β και γ του Ν. 4559/2018, εφαρμόζεται και επί των ύφισταμένων Ήσυχαστηρίων ως υπερισχύουσα τυχόν αντίθετης πρόβλεψης του ίδρυτικού κανονισμού τους σχετικής μέ τό διοικητικής φύσης ζήτημα της άσκησης από τόν επιχώριο Μητροπολίτη έποπτικού έλέγχου νομιμότητας της οικονομικής διαχείρισής τους– άποβλέπει προδήλως στην έξυπηρετήση σκοπού δημοσίου συμφέροντος πού συνίσταται στη διασφάλιση, μέ τίν άσκούμενη κατ' άρθρο 39

παρ. 6 του Κ.Χ.Ε.Ε. έκκλησιαστική έποπτεία, της διαχείρισης των οικονομικών των ύφισταμένων Ήσυχαστηρίων σύμφωνα μέ τους ιερούς κανόνες, τίν κείμενη νομοθεσία και τό βάσει του ίδρυτικού κανονισμού όργανωτικό πλαίσιο λειτουργίας τους και, κατ' άκολουθίαν, στην περιφρούρηση του κύρους και της αξιοπιστίας της Έκκλησίας καθώς και στην διαφύλαξη της τάξης στην Πολιτεία. Περαιτέρω, ό θεσπιζόμενος μέ τίν ως άνω κανονιστική ρύθμιση του άρθρου 6 παρ. 2, σέ συνδυασμό μέ εκείνη του άρθρου 15 παρ. 3, έποπτικός κατασταλτικός, τακτικός ή έκτακτος, έλεγχος νομιμότητας της διαχείρισης των οικονομικών των ύφισταμένων Ήσυχαστηρίων ανεξαρτήτως της ύπαρξης ή μή ύπόνοιας κανονικού παραπτώματος στοιχεί προς τίν έννοια του καθιερούμενου μέ τό άρθρο 39 παρ. 6 του Κ.Χ.Ε.Ε. έποπτικού έλέγχου (βλ. σχετικώς σκέψη 21), παρά τά περί του αντιθέτου υποστηριζόμενα από τά αιτούντα στό πλαίσιο διαφορετικής, (στενής) έρμηνείας της διάταξης αυτής, κατά τίν όποία ό έλεγχος της νομιμότητας της οικονομικής διαχείρισης, ως έντασσόμενος στην έννοια της πνευματικής έποπτείας του Μητροπολίτη, έρμηνεύεται ότι άσκειται μόνο «κατά τίν άνάκριση κανονικών παραπτωμάτων» ή στό πλαίσιο δικαιολογημένης «μέριμνας για τίν κατά τους ιερούς κανόνες λειτουργία», όταν ύφίσταται σοβαρή και στοιχειοθετημένη ένδειξη άντικανονικότητας παραπεμπτέων στην έκκλησιαστική δικαιοσύνη. Έπίσης, ό άνωτέρω έποπτικός έλεγχος δέν έξικνεϊται μέχρι παρέμβασης/ επέμβασης στους καταστατικούς σκοπούς των Ήσυχαστηρίων, επαγόμενης μεταβολή ή άναίρεση του περιεχομένου των διατάξεων των ίδρυτικών κανονισμών περί της όργανωτικής δομής και της λειτουργίας τους καθώς και των άρμοδιοτήτων των όργάνων τους. Και τουτο διότι, όπως ρητώς όρίζεται στό άρθρο 15 παρ. 3 του 337/2021 Κανονισμού, υπό τίν επιφύλαξη της εφαρμογής επί των ύφισταμένων Ήσυχαστηρίων του κατ' άρθρο 6 έποπτικού έλέγχου

γιά τόν ως άνω λόγο δημοσίου συμφέροντος, «οί διατάξεις του παρόντος Κανονισμού [βλ. σκέψη 11] ισχύουν συμπληρωματικώς προς τίς διατάξεις των καταστατικών των ύφισταμένων Ήσυχαστηρίων γιά τό μέλλον καί ύποχωρούν έναντι των ρυθμίσεων του καταστατικού τους, πού ρυθμίζουν μέ αντίθετο τρόπο τά ίδια θέματα μέ τόν παρόντα Κανονισμό». Επίσης, κατά τήν παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου 15, «Ο παρών Κανονισμός δέν έπηρεάζει τό κύρος γενόμενων πρό τής ένάρξεως ισχύος του συμβάσεων καί έν γενεί δικαιοπραγιών των ύφισταμένων Ήσυχαστηρίων καί των μελών τους». Τούτων παρέπεται, κατά τά σχετικώς διαλαμβανόμενα καί στά προπαρασκευαστικά στοιχεία έκδοσης του Κανονισμού (βλ. σκέψεις 14-16), ότι ό ως άνω εισαγόμενος έποπτικός έλεγχος ουδόλως έπηρεάζει τό ρυθμιστικό αντικείμενο των περι όργάνωσης καί λειτουργίας διατάξεων των κανονισμών καί ειδικότερα εκείνων πού άφορούν τί διοίκηση καί διαχείριση των οικονομικών καθώς καί τήν τύχη τής περιουσίας των ύφισταμένων Ήσυχαστηρίων καί των μελών τους, οί όποιες εξακολουθούν νά ισχύουν, ούτε καί τό κύρος των ήδη συναφθεισών συμβάσεων καί έν γενεί δικαιοπραγιών τους, οί όποιες, επίσης, εξακολουθούν νά ισχύουν. Ως προς τά ζητήματα πού δέν ρυθμίζονται από τους κανονισμούς των ύφισταμένων Ήσυχαστηρίων, ό άνωτέρω 337/2021 Κανονισμός εφαρμόζεται συμπληρωματικώς προς αυτούς έφεξής. Συναφώς, έρείδεται επί έσφαλμένης έκδοχής περί τής έννοιας των προσβαλλόμενων ρυθμίσεων των άρθρων 6 παρ. 2 καί 15 παρ. 3 του Κανονισμού ό λόγος άκυρώσεως κατά τόν όποιο μέ αυτές έπιχειρείται, έν ύφει καί των όριζόμενων στά άρθρα 1 παρ. 4 καί 46 παρ. 2 του Κ.Χ.Ε.Ε., παρέμβαση/επέμβαση στην όργάνωση καί λειτουργία των ύφισταμένων Ήσυχαστηρίων καί, έντεϋθεν, κατάργηση του αυτοδιοικητου χαρακτήρα τους. Έξάλλου, όπως έχει ήδη εκτεθει (βλ. σκέψεις 18-20), ούτε ή ένταξη των Ήσυχαστηρίων στά Ν.Π.Ι.Α. του άρθρου

1 παρ. 4 του Κ.Χ.Ε.Ε., σέ συνδυασμό μέ τίς προβλέψεις του περί εκκλησιαστικής περιουσίας άρθρου 46 παρ. 2 του ίδιου Καταστατικού Χάρτη, έχουν τήν άποδιδόμενη από τά αιτούντα έννοια κατά τήν όποία μέ τίς νομοθετικές αυτές διατάξεις παρέχεται ή δυνατότητα στον οικείο Μητροπολίτη ή έτερη εκκλησιαστική άρχή νά προβεί έρήμην των ύφισταμένων Ήσυχαστηρίων σέ τροποποίηση καί συμπλήρωση των ιδρυτικών κανονισμών τους, τήν όποία, άλλωστε, ούτε καί οί πληττόμενες διατάξεις του Κανονισμού προβλέπουν. Συναφώς, έν ύφει αυτών, πρέπει νά άπορριφθούν ως άβάσιμοι όλοι οί περί του αντίθετου προβαλλόμενοι λόγοι άκυρώσεως. Περαιτέρω, γιά τους ίδιους άνωτέρω λόγους πού άφορούν τόν έξυπηρετούμενο σκοπό δημοσίου συμφέροντος από τόν εισαγόμενο μέ τίς επίμαχες ρυθμίσεις ως άνω έποπτικό έλεγχο καί στή μί άσκηση έπιρροής του στις προαναφερόμενες καταστατικές ρυθμίσεις των κανονισμών των ύφισταμένων Ήσυχαστηρίων πού άνήκουν στό κλίμα τής Έκκλησίας τής Ελλάδος, είναι άπορριπτέοι καί οί λοιποί λόγοι άκυρώσεως μέ τους όποιους ύποστηρίζεται ότι οί έν λόγω ρυθμίσεις έχουν θεσπισθει κατά παράβαση των άρθρων 13 παρ. 1, 2, 12 παρ. 1, 3 καί 17 παρ. 2 του Συντάγματος καθώς καί των αντίστοιχων άρθρων 9, 11 παρ. 1 τής Ε.Σ.Δ.Α. καί 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου τής Ευρωπαϊκής αυτής Σύμβασης, όπως καί κατά παράβαση των άρθρων 4 παρ. 1, 13 παρ. 3 καί 109 παρ. 1 του Συντάγματος, των συνταγματικών άρχών τής αναλογικότητας καί τής προστατευόμενης έμπιστοσύνης του διοικουμένου καθώς καί του κανονικού δικαίου καί ειδικότερα του κανόνα Α' τής Πρωτοδευτέρας Συνόδου τής Κωνσταντινούπολης (έτος 861) καί των κανόνων ΙΑ' καί ΙΒ' τής Ζ' Οικουμενικής Συνόδου τής Νίκαιας (787).

26. Έπειδή, κατόπιν των άνωτέρω καί μί προβαλλόμενου άλλου λόγου άκυρώσεως, ή κρινόμενη αίτηση πρέπει νά άπορριφθει.

Διά ταῦτα
Ἀπορρίπτει τὴν αἴτηση.
Διατάσσει τὴν κατάπτωση τοῦ παραβόλου.
Ἐπιβάλλει συμμέτρως στὰ αἰτοῦντα Ἱερά
Ἡσυχαστήρια τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τή

δικαστική δαπάνη τῆς καθ' ἧς Ἐκκλησίας τῆς
Ἑλλάδος, ἀνερχόμενη στό ποσό τῶν τετρακοσίων
ἑξήντα (460) εὐρώ.

Ἡ διάσκεψη ἔγινε στὴν Ἀθήνα στίς 14 Μαρτίου 2024

Ἡ Πρόεδρος τοῦ Δ' Τμήματος Ἡ Γραμματέας τοῦ Δ' Τμήματος
Σπυριδούλα Χρυσικοπούλου Ἰωάννα Παπαχαλαλάμπους

καί ἡ ἀπόφαση δημοσιεύθηκε σέ δημόσια συνεδρίαση τῆς 10ης Ἰουνίου 2025.

Ἡ Πρόεδρος τοῦ Δ' Τμήματος Ἡ Γραμματέας
Σπυριδούλα Χρυσικοπούλου Εὐδοξία Καπίρη

Σημείωση : Σχετικό πρὸς τὴν ἐρμηνεία τῆς ἀνωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως εἶναι τὸ Ἐγκύκλιο Σημείωμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὑπ' ἀριθμ. 4028/1919/5.9.2025 «Ἐποπτεία ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων - Ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1067/2025» (δημοσιευθὲν στό Δελτίο «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ἔτος ΡΒ' (102) - τεῦχος 8 [Αὐγούστος – Σεπτέμβριος 2025], σσ. 455-463.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ - ΚΛΗΤΗΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΜΑΤΑ

Ίερά Μητρόπολις Παροναξίας

Έχοντες υπ' όψιν τās διατάξεις:

α) Τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν.590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»,
 β) Τās διατάξεις τῶν ἄρθρων 4-7 καί 20 τοῦ 305/2018 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων» καί
 γ) Τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί ὀργανώσεως καί διαρθρώσεως τῶν Ἐνοριῶν καί τῶν θρησκευτικῶν λειτουργιῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Παροναξίας» (Φ.Ε.Κ. 482/Β'/17.2.2020), ὡς διωρθῶθη διά τοῦ Φ.Ε.Κ. 1129/Β'/2.4.2020, προκειμένου, νά πληρώσωμεν τās κενᾶς ὀργανικᾶς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν:

Ζωοδόχου Πηγῆς Χειμάρρου Νάξου

Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Παροικίας Πάρου

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Νάξῳ τῇ 26ῃ Ἰανουαρίου 2026

† Ὁ Παροναξίας ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ

*Ἀναρτήθηκε στὴν ἱστοσελίδα
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν 16.2.2026*

Ίερά Μητρόπολις Σταγῶν καί Μετεώρων

Έχοντες υπ' όψιν τās διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 §2 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περί τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 4-7 καί 20 τοῦ ὑπ' ἀρ. 305/2018 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν:

Α) τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν Ἐφημερίου:

τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Καλαμπάκας,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα ὅπως, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ περιοδικῷ ΕΚΚΛΗΣΙΑ, ὑποβάλλωσιν τὰ δικαιολογητικά διὰ τὴν κάλυψιν τῆς ἀνωτέρω θέσεως.

Ἐν Καλαμπάκῃ τῇ 5ῃ Φεβρουαρίου 2026

† Ὁ Σταγῶν καί Μετεώρων
ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

*Ἀναρτήθηκε στὴν ἱστοσελίδα
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν 16.2.2026*

Ίερά Μητρόπολις Ναυπάκτου & Ἀγίου Βλασίου

Έχοντες υπ' όψιν τās διατάξεις:

α) τῶν ἄρθρων 37 παρ. 2 καί 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 "Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος" καί

β) τῶν ἄρθρων 4-7 καί 17 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 305/2018 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, "Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων",

προκειμένου νά πληρώσωμεν τās κενᾶς ὀργανικᾶς θέσεις Ἐφημερίων τῶν Ἐνοριακῶν Ἱερῶν Ναῶν

Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Καταφυγίου

Ἀγίου Ἀνδρέου Ἀφροξυλιᾶς

Κοιμήσεως Θεοτόκου Ριγανίου

Ἀγίου Ἀθανασίου Βλαχομάνδρας

Ἀγίας Παρασκευῆς Χόμορης

Ἀγίου Νικολάου Πλατάνου

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Ναυπάκτῳ τῇ 11ῃ Φεβρουαρίου 2026

† Ὁ Ναυπάκτου & Ἀγίου Βλασίου ΙΕΡΟΘΕΟΣ

*Ἀναρτήθηκε στὴν ἱστοσελίδα
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν 16.2.2026*

Ἱερά Μητρόπολις Ναυπάκτου & Ἀγίου Βλασίου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις:

α) τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»

β) τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 305/2018 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου, «Περί Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», προκειμένου νά προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν δύο ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν δύο κενῶν θέσεων Ἱεροκηρύκων τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱεράς Μητροπόλεως καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Ναυπάκτῳ τῇ 11ῃ Φεβρουαρίου 2026

† Ὁ Ναυπάκτου & Ἀγίου Βλασίου ΙΕΡΟΘΕΟΣ

*Ἀναρτήθηκε στὴν ἱστοσελίδα
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν 16.2.2026*

Ἱερά Μητρόπολις Μεσσηνίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις 1) τοῦ ἄρθρου 38, παράγραφος 2, τοῦ Νόμου 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», καὶ 2) τῶν ἄρθρων 4-7 καὶ 20, τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 305/2018 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περί Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», καὶ προκειμένου νά πληρῶσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς ἐφημεριακὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἑνοριακῶν Ἱερῶν Ναῶν:

Ζωοδόχου Πηγῆς Ἀσπροπουλιᾶς,

Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Εὐας,

Ἀγίας Μαρίνης Αἰθαίας,

καὶ Ἀγίου Νικολάου Λογγᾶς,

Καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν ἄρθρ. 5, 6 καὶ 7 τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ προβλεπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς μηνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης Προκηρύξεως ἐν τῷ Περιδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὑποβάλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δι-

καιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν ὀργανικῶν ἐφημεριακῶν θέσεων.

Ἐν Καλαμάτῃ τῇ 5ῃ Φεβρουαρίου 2026

† Ὁ Μεσσηνίας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

*Ἀναρτήθηκε στὴν ἱστοσελίδα
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν 16.2.2026*

Ἱερά Μητρόπολις Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 38, παρ. 2 τοῦ Ν. 590/77 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 4-7 καὶ 20 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 305/2018 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περί Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», προκειμένου νά πληρῶσωμεν τὴν κενὴν θέσιν ἐφημερίου:

α. τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου Κούμαρι Δήμου Αἰγιαλείας καὶ

β. τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Νικολάου Μανεσίου Δήμου Καλαβρύτων, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα ὅπως, ἐντὸς μηνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Αἰγίῳ τῇ 5ῃ Φεβρουαρίου 2026

† Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

*Ἀναρτήθηκε στὴν ἱστοσελίδα
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν 16.2.2026*

Ἱερά Μητρόπολις Νέας Ἰωνίας, Φιλαδελφείας, Ἡρακλείου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38§2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 4-7 καὶ 20 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 305/2018 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου

της 'Εκκλησίας της 'Ελλάδος «Περί 'Εφημερίων καί Διακόνων» προκειμένου νά πληρώσωμεν τās κενās οργανικές θέσεις Διακόνων καί 'Εφημερίων τών 'Ενοριακών 'Ιερών Ναών:

- Αγίων 'Αναργύρων Νέας 'Ιωνίας (Μητροπολιτικός)
 - Αγίου Σπυρίδωνος Νέας 'Ιωνίας
 - Ζωοδόχου Πηγής Νέας 'Ιωνίας
 - Αγίου Εύσταθίου Νέας 'Ιωνίας
- Εύαγγελισμού της Θεοτόκου Νέας 'Ιωνίας
- Κοιμήσεως Θεοτόκου Νέας Φιλαδελφείας (Καθεδρικός)
 - Αγίας Τριάδος Νέας Φιλαδελφείας
 - Αγίας Μαρίνης Νέας Φιλαδελφείας
- Κοιμήσεως της Θεοτόκου 'Ηρακλείου
 - Αγίου Γεωργίου 'Ηρακλείου
- Αγίας Εύφημίας Νέας Χαλκηδόνας (Καθεδρικός)

καλούμεν τούς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό της δημοσιεύσεως της παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τήν κατάληψιν τών ἀνωτέρω κενών θέσεων.

Ἐν Νέα 'Ιωνία τῆ 9η/2/2026

† Ὁ Νέας 'Ιωνίας, Φιλαδελφείας, 'Ηρακλείου καί Χαλκηδόνας, ΓΑΒΡΗΛ

Ἀναρτήθηκε στήν ἱστοσελίδα τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος τίν 16.2.2026

'Ιερά Μητρόπολις Κερκύρας, Παξῶν καί Διαποντίων Νήσων

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τās διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Νόμου Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου της 'Εκκλησίας της 'Ελλάδος», τὰ ἄρθρα 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 305/2018 Κανονισμοῦ της 'Ιεράς Συνόδου της 'Ιεραρχίας της 'Εκκλησίας της 'Ελλάδος «Περί 'Εφημερίων καί Διακόνων» (Φ.Ε.Κ. 153/Α'/2018) καί τὸ ὑπ' ἀριθμ. 3661/Β'/2019 Φ.Ε.Κ., μὲ θέμα: «Ὁργάνωσις καί διάρθρωσις τών 'Ενοριῶν καί τών θρησκευτικῶν λειτουργῶν της 'Ιεράς Μητροπόλεως Κέρκυρας, Παξῶν καί Διαποντίων Νήσων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τās κενās οργανικές θέσεις τακτικῶν 'Εφημερίων τών 'Ιερών Ναών:

Υ.Θ. Βλαχερνῶν Γαρίτσης (β' ἐφημεριακὴν θέσιν) Αγίων Κωνσταντίνου καί 'Ελένης Κουλίνας (β' ἐφημεριακὴν θέσιν)

Αγίου Βαρβάρου Ποταμοῦ
Αγίων Θεοδώρων Λευκίμης
Αγίου Σπυρίδωνος Κρητικῶν
Αγίας Αἰκατερίνης Κανακάδων
Αγίου Γεωργίου Καρουσάδων
Αγίου Σπυρίδωνος Καββαδάδων
Αγίου Νικολάου Πετάλειας
Αγίας Παρασκευῆς Λαυκίου
Αγίου Νικολάου Δρασάτου
Ἀναλήψεως Λογγοῦ

καλούμεν τούς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό της δημοσιεύσεως της παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τήν κάλυψιν τών ἀνωτέρω κενών θέσεων.

Κέρκυρα, 9 Φεβρουαρίου 2026

† Ὁ Κερκύρας, Παξῶν καί Διαποντίων Νήσων
ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ

Ἀναρτήθηκε στήν ἱστοσελίδα τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος τίν 16.2.2026

'Ιερά Μητρόπολις Πολυανῆς καί Κιλκισίου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τās διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38, παρ. 2 τοῦ Ν. 590/77 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου της 'Εκκλησίας της 'Ελλάδος» καί τών ἄρθρων 4 - 7 καί 20 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 305/2018 Κανονισμοῦ της 'Ιεράς Συνόδου της 'Εκκλησίας της 'Ελλάδος «Περί 'Εφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τās κενās οργανικές θέσεις 'Εφημερίων τών 'Ενοριακῶν 'Ιερών Ναών:

Α) 'Ιεροῦ Ναοῦ Αγίου 'Ιωάννου τοῦ Προδρόμου, Ἐλευθεροχώριον, Κιλκίς

Β) 'Ιερός Ναός Αγίου Δημητρίου, Κοιλαδίου Κιλκίς

Γ) 'Ιερός Ναός Αγίου Γεωργίου Λαοδικηνοῦ Κιλκίς

καλούμεν τούς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό της δημοσιεύσεως της παρούσης εἰς τὸ περιοδικὸν ΕΚΚΛΗΣΙΑ ὑποβάλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τών

άπαιτουμένων δικαιολογητικών διά τήν πλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Κιλκίς τῆ 13ῃ Φεβρουαρίου 2026

† Ὁ Πολυανῆς καί Κιλκισίου ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

*Ἀναρτήθηκε στήν ἱστοσελίδα
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τίν 16.2.2026*

Ἱερά Μητρόπολις Πολυανῆς καί Κιλκισίου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38, παρ. 2 τοῦ Ν. 590/77 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 4-7 καί 20 τοῦ Κανονισμοῦ 305/2018 τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τάς κενάς ὀργανικές θέσεις Διακόνων τῶν Ἑνοριακῶν Ἱερῶν Ναῶν:

- Α) Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Βασιλείου, Κιλκίς
- Β) Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, Κιλκίς
- Γ) Ἱεροῦ Ναοῦ Πεντεκαίδεκα Ἱερομαρτύρων Κιλκίς

καλοῦμεν τούς βουλομένους καί ἔχοντας τά κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τό περιοδικόν ΕΚΚΛΗΣΙΑ ὑποβάλωσιν ἡμῖν σχετικήν αἴτησιν μετά τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν διά τήν πλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Κιλκίς τῆ 13ῃ Φεβρουαρίου 2026

† Ὁ Πολυανῆς καί Κιλκισίου ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

*Ἀναρτήθηκε στήν ἱστοσελίδα
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τίν 16.2.2026*

Ἱερά Μητρόπολις Νεαπόλεως καί Σταυρουπόλεως

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις τοῦ Ν.590/1977 καί τοῦ Κανονισμοῦ 305/2018 περί Ἐφημερίων καί Διακόνων, προκειμένου νά προβῶμεν εἰς τήν πλήρωσιν κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων τῶν κάτωθι Ἱερῶν Ναῶν:

Ἁγ. Εἰρήνης Χρυσοβ. Εὐκαρπίας

Ἁγ. Χαραλάμπους Συκεῶν
Ζωοδόχου Πηγῆς Ἀμπελοκήπων.
Ἁγίας Βαρβάρας Σταυρουπόλεως
Ἁγ. Πάντων Ξηροκρήνης
Μετ. Σωτήρος Κορδελιοῦ
Ἁγ. Λουκά Σταυρουπόλεως
Τριῶν Ἱεραρχῶν Εὐόσμου
Κοιμήσεως Θεοτόκου Σίνδου

καλοῦμεν τούς βουλομένους καί ἔχοντας τά κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλουν τά ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά.

Ἐν Νεαπόλει τῆ 13ῃ Φεβρουαρίου 2026

† Ὁ Νεαπόλεως καί Σταυρουπόλεως ΒΑΡΝΑΒΑΣ

*Ἀναρτήθηκε στήν ἱστοσελίδα
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τίν 16.2.2026*

Ἱερά Μητρόπολις Παραμυθίας, Φιλιατῶν, Γηρομερίου καί Πάργης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις: α) τῆς παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (ΦΕΚ Α' 146/31.5.1977) καί β) τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 4-7 καί 20 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 305/2018 Κανονισμοῦ «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων» (ΦΕΚ Α' 153/22.8.2018), προκειμένου νά πληρώσωμεν τήν ὑφισταμένην κενήν ὀργανικήν θέσιν διακόνου τῆς Ἑνορίας:

Ἁγίου Δονάτου Παραμυθίας,

καλοῦμεν τούς βουλομένους καί ἔχοντας τά κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως, ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, ὑποβάλωσιν ἡμῖν τά ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διά τήν κάλυψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Παραμυθία τῆ 19ῃ Φεβρουαρίου 2026

† Ὁ Παραμυθίας, Φιλιατῶν,
Γηρομερίου καί Πάργης ΣΕΡΑΠΙΩΝ

*Ἀναρτήθηκε στήν ἱστοσελίδα
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τίν 27.2.2026*

**Ἱερά Μητρόπολις Θεσσαλιώτιδος
καί Φαναριοφερσάλων**

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (Φ.Ε.Κ. 146/Α'31-05-1977), τά ἄρθρα 4 - 7 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 305/2018 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων» (Φ.Ε.Κ. 153/Α'22-08-2018), τό ἄρθρον 347 τοῦ Ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ἰδρύματα: Εἰσίχυση τῆς ποιότητας, τῆς λειτουργικότητας καί τῆς σύνδεσης τῶν Α.Ε.Ι. με τήν κοινωνία καί λοιπές διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. Α'141/21-07-2022) καί τό Προεδρικόν Διάταγμα 14/2023 «Κατανομή τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὀργανικῶν θέσεων κληρικῶν...» (Φ.Ε.Κ. Α'30/15.02.2023) προκειμένου, νά πληρώσωμεν τήν κενήν ὀργανικήν διακονικήν θέσιν εἰς τόν Ἱερόν Ναόν:

Ἁγίου Ἀθανασίου Ροῦμ Παλαμᾶ,

καλοῦμεν τούς βουλομένους καί ἔχοντας τά κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τά ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά, διά τήν κάλυψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Καρδίτῃ τῇ 24ῃ Φεβρουαρίου 2026

† Ὁ Θεσσαλιώτιδος καί Φαναριοφερσάλων
ΤΙΜΟΘΕΟΣ

*Ἀναρτήθηκε στήν ἱστοσελίδα
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τίν 27.2.2026*

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Οι εργασίες της Δ.Ι.Σ. της 4 και 5.2.2026

Συνήλθε την Τετάρτη 4 και την Πέμπτη 5 Φεβρουαρίου 2026, η Διαρκής Ίερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος της 169ης Συνοδικής Περιόδου, υπό την Προεδρία του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Γερωνύμου.

Αρχικά, κατά τη χθεσινή Συνεδρία, τελέσθηκε στο Συνοδικό Παραεκκλήσιο του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου έπιμνημόσυνη δέση υπέρ αναπαύσεως των θυμάτων του έργατικού δυστυχήματος στα Τρίκαλα και του τροχαίου δυστυχήματος στή Ρουμανία.

Κατά τις Συνεδρίες της η Δ.Ι.Σ.:

Ένέκρινε την πρόταση της Αποστολικής Διακονίας της Εκκλησίας της Ελλάδος περί διοργανώσεως της «Εβδομάδος Έξωτερικής Ίεραποστολής», κατά την περίοδο από 1 έως και 7 Μαρτίου 2026.

Έθεσε υπό την αιγίδα της Ίερας Συνόδου, κατόπιν σχετικής προτάσεως του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Παροναξίας κ. Καλλινίκου, τις έορταστικές εκδηλώσεις και τις λατρευτικές συνάξεις για τον έορτασμό των 1700 έτων από την ανέγερση του Ίερού Ναού Παναγίας Έκατονταπυλιανής Πάρου.

Ένημερώθηκε από τη Συνοδική Έπιτροπή επί της Εκκλησιαστικής Έκπαιδεύσεως και Έπιμορφώσεως του Έφημεριακού Κλήρου: α) περί της συγκροτήσεως του Έποπτικού Συμβουλίου Έκκλησιαστικής Έκπαιδεύσεως, β) περί της έπιτυχίας των αποφοίτων των Προτύπων Εκκλησιαστικών Λυκείων στίς Πανελλήνιες

Έξετάσεις 2025 και γ) περί του αριθμού των φοιτώντων μαθητών και μαθητριών στα Έκκλησιαστικά Σχολεία, για τό σχολικό έτος 2025-2026.

Ένημερώθηκε από τη Συνοδική Έπιτροπή Χριστιανικής Άγωγής της Νεότητος περί της μεγάλης συναυλίας-άφιερώματος στήν Κύπρο, η όποία πραγματοποιήθηκε σέ συνεργασία μέ τη Συνοδική Έπιτροπή Καλλιτεχνικών Έκδηλώσεων, τη Δευτέρα 26 Ίανουαρίου 2026, στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, μέ τίτλο: «ΚΥΠΡΟΣ ΤΟΥ ΜΑΡΤΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ».

Όρισε Έκπρόσωπό Της τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Πατρών κ. Χρυσόστομο στίς έορταστικές εκδηλώσεις «Δ' ΚΑΡΑΒΑΓΓΕΛΕΙΑ», οι όποίες θα πραγματοποιηθούν στήν Καστοριά, από 11 έως 15 Φεβρουαρίου 2026, μέ γενικό θέμα: «Καστοριά και Μετέωρα».

Ένέκρινε τόν διορισμό του Πανοσιολ. Αρχιμανδρίτου π. Ιωάννου Περιστερίδη, ως Πρωτοσυγκέλλου της Ίερας Μητροπόλεως Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως.

Έθεσε υπό την αιγίδα της Ίερας Συνόδου τό 4ο Έκπαιδευτικό Σεμινάριο υπό τόν τίτλο «Χειρουργική Όγκολογία Πεπτικού και Μεταμοσχεύσεις: Θεραπευτικές έξελίξεις και σύγχρονες τεχνικές», τό όποίο θα πραγματοποιηθεί από 13 έως 15 Μαρτίου 2026, στήν Αθήνα, κατόπιν σχετικού αιτήματος του Ίνστιτούτου Μελέτης Νεοπλασμάτων Πεπτικού.

Τέλος, η Δ.Ι.Σ. ένέκρινε αποσπάσεις κληρικών και άσχολήθηκε μέ θέματα Ίερών Μητροπόλεων και Συνοδικών Έπιτροπών, καθώς και μέ τρέχοντα ύπηρεσιακά ζητήματα.

*Έκ της Διαρκούς Ίερας Συνόδου
της Εκκλησίας της Ελλάδος*

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Συνοδική Έπιτροπή Τύπου, Δημοσίων
Σχέσεων και Διαφωτίσεως

*Δελτίον Τύπου τῆς 29.1.2026
γιά τά τραγικά γεγονότα στή Ρουμανία
καί τά Τρίκαλα Θεσσαλίας*

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μετά βαθείας ὀδύνης καί ἄλλους ψυχῆς συμμετέχει προσευχητικῶς στά τραγικά γεγονότα πού συνεκλόνησαν τό Πανελλήνιο ἀπό τόν θάνατο τῶν ἑπτά νέων ἀνθρώπων σέ τροχαῖο δυστύχημα στή Ρουμανία καί τῶν πέντε βιοπαλαιστριῶν γυναικῶν σέ ἐργατικό ἀτύχημα στά Τρίκαλα. Ἦδη, ὡς ἐκ προσώπου Της, οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Θεσσαλονίκης κ. Φιλόθεος, Τρίκκης, Γαρδικίου καί Πύλης κ. Χρυσόστομος καί Λαγκαδά, Λητῆς καί Ρεντίνης κ. Πλάτων ἐτέλεσαν τίς καθιερωμένες ὑπέρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τους ἐπιμνημόσυνες δεήσεις στή Θεσσαλονίκη καί στά Τρίκαλα ἀντιστοίχως.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος εὔχεται στόν Κύριο τῆς Ἐκκλησίας, τόν Ἐσταυρωμένο καί Ἀναστάντα Χριστό, νά ἀναπαύσει στή Βασιλεία Του τίς ψυχές τους καί νά δίδει στίς οἰκογένειές τους τήν παράκληση, τό βάλασμα παρηγορίας καί τήν πίστη ὅτι οἱ κεκοιμημένοι μας δέν χάνονται ἀλλά ζοῦν στό ἀνέσπερο φῶς τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἡ ὁποία θά τελέσει ὑπέρ αὐτῶν ἐπιμνημόσυνη δέση κατά τήν προσεχῆ Συνεδριάσί Της, τήν Τετάρτη 4 Φεβρουαρίου 2026, ἐκφράζει πρὸς τίς οἰκογένειες τῶν θυμάτων, τούς συγγενεῖς καί φίλους, καί πρὸς ὄλο τόν Ἑλληνικό λαό τά θεράμ Της συλλυπητήρια καί

δέεται ἀπό καρδίας ὑπέρ μακαρίας μνήμης καί αἰωνίου ἀναπαύσεώς τους.

*Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου
τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Συνοδική Έπιτροπή Τύπου, Δημοσίων
Σχέσεων και Διαφωτίσεως

*Δελτίο Τύπου τῆς 5.2.2026
περί τοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Ἁγίου Φωτίου*

Τήν Παρασκευή 6 Φεβρουαρίου 2026, στήν Ἱερά Μονή Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Πεντέλης, θά τιμηθεῖ, ὅπως κάθε χρόνο, ἡ μνήμη τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρός ἡμῶν Φωτίου τοῦ Μεγάλου, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ὁ ὁποῖος εἶναι καί ὁ Προστάτης τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Τό Μυστήριο τῆς Θείας Εὐχαριστίας θά τελεσθεῖ στό Καθολικό τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἀπό τούς ὀρισθέντες ὑπό τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες Χαλκίδος κ. Χρυσόστομο, Μεσογαίας καί Λαυρεωτικῆς κ. Νικόλαο καί Φλωρῆνης, Πρεσπῶν καί Ἑορδαίας κ. Εἰρηναῖο.

Κατόπιν, στή Μεγάλῃ Αἴθουσα Διαλέξεων τοῦ Διορθοδόξου Κέντρου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τό ὁποῖο στεγάζεται σέ χώρους τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Πεντέλης, θά ἀκολουθήσει ἡ καθιερωμένη κοινή σύσκεψη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μέ τούς Καθηγητές τῶν

Θεολογικῶν Σχολῶν Ἀθηνῶν καί Θεσσαλονίκης καί τῆς Ἀνωτάτης Ἐκκλησιαστικῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

Στόν ἐφετινὸ ἐορτασμὸ ὁμιλήτρια θά εἶναι ἡ Ἐλλογιωτάτη κ. Βασιλική Μητροπούλου, Καθηγήτρια Παιδαγωγικῶν καί Διδακτικῆς τοῦ Τμήματος Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, μέ θέμα: «Παιδαγωγικά μηνύματα τοῦ ἱεροῦ Φωτίου στή σύγχρονη ἐποχή».

Τέλος, θά διεξαχθεῖ συζήτηση μεταξύ τῶν παρισταμένων.

*Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου
τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*

Ἡ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Συνοδική Ἐπιτροπή Τύπου, Δημοσίων
Σχέσεων καί Διαφωτίσεως

*Δελτίον Τύπου τῆς 17.2.2026
γιά τὴν ἐκδημία
τῆς Ἑλένης Γλύκατζη-Ἀρβελέρ*

Μέ αἰσθήματα βαθείας συγκινήσεως καί εἰλικρινοῦς θλίψεως ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπληροφορήθη τὴν εἰς Κύριον ἐκδημία τῆς σπουδαίας καί διακεκριμένης βυζαντινολόγου Ἑλένης Γλύκατζη-Ἀρβελέρ, μᾶς ἐκ τῶν πλέον ἐμβληματικῶν μορφῶν τῆς σύγχρονης ἑλληνικῆς διανοήσεως, ἡ ὁποία, διὰ τοῦ πολυσχιδοῦς καί διεθνοῦς ἀκτινοβολίας ἔργου τῆς, κατέστησε τὸν ἑλληνικὸ βυζαντινὸ πολιτισμὸ

ἀντικείμενο δημιουργικῆς ἐπαναπροσλήψεως ἐντὸς τοῦ παγκοσμίου ἐπιστημονικοῦ γίνεσθαι.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀναγνωρίζει στό πρόσωπό τῆς τὴν ἀκαδημαϊκὴ, ἡ ὁποία προέβαλε τὴν ἱστορικὴ συνέχεια τοῦ Ἑλληνισμοῦ καί τὴν ἐγγενῆ του συνάφεια μέ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, διατρανώνοντας ὅτι ὁ βυζαντινὸς πολιτισμὸς ἀποτελεῖ ταυτοτικὸ στοιχεῖο τῆς πνευματικῆς φυσιογνωμίας τῆς Εὐρώπης. Μέ τὴ μακρὰ καί διακεκριμένη παρουσία τῆς σέ ἀνώτατα πανεπιστημιακὰ ἰδρύματα, ἡ ἀείμνηστη κατόρθωσε νὰ καταστήσει τὸν ἑλληνικὸ ἀκαδημαϊκὸ λόγο ἰσότιμο συνομιλήτῃ στό διεθνὲς ἐπιστημονικὸ περιβάλλον, ἐπιβεβαιώνοντας ὅτι ἡ ἱστορικὴ γνώση δέν εἶναι αὐτάρεσκη ἀναδίφηση τοῦ παρελθόντος, ἀλλὰ κριτήριον αὐτογνωσίας καί προπάντων εὐθύνης.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος προσεύχεται ὅπως ὁ Κύριος τῆς ζωῆς καί τοῦ θανάτου ἀναπαύσει τὴν ψυχὴ τῆς μεταστάσης δούλης Του καί κατατάξει αὐτὴν ἐν σκιναῖς δικαίων, χαρίζοντας τὴν ἄνωθεν παρηγορία στοὺς οἰκεῖοις αὐτῆς.

Αἰωνία αὐτῆς ἡ μνήμη.

*Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου
τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Συνοδική Έπιτροπή Τύπου, Δημοσίων
Σχέσεων και Διαφώτισεως

*Δελτίον Τύπου τῆς 20.2.2026
περί τῆς προσφορᾶς τῶν τριῶν Τόμων
τῶν Πρακτικῶν τῶν τριῶν Ἐπιστημονικῶν
Συνεδριῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,
μέ ἀφορμή τὴν ἐπέτειο
τῆς συμπλήρωσης 100 ἐτῶν
ἀπὸ τῆ Μικρασιατικῆ Καταστροφῆ,
στὸν Πρόεδρο τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας*

Κατόπιν τῆς προτάσεως τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος καὶ τῆς ἀπὸ 13ης Ἰανουαρίου 2026 ἀποφάσεως τῆς Διαιροῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος ἐπισκέφθηκε τὸν Ἐξοχώτατο Πρόεδρο τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας κ. Κωνσταντῖνο Τασούλα γιὰ νὰ τοῦ ἐπιδώσει τοὺς τρεῖς Τόμους τῶν Πρακτικῶν τῶν τριῶν Ἐπιστημονικῶν Συνεδριῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μέ ἀφορμή τὴν ἐπέτειο τῆς συμπλήρωσης 100 ἐτῶν ἀπὸ τῆ Μικρασιατικῆ Καταστροφῆ.

Τὸν Μακαριώτατο συνόδευσαν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημητριάδος καὶ Ἄλμυροῦ κ. Ἰγνάτιος, Πρόεδρος τῆς Ε.Σ.Ε. Πολιτιστικῆς Ταυτότητος, ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Σκιάθου κ. Ἰωάννης, Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης π. Θεόκλητος Μέντης, Γραμματεὺς τῆς Ε.Σ.Ε. Πολιτιστικῆς Ταυτότητος, καὶ ὁ Ἐλλογιώτατος κ. Ἐμμανουὴλ Βαρθούνης, Καθηγητὴς τοῦ Τμήματος Ἀνθρω-

πιστικῶν Σπουδῶν τοῦ Δ.Π.Θ. καὶ Πρόεδρος τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Συνεδριῶν τῆς Ε.Σ.Ε. Πολιτιστικῆς Ταυτότητος.

Στὴν προσφώνησή του πρὸς τὸν Πρόεδρο τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας ὁ Μακαριώτατος ἀνέφερε: «Ἡ σημερινή μας ἐπίσκεψη φέρει ἰδιαίτερο βάρος καὶ ἰσχυρὸ συμβολισμό, καθὼς ὀλοκληρώνει μέ τὸν πλέον ὑπεύθυνο καὶ θεσμικά ἀρμόζοντα τρόπο μία προσπάθεια ἐπιστημονικῆς μελέτης, ἱστορικῆς τεκμηρίωσης καὶ συλλογικῆς μνήμης μέ μοναδικὸ σκοπὸ τὴν ἀνάδειξη τῆς ἱστορικῆς ἀλήθειας καὶ τῆ βαθύτερη κατανόηση τῆς διαμόρφωσης τοῦ νέου ἑλληνισμοῦ. Ἡ παράδοση τῶν τόμων αὐτῶν πρὸς τὸν φέροντα τό ὑψηλότερο πολιτειακὸ ἀξίωμα τῆς χώρας ἐμπεριέχει βαθύτατο συμβολισμό. Ἡ Ἐκκλησία, πού ἐπὶ αἰῶνες στήριξε ἔμπρακτα καὶ αὐτοθυσιαστικά τό γένος στίς δυσκολότερες στιγμές του, συναντᾷ σήμερα τὴν Πολιτεία ἑνός ἐλεύθερου, δημοκρατικοῦ καὶ εὐρωπαϊκοῦ κράτους πού τιμᾷ τὴν ἱστορικὴ μνήμη καὶ ἀναζητεῖ ὁδοδείκτες γιὰ τό μέλλον».

Παραλαμβάνοντας τοὺς Τόμους ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας, ἀφοῦ εὐχαρίστησε θερμά τὸν Μακαριώτατο καὶ τὸν συνεχάρη γιὰ τὴν πρωτοβουλία τῆς ἐκδοσης, τόνισε μεταξύ ἄλλων ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἐκτός ἀπὸ ποιμαντικὸ καὶ κοινωνικὸ ἔργο ἔχει νὰ ἐπιδείξει καὶ ἐπιστημονικὸ ἔργο πού δὲν προβάλλεται ἐξίσου, τό ὁποῖο ὅμως εἶναι σημαντικώτατο. Γι' αὐτό οἱ Τόμοι αὐτοὶ πρέπει νὰ βρίσκονται σέ ὅλα τά σχολεῖα καὶ τίς βιβλιοθῆκες «γιατί ἂν δὲν ξέρομε τὴν ἱστορία μας δὲν μποροῦμε νὰ πορευθοῦμε» ὡς Ἕθνος.

*Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου
τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Συνοδική Έπιτροπή Τύπου, Δημοσίων
Σχέσεων και Διαφώτισης

*Δελτίον Τύπου τῆς 26.2.2026
περί τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς Κυριακῆς
τῆς Ὁρθοδοξίας*

Τὴν προσεχῆ Κυριακὴ, 1 Μαρτίου 2026, Ἀ΄ Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν (Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας), ἑορτάζεται πανορθόδοξως ἡ Ἀναστήλωση τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων, ἡ ὁποία συντελέσθηκε τό 843 κατὰ τὴ Σύνοδο τῆς Κωνσταντινουπόλεως πού συνεκλήθη ἀπὸ τὴν Αὐτοκράτειρα Θεοδώρα, τὸν υἱὸ αὐτῆς Μιχαὴλ τὸν Γ΄ καὶ τὸν Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Μεθόδιο τὸν Ὁμολογητή.

Στὸ πλαίσιο τῶν λατρευτικῶν ἐκδηλώσεων γιὰ τὴν ὡς ἄνω Ἑορτὴ θὰ τελεσθεῖ κατὰ τὴν

ἡμέρα αὐτὴ στὸν Καθεδρικό Ἱερό Ναὸ Ἀθηνῶν Συνοδικὴ Θεία Λειτουργία, προεξάρχοντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, παρουσίᾳ τοῦ Ἐξοχωτάτου Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνου Τασούλα, ἐκπροσώπων τῶν Πολιτικῶν, Δικαστικῶν καὶ Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν, καθὼς καὶ τῶν Πρέσβων τῶν Ὁρθοδόξων Κρατῶν στὴν Ἀθήνα. Τὸν πανηγυρικό τῆς ἡμέρας θὰ ἐκφωνήσει ὁ Σεβασμιώτατος Συνοδικὸς Μητροπολίτης Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων κ. Νεκτάριος.

Πρὸ τῆς Ἀπολύσεως τῆς Θείας Λειτουργίας θὰ ἀναγνωσθεῖ ὁ «Συνοδικὸς Τόμος τῆς Ὁρθοδοξίας» εἰς ἀνάμνησιν τοῦ γεγονότος τῆς Ἀναστηλώσεως τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων.

*Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*